

Phaidon

St. 57a

αύτός, ὡς Φαίδων, παρεγένου **Σωκράτει** ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ ἢ τὸ φάρμακον ἔπιεν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ἥ **ἄλλου** του ἡκουσας; αύτός, ὡς **Ἐχέκρατες**. τί οὖν δή ἐστιν ἄττα εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρὸ τοῦ **Θανάτου**; καὶ πῶς ἐτελεύτα; ἡδέως γὰρ ἀν ἐγὼ ἀκούσαιμι. καὶ γὰρ οὕτε τῶν πολιτῶν **Φλειασίων** οὐδεὶς πάνυ τι ἐπιχωριάζει τὰ νῦν Ἀθήναζε, οὕτε τις **ξένος** ἀφίκται **χρόνου συχνοῦ** [57b] ἐκεῖθεν ὅστις ἀν ἡμῖν σαφές τι ἀγγεῖλαι **οἴός** τ' ἦν περὶ τούτων, πλήν γε δὴ ὅτι **φάρμακον πιών** ἀποθάνοι· τῶν δὲ **ἄλλων** οὐδὲν εἶχεν φράζειν.

St. 58a

οὐδὲ τὰ περὶ τῆς **δίκης** ἄρα ἐπύθεσθε δὸν **τρόπον** ἐγένετο; ναί, ταῦτα μὲν ἡμῖν ἤγγειλέ τις, καὶ ἔθαυμάζομέν γε ὅτι πάλαι **γενομένης** αὐτῆς **πολλῷ** ὕστερον **φαίνεται** **ἀποθανών**. τί οὖν ἦν τοῦτο, ὡς **Φαίδων**; **τύχη** τις αὐτῷ, ὡς **Ἐχέκρατες**, συνέβη· ἔτυχεν γὰρ τῇ **προτεραίᾳ** τῆς **δίκης** ἥ **πρύμνα** ἐστεμμένη τοῦ **πλοίου** δὲ εἰς **Δῆλον** **Ἀθηναῖοι** πέμπουσιν. τοῦτο δὲ δὴ τί **ἐστιν**; τοῦτ' **ἔστι** τὸ **πλοῖον**, ὃς φασιν **Ἀθηναῖοι**, ἐν ᾧ **Θησεύς** ποτε εἰς **Κρήτην** τοὺς δις ἐπτὰ ἐκείνους **Ὥχετο** [58b] **ἄγων** καὶ **ξωσάσ** τε καὶ αὐτὸς **ἐσώθη**. τῷ οὖν **Ἀπόλλωνι** **ηὗξαντο** ὡς λέγεται τότε, εἰ **σωθεῖεν**, **ἐκάστου** **ἔτους Θεωρίαν** **ἀπάξειν** εἰς **Δῆλον**. ἦν δὴ ἀεὶ καὶ νῦν ἔτι ἐξ ἐκείνου κατ' **ἐνιαυτὸν** τῷ θεῷ πέμπουσιν. ἐπειδὰν οὖν **ἀρξανται** τῆς **Θεωρίας**, **νόμος** ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῷ **χρόνῳ** τούτῳ **καθαρεύειν** τὴν **πόλιν** καὶ δημοσίᾳ μηδένα **ἀποκτεινύναι**, πρὶν ἀν εἰς **Δῆλόν** τε **ἀφίκηται** τὸ **πλοῖον** καὶ πάλιν δεῦρο· τοῦτο δ' ἐνίστε ἐν **πολλῷ χρόνῳ** γίγνεται, ὅταν **τύχωσιν** **ἄνεμοι** **ἀπολαβόντες** αὐτούς. [58c] **ἀρχὴ** δ' **ἔστι** τῆς **Θεωρίας** ἐπειδὰν ὁ **Ιερεὺς** τοῦ **Ἀπόλλωνος** **στέψῃ** τὴν **πρύμναν** τοῦ **πλοίου**· τοῦτο δ' ἔτυχεν, ὥσπερ λέγω, τῇ **προτεραίᾳ** τῆς **δίκης** **γεγονός**. διὰ ταῦτα καὶ **πολὺς χρόνος** ἐγένετο τῷ **Σωκράτει** ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ δὲ **μεταξὺ** τῆς **δίκης** τε καὶ τοῦ **Θανάτου**. τί δὲ δὴ τὰ περὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, ὡς **Φαίδων**; τί ἦν τὰ **λεχθέντα** καὶ **πραχθέντα**, καὶ τίνες οἱ **παραγενόμενοι** τῶν **ἐπιτηδείων** τῷ ἀνδρὶ; Ἡ οὐκ εἴων οἱ **ἀρχοντες** παρεῖναι, ἀλλ' **ἔρημος** ἐτελεύτα **φίλων**; οὐδαμῶς, [58d] ἀλλὰ παρῆσάν τινες, καὶ **πολλοί** γε. ταῦτα δὴ **πάντα** προθυμήθητι ὡς σαφέστατα ἡμῖν **ἀπαγγεῖλαι**, εἰ μή τίς σοι **ἀσχολία** τυγχάνει **οὕσα**. ἀλλὰ **σχολάζω** γε καὶ **πειράσομαι** ὑμῖν **διηγήσασθαι**· καὶ γὰρ τὸ **μεμνῆσθαι** **Σωκράτους** καὶ αὐτὸν **λέγοντα** καὶ **ἄλλου** **ἀκούοντα** **ἔμοιγε** ἀεὶ πάντων **ἥδιστον**. ἀλλὰ μήν, ὡς **Φαίδων**, καὶ τοὺς **ἀκουσομένους** γε τοιούτους **ἔτέρους** **ἔχεις**· ἀλλὰ πειρῶ ὡς ἀν δύνη **ἀκριβέστατα** **διεξελθεῖν** **πάντα**.

St. 59a

καὶ μήν **ἔγωγε** **θαυμάσια** **ἔπαθον** **παραγενόμενος**. οὕτε γὰρ ὡς **θανάτῳ** **παρόντα** με **ἀνδρὸς** **ἐπιτηδείου** **ἔλεος** εἰσήγει· εὐδαίμων γάρ μοι ἀνὴρ ἐφαίνετο, ὡς **Ἐχέκρατες**, καὶ τοῦ **τρόπου** καὶ τῶν λόγων, ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως ἐτελεύτα, ὥστε μοι ἐκεῖνον **παρίστασθαι** μηδ' εἰς **Ἄιδου** **Ιόντα** **ἄνευ θείας** **μοίρας** **ἰέναι**, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖσε **ἀφικόμενον** εὖ **πράξειν** εἴπερ τις πώποτε καὶ **ἄλλος**. διὰ δὴ ταῦτα οὐδὲν πάνυ μοι **ἔλεινὸν** εἰσήγει, ὡς **εἰκός** ἀν δόξειν εἴναι **παρόντι** **πένθει**, οὕτε αὖ **ἥδονὴ** ὡς ἐν **φιλοσοφίᾳ** ἡμῶν ὅντων ὥσπερ εἰώθεμεν — καὶ γὰρ οἱ **λόγοι** **τοιοῦτοι** τινες **ἥσαν** — ἀλλ' ἀτεχνῶς **ἄτοπόν** τί μοι **πάθος** **παρῆν** καὶ τις **άήθης** **κράσις** ἀπό τε τῆς **ἥδονῆς** **συγκεκραμένη** ὄμοι **καὶ** ἀπὸ τῆς **λύπης**, **ἐνθυμουμένω** ὅτι αὐτίκα **ἐκεῖνος** **ἔμελλε** **τελευτᾶν**. καὶ πάντες οἱ **παρόντες** σχεδόν τι οὕτω **διεκείμεθα**, τοτὲ μὲν **γελῶντες**, ἐνίστε δὲ **δακρύοντες**, εἰς δὲ ἡμῶν καὶ **διαφερόντως**, **Ἀπολλόδωρος** — οἰσθα [59b] γάρ που τὸν **ἄνδρα** καὶ τὸν **τρόπον** αὐτοῦ. πῶς γὰρ οὕ; ἐκεῖνός τε τοίνυν παντάπασιν οὔτως εἶχεν, καὶ αὐτὸς **ἔγωγε** **ἐτεταράγμην** καὶ οἱ **ἄλλοι**. **ἔτυχον** δέ, ὡς **Φαίδων**, τίνες **παραγενόμενοι**; οὕτος τε δὴ δὲ **Ἀπολλόδωρος** τῶν **ἐπιχωρίων** παρῆν καὶ **Κριτόβουλος** καὶ ὁ **πατήρ** αὐτοῦ καὶ ἔτι **Ἐρμογένης** καὶ **Ἐπιγένης** καὶ **Αἰσχίνης** καὶ **Ἀντισθένης**· ἦν δὲ καὶ **Κτήσιππος** ὁ **Παιανιεὺς** καὶ **Μενέξενος** καὶ **ἄλλοι** τινες τῶν **ἐπιχωρίων**. **Πλάτων** δὲ οἴμαι **ἥσθενει**. **ξένοι** δέ τινες **παρῆσαν**; ναί, [59c] **Σιμίας** τέ γε ὁ **Θηβαῖος** καὶ **Κέβης** καὶ **Φαιδώνδης** καὶ **Μεγαρόθεν** **Εύκλειδης** τε καὶ **Τερψίων**. τί δέ; **Ἀρίστιππος** καὶ **Κλεόμβροτος** παρεγένοντο; οὐ δῆτα· ἐν **Αἰγίνῃ** γὰρ **ἐλέγοντο** εἴναι. **ἄλλος** δέ τις παρῆν; σχεδόν τι

οἶμαι τούτους παραγενέσθαι. τί οὖν δῆ; τίνες φῆσαν οἱ λόγοι; ἐγώ σοι ἔξ αρχῆς πάντα πειράσομαι διηγήσασθαι. ἀεὶ γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν ἡμέρας εἰώθεμεν φοιτᾶν καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι παρὰ τὸν Σωκράτη, συλλεγόμενοι ἔωθεν εἰς τὸ δικαστήριον ἐν ᾧ καὶ ἡ δίκη ἐγένετο· πλησίον γὰρ ἦν τοῦ δεσμωτηρίου. περιεμένομεν οὖν ἐκάστοτε ἔως ἀνοιχθείη τὸ δεσμωτήριον, διατρίβοντες μετ' ἄλληλων, ἀνεῳγετο γὰρ οὐ πρῷ· ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη, εἰσῆμεν παρὰ τὸν Σωκράτη καὶ τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ. καὶ δὴ καὶ τότε πρωαίτερον συνελέγημεν· τῇ γὰρ προτεραίᾳ ἡμέρᾳ ἐπειδὴ [59e] ἔξηλθομεν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἐσπέρας, ἐπυθόμεθα ὅτι τὸ πλοῖον ἐκ Δήλου ἀφιγμένον εἴη. παρηγγέλαμεν οὖν ἄλληλοις ἥκειν ὡς πρωαίτατα εἰς τὸ εἰωθός. καὶ ἤκομεν καὶ ἡμῖν ἔξελθῶν ὁ Θυρωρός, διπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπεν περιμένειν καὶ μὴ πρότερον παριέναι ἔως ἂν αὐτὸς κελεύσῃ· λύουσι γάρ, ἔφη, οἱ ἔνδεκα Σωκράτη καὶ παραγγέλλουσιν ὅπως ἂν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτᾷ.

St. 60a

οὐ πολὺν δ' οὖν χρόνον ἐπισχὼν ἥκεν καὶ ἐκέλευεν ἡμᾶς εἰσιέναι. εἰσιόντες οὖν κατελαμβάνομεν τὸν μὲν Σωκράτη ἄρτι λελυμένον, τὴν δὲ Ξανθίππην — γιγνώσκεις γάρ — ἔχουσάν τε τὸ παιδίον αὐτοῦ καὶ παρακαθημένην. ὡς οὖν εἴδεν ἡμᾶς ἡ Ξανθίππη, ἀνηψήμησέ τε καὶ τοιαῦτ' ἄττα εἶπεν, οἷα δὴ εἰώθασιν αἱ γυναῖκες, ὅτι ὡς Σώκρατες, ὕστατον δή σε προσεροῦσι νῦν οἱ ἐπιτήδειοι καὶ σὺ τούτους. καὶ ὁ Σωκράτης βλέψας εἰς τὸν Κρίτωνα, ὡς Κρίτων, ἔφη, ἀπαγέτω τις αὐτὴν οἰκαδε. καὶ ἐκείνην μὲν ἀπῆγόν τινες τῶν τοῦ Κρίτωνος βοῶσάν τε [60b] καὶ κοπτομένην· ὁ δὲ Σωκράτης ἀνακαθιζόμενος εἰς τὴν κλίνην συνέκαμψε τε τὸ σκέλος καὶ ἔξέτριψε τῇ χειρί, καὶ τρίβων ἄμα, ὡς ἄτοπον, ἔφη, ὡς ἄνδρες, ἔοικε τι εἶναι τοῦτο ὃ καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἡδύ· ὡς θαυμασίως πέφυκε πρὸς τὸ δοκοῦν ἐναντίον εἶναι, τὸ λυπηρόν, τὸ ἄμα μὲν αὐτὸν μὴ θέλειν παραγίγνεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ, ἐὰν δέ τις διώκῃ τὸ ἔτερον καὶ λαμβάνῃ, σχεδόν τι ἀναγκάζεσθαι ἀεὶ λαμβάνειν καὶ τὸ ἔτερον, ὡσπερ ἐκ μιᾶς κορυφῆς ἡμένων δύ' [60c] ὄντε. καί μοι δοκεῖ, ἔφη, εἰ ἐνενόησεν αὐτὰ Αἴσωπος, μῦθον ἀν συνθεῖναι ὡς ὁ θεὸς βουλόμενος αὐτὰ διαλλάξαι πολεμοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο, συνῆψεν εἰς ταύτων αὐτοῖς τὰς κορυφάς, καὶ διὰ ταῦτα ὡς ἀν τὸ ἔτερον παραγένηται ἐπακολουθεῖ ὕστερον καὶ τὸ ἔτερον. ὡσπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν· ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἦν ἐν τῷ σκέλει τὸ ἀλγεινόν, ἥκειν δὴ φαίνεται ἐπακολουθοῦν τὸ ἡδύ. ὁ οὖν Κέβης ὑπολαβών, νὴ τὸν Δία, ὡς Σώκρατες, ἔφη, εὗ γ' ἐποίησας ἀναμνήσας με. περὶ γάρ τοι τῶν ποιημάτων [60d] ὡν πεποίηκας ἐντείνας τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλω προοίμιον καὶ ἄλλοι τινές με ἡδη ἥροντο, ἀτὰρ καὶ Εὔηνος πρῷην, ὅτι ποτὲ διανοηθεῖς, ἐπειδὴ δεῦρο ἥλθες, ἐποίησας αὐτά, πρότερον οὐδὲν πώποτε ποιήσας. εἰ οὖν τί σοι μέλει τοῦ ἔχειν ἐμὲ Εὔήνω ἀποκρίνασθαι ὅταν με αὕθις ἔρωτά — εὗ οἶδα γὰρ ὅτι ἐρήσεται — εἰπὲ τί χρὴ λέγειν. λέγε τοίνυν, ἔφη, αὐτῷ, ὡς Κέβης, τάληθῇ, ὅτι οὐκ ἐκείνω βουλόμενος οὐδὲ τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ ἀντίτεχνος εἶναι [60e] ἐποίησα ταῦτα — ἡδη γὰρ ὡς οὐ ράδιον εἴη — ἀλλ' ἐνυπνίων τινῶν ἀποπειρώμενος τί λέγοι, καὶ ἀφοσιούμενος εἰ ἄρα πολλάκις ταύτην τὴν μουσικὴν μοι ἐπιτάττοι ποιεῖν. ἦν γὰρ δὴ ἄττα τοιάδε· πολλάκις μοι φοιτῶν τὸ αὐτὸν ἐνύπνιον ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ, ἄλλοτ' ἐν ἄλλῃ ὅψει φαινόμενον, τὰ αὐτὰ δὲ λέγον, ὡς Σώκρατες, ἔφη, μουσικὴν ποίει καὶ ἐργάζου.

St. 61a

καὶ ἐγὼ ἐν γε τῷ πρόσθεν χρόνῳ ὅπερ ἔπραττον τοῦτο ὑπελάμβανον αὐτό μοι παρακελεύεσθαι τε καὶ ἐπικελεύειν, ὡσπερ οἱ τοῖς θέουσι διακελεύομενοι, καὶ ἐμοὶ οὕτω τὸ ἐνύπνιον ὅπερ ἔπραττον τοῦτο ἐπικελεύειν, μουσικὴν ποιεῖν, ὡς φιλοσοφίας μὲν οὔσης μεγίστης μουσικῆς, ἐμοῦ δὲ τοῦτο πράττοντος. νῦν δ' ἐπειδὴ ἡ τε δίκη ἐγένετο καὶ ἡ τοῦ θεοῦ ἔօρτὴ διεκώλυε με ἀποθησειν, ἔδοξε χρῆναι, εἰ ἄρα πολλάκις μοι προστάττοι τὸ ἐνύπνιον ταύτην τὴν δημώδη μουσικὴν ποιεῖν, μὴ ἀπειθῆσαι αὐτῷ ἀλλὰ ποιεῖν· ἀσφαλέστερον γὰρ εἶναι μὴ ἀπιέναι πρὸιν ἀφοσιώσασθαι ποιήσαντα [61b] ποιήματα καὶ πιθόμενον τῷ ἐνυπνίῳ. οὕτω δὴ πρῶτον μὲν εἰς τὸν θεὸν ἐποίησα οὕτως ἡ παροῦσα θυσία· μετὰ δὲ τὸν θεόν, ἐννοήσας ὅτι τὸν ποιητὴν δέοι, εἶπερ μέλλοι ποιητὴς εἶναι, ποιεῖν μύθους ἀλλ' οὐ λόγους, καὶ αὐτὸς οὐκ ἡ μυθολογικός, διὰ ταῦτα δὴ οὓς προχείρους εἶχον μύθους καὶ ἡπιστάμην τοὺς Αἰσώπους, τούτων ἐποίησα οἵς πρώτοις ἐνέτυχον. ταῦτα οὖν, ὡς Κέβης, Εὔήνω φράζε, καὶ ἐρρῶσθαι καί, ἀν σωφρονῆ, ἐμὲ διώκειν ὡς τάχιστα. [61c] ἀπειμι δέ, ὡς ἔοικε, τήμερον· κελεύουσι γὰρ Ἀθηναῖοι.

καὶ ὁ Σιμμίας, οἶν παρακελεύη, ἔφη, τοῦτο, ὡς Σώκρατες, Εὐήνω. πολλὰ γὰρ ἡδη ἐντετύχηκα τῷ ἀνδρὶ· σχεδὸν οὖν ἔξ ὡν ἐγὼ ἥσθημαι οὐδ' ὅπωστιοῦν σοι ἐκῶν εἶναι πείσεται. τί δέ; ἢ δ' ὅς, οὐ φιλόσοφος Εὕηνος; ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη ὁ Σιμμίας. ἐθελήσει τούνν καὶ Εὕηνος καὶ πᾶς ὅτῳ ἀξίως τούτου τοῦ πράγματος μέτεστιν. οὐ μέντοι ίσως βιάσεται αὐτόν· οὐ γάρ φασι θεμιτὸν εἶναι. καὶ ἄμα λέγων ταῦτα καθῆκε τὰ [61d] σκέλη ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ καθεζόμενος οὔτως ἡδη τὰ λοιπὰ διελέγετο. ἥρετο οὖν αὐτὸν ὁ Κέβης· πῶς τοῦτο λέγεις, ὡς Σώκρατες, τὸ μὴ θεμιτὸν εἶναι ἐαυτὸν βιάζεσθαι, ἐθέλειν δ' ἀν τῷ ἀποθνήσκοντι τὸν φιλόσοφον ἐπεσθαι; τί δέ, ὡς Κέβης; οὐκ ἀκηκόατε σύ τε καὶ Σιμμίας περὶ τῶν τοιούτων Φιλολάω συγγεγονότες; οὐδέν γε σαφές, ὡς Σώκρατες. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐγὼ ἔξ ἀκοῆς περὶ αὐτῶν λέγω· ἂ μὲν οὖν τυγχάνω ἀκηκοῶς φθόνος οὐδεὶς λέγειν. καὶ γὰρ ίσως καὶ [61e] μάλιστα πρέπει μέλλοντα ἐκεῖσε ἀποδημεῖν διασκοπεῖν τε καὶ μυθολογεῖν περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ἐκεῖ, ποίαν τινὰ αὐτὴν οἰόμεθα εἶναι· τί γὰρ ἀν τις καὶ ποιοῦ ἄλλο ἐν τῷ μέχρι ἡλίου δυσμῶν χρόνῳ; κατὰ τί δὴ οὖν ποτε οὐ φασι θεμιτὸν εἶναι αὐτὸν ἀποκτεινύναι, ὡς Σώκρατες; ἡδη γὰρ ἔγωγε, ὅπερ νυνδὴ σὺ ἤρου, καὶ Φιλολάου ἥκουσα, ὅτε παρ' ήμιν διητάτο, ἡδη δὲ καὶ ἄλλων τινῶν, ὡς οὐ δέοι τοῦτο ποιεῖν· σαφὲς δὲ περὶ αὐτῶν οὐδεὶς πάποτε οὐδὲν ἀκήκοα.

St. 62a

ἀλλὰ προθυμεῖσθαι χρή, ἔφη· τάχα γὰρ ἀν καὶ ἀκούσαις. ίσως μέντοι θαυμαστόν σοι φανεῖται εἰ τοῦτο μόνον τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀπλοῦν ἐστιν, καὶ οὐδέποτε τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ, ὥσπερ καὶ τάλλα, ἐστιν ὅτε καὶ οἵ βέλτιον ὃν τεθνάναι ἡ ζῆν, οἵ δὲ βέλτιον τεθνάναι, θαυμαστὸν ίσως σοι φαίνεται εἰ τούτοις τοῖς ἀνθρώποις μὴ δσιον αὐτοὺς ἐαυτοὺς εῦ ποιεῖν, ἀλλὰ ἄλλον δεῖ περιμένειν εὔεργέτην. καὶ ὁ Κέβης ἥρεμα ἐπιγελάσας, Ἰττω Ζεύς, ἔφη, τῇ αὐτοῦ φωνῇ εἰπών. καὶ [62b] γὰρ ἀν δόξειν, ἔφη ὁ Σωκράτης, οὔτω γ' εἶναι ἄλογον· οὐ μέντοι ἀλλ' ίσως γ' ἔχει τινὰ λόγον. ὁ μὲν οὖν ἐν ἀπορρήτοις λεγόμενος περὶ αὐτῶν λόγος, ὡς ἐν τινι φρουρῷ ἐσμεν οἱ ἀνθρωποι καὶ οὐ δεῖ δὴ ἐαυτὸν ἐκ ταύτης λύειν οὐδ' ἀποδιδράσκειν, μέγας τέ τίς μοι φαίνεται καὶ οὐ δάδιος διιδεῖν· οὐ μέντοι ἀλλὰ τόδε γέ μοι δοκεῖ, ὡς Κέβης, εῦ λέγεσθαι, τὸ θεοὺς εἶναι ήμῶν τοὺς ἐπιμελουμένους καὶ ήμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῶν κτημάτων τοῖς θεοῖς εἶναι. ἡ σοὶ οὐ δοκεῖ οὔτως; ἔμοιγε, φησὶν ὁ Κέβης. οὐκοῦν, [62c] ἡ δ' ὅς, καὶ σὺ ἀν τῶν σαυτοῦ κτημάτων εἴ τι αὐτὸν ἀποκτεινύοι, μὴ σημήναντός σου δτι βούλει αὐτὸν τεθνάναι, χαλεπαίνοις ἀν αὐτῷ καί, εἴ τινα ἔχοις τιμωρίαν, τιμωροῖο ἀν; πάνυ γ', ἔφη. ίσως τοίνυν ταύτη οὐκ ἄλογον μὴ πρότερον αὐτὸν ἀποκτεινύναι δεῖν, πρὶν ἀνάγκην τινὰ θεὸς ἐπιπέμψῃ, ὥσπερ καὶ τὴν νῦν ήμιν παροῦσαν. ἀλλ' εἰκός, ἔφη ὁ Κέβης, τοῦτο γε φαίνεται. δο μέντοι νυνδὴ ἔλεγες, τὸ τοὺς φιλοσόφους δάδιως ἀν ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, [62d] ἔοικεν τοῦτο, ὡς Σώκρατες, ἀτόπω, εἴπερ δο νυνδὴ ἔλεγομεν εὐλόγως ἔχει, τὸ θεόν τε εἶναι τὸν ἐπιμελούμενον ήμῶν καὶ ήμᾶς ἐκείνου κτήματα εἶναι. τὸ γὰρ μὴ ἀγανακτεῖν τοὺς φρονιμωτάτους ἐκ ταύτης τῆς θεραπείας ἀπιόντας, ἐν ἥ ἐπιστατοῦσιν αὐτῶν οἵπερ ἀριστοί εἰσιν τῶν δντων ἐπιστάται, θεοί, οὐκ ἔχει λόγον· οὐ γάρ που αὐτός γε αὐτοῦ οἰεται ἄμεινον ἐπιμελήσεσθαι ἐλεύθερος γενόμενος. ἀλλ' ἀνόητος μὲν ἄνθρωπος τάχ' ἀν οἰηθεί ταῦτα, φευκτέον εἶναι [62e] ἀπὸ τοῦ δεσπότου, καὶ οὐκ ἀν λογίζοιτο δτι οὐ δεῖ ἀπό γε τοῦ ἀγαθοῦ φεύγειν ἀλλ' δτι μάλιστα παραμένειν, διὸ ἀλογίστως ἀν φεύγοι· ὁ δὲ νοῦν ἔχων ἐπιθυμοῖ που ἀν ἀεὶ εἶναι παρὰ τῷ αὐτοῦ βελτίονι. καίτοι οὔτως, ὡς Σώκρατες, τούναντίον εἶναι εἰκός ἡ δο νυνδὴ ἔλεγετο· τοὺς μὲν γὰρ φρονίμους ἀγανακτεῖν ἀποθνήσκοντας πρέπει, τοὺς δὲ ἄφρονας χαίρειν.

St. 63a

ἀκούσας οὖν ὁ Σωκράτης ἥσθηναί τέ μοι ἔδοξε τῇ τοῦ κέβητος πραγματείᾳ, καὶ ἐπιβλέψας εἰς ήμᾶς, ἀεὶ τοι, ἔφη, ὁ Κέβης λόγους τινὰς ἀνερευνᾷ, καὶ οὐ πάνυ εὐθέως ἐθέλει πείθεσθαι δτι ἀν τις εἴπη. καὶ ὁ Σιμμίας, ἀλλὰ μήν, ἔφη, ὡς Σώκρατες, νῦν γέ μοι δοκεῖ τι καὶ αὐτῷ λέγειν Κέβης· τί γὰρ ἀν βουλόμενοι ἄνδρες σοφοὶ ὡς ἀληθῶς δεσπότας ἄμεινους αὐτῶν φεύγοιεν καὶ δάδιως ἀπαλλάττοιντο αὐτῶν; καί μοι δοκεῖ Κέβης εἰς σὲ τείνειν τὸν λόγον, δτι οὔτω δάδιως φέρεις καὶ ήμᾶς ἀπολείπων καὶ ἄρχοντας ἀγαθούς, ὡς αὐτὸς ὁμολογεῖς, θεούς. δίκαια, [63b] ἔφη, λέγετε· οἴμαι γὰρ ὄμᾶς λέγειν δτι χρή με πρὸς ταῦτα ἀπολογήσασθαι ὥσπερ ἐν δικαστηρίῳ. πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας. φέρε δή, ἡ δ' ὅς, πειραθὼ πιθανώτερον πρὸς ὄμᾶς ἀπολογήσασθαι ἡ πρὸς τοὺς δικαστάς. ἔγω γάρ, ἔφη, ὡς

Σιμμία τε καὶ **Κέβης**, εἰ μὲν μὴ ὥμην ἤξειν πρῶτον μὲν παρὰ **θεοὺς** ἄλλους σοφούς τε καὶ **ἀγαθούς**, ἔπειτα καὶ παρ' ἀνθρώπους **τετελευτηκότας** ἀμείνους τῶν ἐνθάδε, ἥδικουν ἀν οὐκ ἀγανακτῶν τῷ **θανάτῳ**· νῦν δὲ εὖ ἵστε ὅτι παρ' **ἄνδρας** [63c] τε ἐλπίζω ἀφίξεσθαι **ἀγαθούς** — καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἀν πάνυ διισχυρισαίμην — ὅτι μέντοι παρὰ **θεοὺς** **δεσπότας** πάνυ **ἀγαθούς** ἤξειν, εὖ ἵστε ὅτι εἴπερ τι **ἄλλο** τῶν **τοιούτων** διισχυρισαίμην ἀν καὶ τοῦτο. ὡστε διὰ ταῦτα οὐχ ὁμοίως **ἀγαθοῦ**, ἀλλ' **εὔελπις** εἶμι εἶναί τι τοῖς **τετελευτηκόσι** καὶ, ὥσπερ γε καὶ πάλαι λέγεται, πολὺ **ἄμεινον** τοῖς **ἀγαθοῖς** ἢ τοῖς **κακοῖς**. τί οὖν, ἔφη ὁ **Σιμμίας**, ὦ **Σώκρατες**; αὐτὸς **ἔχων** τὴν **διάνοιαν** ταύτην ἐν νῷ **ἔχεις** ἀπιέναι, ἢ καὶν ἡμῖν μεταδοίης; **κοινὸν** [63d] γάρ δὴ ἔμοιγε δοκεῖ καὶ ἡμῖν εἶναι **ἀγαθὸν** τοῦτο, καὶ ἄμα σοι ἢ **ἀπολογία** ἔσται, ἐὰν ἄπερ λέγεις ἡμᾶς πείσης. ἀλλὰ πειράσομαι, ἔφη. πρῶτον δὲ **Κρίτωνα** τόνδε σκεψώμεθα τί **ἔστιν** ὃ **βούλεσθαι** μοι δοκεῖ πάλαι εἰπεῖν. τί δέ, ὦ **Σώκρατες**, ἔφη ὁ **Κρίτων**, **ἄλλο** γε ἢ πάλαι μοι λέγει ὃ **μέλλων** σοι δώσειν τὸ **φάρμακον** ὅτι **χρή** σοι φράζειν ὡς ἐλάχιστα διαλέγεσθαι; φησὶ γὰρ θερμαίνεσθαι μᾶλλον **διαλεγομένους**, δεῖν δὲ οὐδὲν **τοιοῦτον** προσφέρειν τῷ [63e] **φαρμάκῳ**. εὶ δὲ μή, ἐνίστε **ἀναγκάζεσθαι** καὶ δις καὶ τρὶς πίνειν τούς τι **τοιοῦτον ποιοῦντας**. καὶ ὁ **Σωκράτης**, ἔτι, ἔφη, χαίρειν αὐτόν· ἀλλὰ μόνον τὸ **έαυτοῦ παρασκευαζέτω** ὡς καὶ δις δώσων, ἐὰν δὲ δέῃ, καὶ τρίς. ἀλλὰ σχεδὸν μέν τι **ἥδη**, ἔφη ὁ **Κρίτων**· ἀλλά μοι πάλαι **πράγματα** παρέχει. **ἔτι** αὐτόν, ἔφη.

St. 64a

ἀλλ' ὑμῖν δὴ τοῖς **δικασταῖς** βούλομαι **ἥδη** τὸν **λόγον** ἀποδοῦναι, ὡς μοι φαίνεται εἰκότως **ἀνήρ** τῷ **ὅντι** ἐν **φιλοσοφίᾳ** διατρίψας τὸν **βίον** θαρρεῖν μέλλων ἀποθανεῖσθαι καὶ εὔελπις εἶναι ἐκεῖ **μέγιστα** οἰσεσθαι **ἀγαθὰ** ἐπειδὰν **τελευτήσῃ**. πῶς ἀν οὖν δὴ τοῦθ' οὕτως **ἔχοι**, ὦ **Σιμμία** τε καὶ **Κέβης**, ἔγὼ πειράσομαι φράσαι. κινδυνεύουσι γὰρ ὅσοι τυγχάνουσιν ὀρθῶς **ἀπτόμενοι φιλοσοφίας** λεληθέναι τοὺς **ἄλλους** ὅτι οὐδὲν **ἄλλο** αὐτοὶ **ἐπιτηδεύουσιν** ἢ **ἀποθνήσκειν** τε καὶ **τεθνάναι**. εὶ οὖν τοῦτο **ἀληθές**, **ἄτοπον** δῆπου ἀν εἴη προσθυμεῖσθαι μὲν ἐν **παντὶ τῷ βίῳ** μηδὲν **ἄλλο** ἢ τοῦτο, **ἥκοντος** δὲ δὴ αὐτοῦ **ἀγανακτεῖν** ὃ πάλαι προσθυμοῦντό τε καὶ **ἐπετήδευον**. καὶ ὁ **Σιμμίας γελάσας**, νὴ τὸν **Δία**, ἔφη, ὦ **Σώκρατες**, [64b] οὐ πάνυ γέ με νυνδὴ **γελασείοντα** **ἐποίησας γελάσαι**. οἶμαι γὰρ ἀν τοὺς **πολλοὺς** αὐτὸς τοῦτο **ἀκούσαντας δοκεῖν** εὖ πάνυ **εἰρῆσθαι** εἰς τοὺς **φιλοσοφοῦντας** — καὶ **συμφάναι** ἀν τοὺς μὲν παρ' ἡμῖν **ἀνθρώπους** καὶ πάνυ — ὅτι τῷ **ὅντι** οἱ **φιλοσοφοῦντες θανατῶσι**, καὶ σφᾶς γε οὐ **λελήθασιν** ὅτι **ἄξιοι εἰσιν τοῦτο πάσχειν**. καὶ **ἀληθῆ** γ' ἀν λέγοιεν, ὦ **Σιμμία**, πλὴν γε τοῦ σφᾶς μὴ λεληθέναι. λέληθεν γὰρ αὐτοὺς ἢ τε **θανατῶσι** καὶ ἢ **ἄξιοι εἰσιν θανάτου** καὶ οἶου **θανάτου** οἱ ὡς **ἀληθῶς φιλόσοφοι**. **εἴπωμεν** [64c] γάρ, ἔφη, πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, **χαίρειν εἰπόντες ἐκείνοις ἡγούμεθά τι τὸν θάνατον εἶναι**; πάνυ γε, ἔφη **ὑπολαβών ὁ Σιμμίας**. ἄρα μὴ **ἄλλο** τι ἢ τὴν τῆς **ψυχῆς** ἀπὸ τοῦ **σώματος ἀπαλλαγῆν**; καὶ εἶναι τοῦτο τὸ **τεθνάναι**, χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς **ψυχῆς ἀπαλλαγὴν** αὐτὸς καθ' αὐτὸς τὸ **σῶμα γεγονέναι**, χωρὶς δὲ τὴν **ψυχὴν** ἀπὸ τοῦ **σώματος ἀπαλλαγῆσαν** αὐτὴν καθ' αὐτὴν εἶναι; ἄρα μὴ **ἄλλο** τι ἢ **ὁ θάνατος** ἢ τοῦτο; οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο, ἔφη. σκέψαι δή, **ώγαθε**, ἐὰν ἄρα καὶ σοὶ **συνδοκῇ** ἄπερ ἔμοι· ἐκ [64d] γὰρ τούτων μᾶλλον οἶμαι ἡμᾶς εἰσεσθαι περὶ **ῶν σκοποῦμεν**. φαίνεται σοι **φιλοσόφου ἄνδρὸς εἶναι** **ἐσπουδακέναι** περὶ τὰς **ἥδονάς καλουμένας τὰς τοιάσδε**, οἷον **σιτίων** τε καὶ **ποτῶν**; **ἥκιστα**, ὦ **Σώκρατες**, ἔφη ὁ **Σιμμίας**. τί δὲ τὰς τῶν **ἀφροδισίων**; οὐδαμῶς. τί δὲ τὰς **ἄλλας τὰς περὶ τὸ σῶμα θεραπείας**; δοκεῖ σοι **ἐντίμους ἡγεῖσθαι** ὃ **τοιοῦτος**; οἶον **ἱματίων** διαφερόντων **κτήσεις** καὶ **ὑποδημάτων** καὶ τοὺς **ἄλλους καλλωπισμοὺς** τοὺς περὶ τὸ **σῶμα πότερον τιμᾶν** δοκεῖ σοι ἢ **ἀτιμάζειν**, καθ' [64e] ὅσον μὴ **πολλὴ ἀνάγκη μετέχειν αὐτῶν**; **ἀτιμάζειν** ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὅ γε ὡς **ἀληθῶς φιλόσοφος**. οὐκοῦν δλως δοκεῖ σοι, ἔφη, ἢ τοῦ **τοιούτου πραγματεία** οὐ περὶ τὸ **σῶμα εἶναι**, ἀλλὰ καθ' ὅσον δύναται **ἀφεστάναι αὐτοῦ**, πρὸς δὲ τὴν **ψυχὴν τετράφθαι**; **ἔμοιγε**.

St. 65a

ἄρο' οὖν πρῶτον μὲν ἐν τοῖς **τοιούτοις δῆλος ἔστιν ὃ φιλόσοφος ἀπολύων** ὅτι μάλιστα τὴν **ψυχὴν** ἀπὸ τῆς τοῦ **σώματος κοινωνίας** διαφερόντως τῶν **ἄλλων ἀνθρώπων**; φαίνεται. καὶ δοκεῖ γέ που, ὦ **Σιμμία**, τοῖς **πολλοῖς ἀνθρώποις** ὡς μηδὲν **ἥδη τῶν τοιούτων μηδὲ μετέχει αὐτῶν οὐκ ἄξιον εἶναι** **ζῆν**, ἀλλ' ἔγγυός τι **τείνειν τοῦ τεθνάναι** ὃ μηδὲν **φροντίζων τῶν ἥδονῶν** αἱ διὰ τοῦ **σώματός εἰσιν**. πάνυ μὲν οὖν **ἀληθῆ λέγεις**. τί δὲ δὴ περὶ αὐτὴν τὴν **φρονήσεως κτήσιν**; πότερον **ἐμπόδιον** τὸ **σῶμα** ἢ οὕ, ἐάν τις αὐτὸς ἐν τῇ **ζητήσει κοινωνὸν** [65b] **συμπαραλαμβάνῃ**; οἶον τὸ **τοιόνδε λέγω**. ἄρα **ἔχει**

ἀλήθειάν τινα ὄψις τε καὶ ἀκοὴ τοῖς ἀνθρώποις, ἢ τά γε τοιαῦτα καὶ οἱ ποιηταὶ ἡμῖν ἀεὶ θρυλοῦσιν, ὅτι οὕτ' ἀκούομεν ἀκριβὲς οὐδὲν οὕτε δρῶμεν; καίτοι εἰ αὗται τῶν περὶ τὸ σῶμα αἰσθήσεων μὴ ἀκριβεῖς εἰσιν μηδὲ σαφεῖς, σχολῆι αἴ γε ἄλλαι· πᾶσαι γάρ που τούτων φαυλότεραί εἰσιν. ἢ σοὶ οὐ δοκοῦσιν; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. πότε οὖν, ἢ δ' ὅς, ἢ ψυχὴ τῆς ἀληθείας ἀπτεται; ὅταν μὲν γὰρ μετὰ τοῦ σώματος ἐπιχειρῇ τι σκοπεῖν, δῆλον ὅτι τότε ἔξαπατάται ὑπ' αὐτοῦ. ἀληθῆ [65c] λέγεις. ἄρ' οὖν οὐκ ἐν τῷ λογίζεσθαι εἶπερ που ἄλλοθι κατάδηλον αὐτῇ γίγνεται τι τῶν ὄντων; ναί. λογίζεται δέ γέ που τότε κάλλιστα, ὅταν αὐτὴν τούτων μηδὲν παραλυπῇ, μήτε ἀκοὴ μήτε ὄψις μήτε ἀληγδῶν μηδὲ τις ἡδονή, ἀλλ' ὅτι μάλιστα αὐτὴ καθ' αὐτὴν γίγνηται ἐώσα χαίρειν τὸ σῶμα, καὶ καθ' ὅσον δύναται μὴ κοινωνοῦσα αὐτῷ μηδ' ἀπτομένη ὁρέγηται τοῦ ὄντος. ἔστι ταῦτα. οὐκοῦν καὶ ἐνταῦθα ἡ τοῦ φιλοσόφου ψυχὴ μάλιστα ἀτιμάζει [65d] τὸ σῶμα καὶ φεύγει ἀπ' αὐτοῦ, ζητεῖ δὲ αὐτὴ καθ' αὐτὴν γίγνεσθαι; φαίνεται. τί δὲ δῆ τὰ τοιάδε, ὡς Σιμμία; φαμέν τι εἶναι δίκαιον αὐτὸ δη οὐδέν; φαμὲν μέντοι νὴ Δία. καὶ αὖ καλόν γέ τι καὶ ἀγαθόν; πῶς δ' οὐ; ἥδη οὖν πώποτέ τι τῶν τοιούτων τοῖς ὀφθαλμοῖς εῖδες; οὐδαμῶς, ἢ δ' ὅς. ἀλλ' ἄλλῃ τινὶ αἰσθήσει τῶν διὰ τοῦ σώματος ἐφήψω αὐτῶν; λέγω δὲ περὶ πάντων, οἷον μεγέθους πέρι, ὑγιείας, ἰσχύος, καὶ τῶν ἄλλων ἐνὶ λόγῳ ἀπάντων τῆς οὐσίας δὲ τυγχάνει [65e] ἔκαστον ὄν. ἄρα διὰ τοῦ σώματος αὐτῶν τὸ ἀληθέστατον θεωρεῖται, ἢ ὃδε ἔχει. δὲ ἀν μάλιστα ἡμῶν καὶ ἀκριβέστατα παρασκευάσθαι αὐτὸ ἔκαστον διανοηθῆναι περὶ οὐ σκοπεῖ, οὗτος ἀν ἐγγύτατα ἵοι τοῦ γνῶναι ἔκαστον; πάνυ μὲν οὖν.

St. 66a

ἄρ' οὖν ἐκεῖνος ἀν τοῦτο ποιήσειν καθαρώτατα ὅστις ὅτι μάλιστα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ ἵοι ἐφ' ἔκαστον, μήτε τιν' ὄψιν παρατιθέμενος ἐν τῷ διανοεῖσθαι μήτε τινὰ ἄλλην αἰσθησιν ἐφέλκων μηδεμίαν μετὰ τοῦ λογισμοῦ, ἀλλ' αὐτῇ καθ' αὐτὴν εἰλικρινεῖ τῇ διανοίᾳ χρώμενος αὐτὸ καθ' αὐτὸ εἰλικρινὲς ἔκαστον ἐπιχειροῦ θηρεύειν τῶν ὄντων, ἀπαλλαγὲς ὅτι μάλιστα ὄφθαλμῶν τε καὶ ὕτων καὶ ὡς ἔπος εἶπεν σύμπαντος τοῦ σώματος, ὡς ταράττοντος καὶ οὐκ ἐῶντος τὴν ψυχὴν κτήσασθαι ἀλήθειάν τε καὶ φρόνησιν ὅταν κοινωνῇ; ἄρ' οὐχ οὗτός ἔστιν, ὡς Σιμμία, εἶπερ τις καὶ ἄλλος ὁ τευξόμενος τοῦ ὄντος; ὑπερφυῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς ἀληθῆ λέγεις, ὡς Σώκρατες. οὐκοῦν [66b] ἀνάγκη, ἔφη, ἐκ πάντων τούτων παρίστασθαι δόξαν τοιάνδε τινὰ τοῖς γνησίως φιλοσόφοις, ὕστε καὶ πρὸς ἀλλήλους τοιαῦτα ἄττα λέγειν, ὅτι κινδυνεύει τοι ὕσπερ ἀτραπός τις ἐκφέρειν ἡμᾶς μετὰ τοῦ λόγου ἐν τῇ σκέψει, ὅτι, ἔως ἀν τὸ σῶμα ἔχωμεν καὶ συμπεφυρμένη ἢ ἡμῶν ἡ ψυχὴ μετὰ τοιούτου κακοῦ, οὐ μή ποτε κτησώμεθα ἱκανῶς οὐ ἐπιθυμοῦμεν· φαμὲν δὲ τοῦτο εἶναι τὸ ἀληθές. μυρίας μὲν γὰρ ἡμῖν ἀσχολίας παρέχει τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀναγκαίαν τροφήν· [66c] ἔτι δέ, ἀν τινες νόσοι προσπέσωσιν, ἔμποδίζουσιν ἡμῶν τὴν τοῦ ὄντος θήραν. ἔρωτῶν δὲ καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ φόβων καὶ εἰδώλων παντοδαπῶν καὶ φυλαρίας ἐμπίμπλησιν ἡμᾶς πολλῆς, ὕστε τὸ λεγόμενον ὡς ἀληθῶς τῷ ὄντι ὑπ' αὐτοῦ οὐδὲ φρονῆσαι ἡμῖν ἐγγίγνεται οὐδέποτε οὐδέν. καὶ γὰρ πολέμους καὶ στάσεις καὶ μάχας οὐδὲν ἄλλο παρέχει ἢ τὸ σῶμα καὶ αἱ τούτου ἐπιθυμίαι. διὰ γὰρ τὴν τῶν χρημάτων κτῆσιν πάντες οἱ πόλεμοι γίγνονται, τὰ δὲ χρήματα ἀναγκαζόμεθα [66d] κτᾶσθαι διὰ τὸ σῶμα, δουλεύοντες τῇ τούτου θεραπείᾳ· καὶ ἐκ τούτου ἀσχολίαν ἄγομεν φιλοσοφίας πέρι διὰ πάντα ταῦτα. τὸ δ' ἔσχατον πάντων ὅτι, ἔάν τις ἡμῖν καὶ σχολὴ γένηται ἀπ' αὐτοῦ καὶ τραπώμεθα πρὸς τὸ σκοπεῖν τι, ἐν ταῖς ζητήσεσιν αὖ πανταχοῦ παραπῆτον θόρυβον παρέχει καὶ ταραχὴν καὶ ἐκπλήττει, ὕστε μὴ δύνασθαι ὑπ' αὐτοῦ καθορᾶν τάληθές. ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμῖν δέδεικται ὅτι, εἰ μέλλομεν ποτε καθαρῶς τι εἰσεσθαι, ἀπαλλακτέον [66e] αὐτοῦ καὶ αὐτῇ τῇ ψυχῇ θεατέον αὐτὰ τὰ πράγματα· καὶ τότε, ὡς ἔοικεν, ἡμῖν ἔσται οὐ ἐπιθυμοῦμέν τε καὶ φαμεν ἔρασται εἶναι, φρονήσεως, ἐπειδὴν τελευτήσωμεν, ὡς ὁ λόγος σημαίνει, ζῶσιν δὲ οὐ. εἰ γὰρ μὴ οἶόν τε μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν καθαρῶς γνῶναι, δυσοῦν θάτερον, ἢ οὐδαμοῦ ἔστιν κτήσασθαι τὸ εἰδέναι ἢ τελευτήσασιν· τότε

St. 67a

γὰρ αὐτὴ καθ' αὐτὴν ἡ ψυχὴ ἔσται χωρὶς τοῦ σώματος, πρότερον δ' οὐ. καὶ ἐν ᾧ ἀν ζῶμεν, οὕτως, ὡς ἔοικεν, ἐγγυτάτω ἐσόμεθα τοῦ εἰδέναι, ἔάν ὅτι μάλιστα μηδὲν ὄμιλῶμεν τῷ σώματι μηδὲ κοινωνῶμεν, ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, μηδὲ ἀναπιμπλώμεθα τῆς τούτου φύσεως, ἀλλὰ καθαρεύωμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἔως ὁ θεὸς αὐτὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς· καὶ οὕτω μὲν καθαροὶ ἀπαλλαττόμενοι τῆς τοῦ σώματος

ἀφροσύνης, ὡς τὸ εἰκός μετὰ τοιούτων τε ἐσόμεθα καὶ γνωσόμεθα δι' ἡμῶν αὐτῶν [67b] πᾶν τὸ εἰλικρινές, τοῦτο δ' ἔστιν ἵσως τὸ ἀληθές· μὴ καθαρῷ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ἦ· τοιαῦτα οἶμαι, ὡς Σιμμία, ἀναγκαῖον εἶναι πρὸς ἀλλήλους λέγειν τε καὶ δοξάζειν πάντας τοὺς ὄρθως φιλομαθεῖς. Ἡ οὐδοκεῖ σοι οὕτως; παντός γε μᾶλλον, ὡς Σώκρατες. οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, εἰ ταῦτα ἀληθῆ, ὡς ἔταῖρε, πολλὴ ἐλπὶς ἀφικομένῳ οἴ ἐγὼ πορεύομαι, ἐκεῖ ἱκανῶς, εἴπερ που ἄλλοθι, κτήσασθαι τοῦτο οὖ ἔνεκα ἡ πολλὴ πραγματεία ἡμῖν ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ γέγονεν, ὥστε Ἡ γε ἀποδημίᾳ [67c] ἡ νῦν μοι προστεταγμένη μετὰ ἀγαθῆς ἐλπίδος γίγνεται καὶ ἄλλῳ ἀνδρὶ δὲ ἡγεῖται οἱ παρεσκευάσθαι τὴν διάνοιαν ὥσπερ κεκαθαρμένην. πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας. κάθαρσις δὲ εἶναι ἄρα οὐ τοῦτο συμβαίνει, ὅπερ πάλαι ἐν τῷ λόγῳ λέγεται, τὸ χωρίζειν ὅτι μάλιστα ἀπὸ τοῦ σώματος τὴν ψυχὴν καὶ ἔθισαι αὐτὴν καθ' αὐτὴν πανταχόθεν ἐκ τοῦ σώματος συναγείρεσθαι τε καὶ ἀθροίζεσθαι, καὶ οἰκεῖν κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ ἐν τῷ νῦν παρόντι καὶ ἐν τῷ ἔπειτα [67d] μόνην καθ' αὐτὴν, ἐκλυομένην ὥσπερ ἐκ δεσμῶν ἐκ τοῦ σώματος; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. οὐκοῦν τοῦτό γε θάνατος ὄνομάζεται, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος; παντάπασί γε, Ἡ δ' ὅς. λύειν δέ γε αὐτὴν, ὡς φαμεν, προθυμοῦνται ἀεὶ μάλιστα καὶ μόνοι οἱ φιλοσοφοῦντες ὄρθως, καὶ τὸ μελέτημα αὐτὸ τοῦτο ἔστιν τῶν φιλοσόφων, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος. Ἡ οὖ; φαίνεται. οὐκοῦν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγον, γελοῖον ἀν εἴ τη ἄνδρα παρασκευάζονθ' [67e] ἐαυτὸν ἐν τῷ βίῳ ὅτι ἐγγυτάτω ὅντα τοῦ τεθνάναι οὕτω ζῆν, κάπειθ' ἥκοντος αὐτῷ τούτου ἀγανακτεῖν; γελοῖον· πῶς δ' οὖ; τῷ ὅντι ἄρα, ἔφη, ὡς Σιμμία, οἱ ὄρθως φιλοσοφοῦντες ἀποθνήσκειν μελετῶσι, καὶ τὸ τεθνάναι ἥκιστα αὐτοῖς ἀνθρώπων φοβερόν. ἐκ τῶνδε δὲ σκόπει.

St. 68a

εὶ γὰρ διαβέβληνται μὲν πανταχῇ τῷ σώματι, αὐτὴν δὲ καθ' αὐτὴν ἐπιθυμοῦσι τὴν ψυχὴν ἔχειν, τούτου δὲ γιγνομένου εὶ φιβοῖντο καὶ ἀγανακτοῖεν, οὐ πολλὴ ἀν ἀλογίᾳ εἴη, εὶ μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ιοιεν, οἱ ἀφικομένοις ἐλπίς ἔστιν οὖ διὰ βίου ἥρων τυχεῖν — ἥρων δὲ φρονήσεως — ὡς τε διεβέβληντο, τούτου ἀπηλλάχθαι συνόντος αὐτοῖς; Ἡ ἀνθρωπίνων μὲν παιδικῶν καὶ γυναικῶν καὶ ὑέων ἀποθανόντων πολλοὶ δὴ ἐκόντες ἡθέλησαν εἰς Ἀιδου μετελθεῖν, ὑπὸ ταύτης ἀγόμενοι τῆς ἐλπίδος, τῆς τοῦ ὄψεσθαι τε ἐκεῖ ὡς ἐπεθύμουν καὶ συνέσεσθαι φρονήσεως δὲ ἄρα τις τῷ ὅντι ἔρων, καὶ λαβὼν σφόδρα τὴν αὐτὴν ταύτην ἐλπίδα, μηδαμοῦ ἄλλοθι ἐντεύξεσθαι αὐτῇ ἀξίως [68b] λόγου Ἡ ἐν Ἀιδου, ἀγανακτήσει τε ἀποθνήσκων καὶ οὐχ ἄσμενος εἴσιν αὐτόσε; οἰεσθαί γε χρή, ἐὰν τῷ ὅντι γε Ἡ, ὡς ἔταιρε, φιλόσοφος· σφόδρα γὰρ αὐτῷ ταῦτα δόξει, μηδαμοῦ ἄλλοθι καθαρῶς ἐντεύξεσθαι φρονήσει ἀλλ' Ἡ ἐκεῖ. εὶ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅπερ ἄρτι ἔλεγον, οὐ πολλὴ ἀν ἀλογίᾳ εἴη εὶ φιβοῖτο τὸν θάνατον ὁ τοιοῦτος; πολλὴ μέντοι νὴ Δία, Ἡ δ' ὅς. οὐκοῦν ἱκανόν σοι τεκμήριον, ἔφη, τοῦτο ἀνδρός, δην ἄντις ἀγανακτοῦντα μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι, ὅτι οὐκ ἄρ' ἥν [68c] φιλόσοφος ἀλλά τις φιλοσώματος; ὁ αὐτὸς δὲ που οὕτος τυγχάνει ὧν καὶ φιλοχρήματος καὶ φιλότιμος, ἥτοι τὰ ἔτερα τούτων Ἡ ἀμφότερα. πάνυ, ἔφη, ἔχει οὕτως ὡς λέγεις. ἄρ' οὖν, ἔφη, ὡς Σιμμία, οὐ καὶ Ἡ ὄνομαζομένη ἀνδρεία τοῖς οὕτω διακειμένοις μάλιστα προσήκει; πάντως δήπου, ἔφη. οὐκοῦν καὶ Ἡ σωφροσύνη, ἥν καὶ οἱ πολλοὶ ὄνομάζουσι σωφροσύνην, τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ ἐπτοῦσθαι ἀλλ' ὀλιγώρως ἔχειν καὶ κοσμίως, ἄρ' οὐ τούτοις μόνοις προσήκει, τοῖς μάλιστα τοῦ σώματος ὀλιγωροῦσίν τε καὶ ἐν φιλόσοφίᾳ ζῶσιν; ἀνάγκη, ἔφη. εὶ γὰρ ἐθέλεις, Ἡ δ' ὅς, ἐννοήσαι τὴν γε τῶν ἄλλων ἀνδρείαν τε καὶ σωφροσύνην, δόξει σοι εἶναι ἄτοπος. πῶς δή, ὡς Σώκρατες; οἰσθα, Ἡ δ' ὅς, ὅτι τὸν θάνατον ἡγοῦνται πάντες οἱ ἄλλοι τῶν μεγάλων κακῶν; καὶ μάλ', ἔφη. οὐκοῦν φόβῳ μειζόνων κακῶν ὑπομένουσιν αὐτῶν οἱ ἀνδρεῖοι τὸν θάνατον, ὅταν ὑπομένωσιν; ἔστι ταῦτα. τῷ δεδιέναι ἄρα καὶ δέει ἀνδρεῖοι εἰσι πάντες πλὴν οἱ φιλόσοφοι· καίτοι ἄλογόν γε δέει τινὰ καὶ δειλίᾳ ἀνδρεῖον εἶναι. πάνυ [68e] μὲν οὖν. τί δὲ οἱ κόσμοι αὐτῶν; οὐ ταύτων τοῦτο πεπόνθασιν· ἀκολασίᾳ τινὶ σώφρονές εἰσιν; καίτοι φαμέν γε ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει τούτω ὅμοιον τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν εὔήθη σωφροσύνην· φιβούμενοι γὰρ ἐτέρων ἡδονῶν στερηθῆναι καὶ ἐπιθυμοῦντες ἐκείνων, ἄλλων ἀπέχονται ὑπ' ἄλλων κρατούμενοι.

St. 69a

καίτοι καλοῦσί γε ἀκολασίαν τὸ ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἀρχεσθαι, ἀλλ' ὅμως συμβαίνει αὐτοῖς κρατουμένοις

νόφ' ἡδονῶν κρατεῖν ἄλλων ἡδονῶν. τοῦτο δ' ὅμοιόν ἐστιν ὡς νυνδὴ ἐλέγετο, τῷ τρόπῳ τινὰ δι' ἀκολασίαν αὐτοὺς σεσωφρονίσθαι. ἔοικε γάρ. ὡς μακάριε Σιμμία, μὴ γάρ οὐχ αὕτη ἦν ὁρθὴ πρὸς ἀρετὴν ἀλλαγή, ἡδονὰς πρὸς ἡδονὰς καὶ λύπας πρὸς λύπας καὶ φόβον πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι, καὶ μείζω πρὸς ἐλάττω ὥσπερ νομίσματα, ἀλλ' ἦν ἐκεῖνο μόνον τὸ νόμισμα ὁρθόν, ἀντὶ οὗ δεῖ πάντα ταῦτα καταλλάττεσθαι, φρόνησις, καὶ [69b] τούτου μὲν πάντα καὶ μετὰ τούτου ὠνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα τῷ ὄντι ἦν καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ συλλήβδην ἀληθῆς ἀρετή, μετὰ φρονήσεως, καὶ προσιγνομένων καὶ ἀπογιγνομένων καὶ ἡδονῶν καὶ φόβων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν τοιούτων· χωριζόμενα δὲ φρονήσεως καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων μὴ σκιαγραφία τις ἦν ἡ τοιαύτη ἀρετὴ καὶ τῷ ὄντι ἀνδραποδώδης τε καὶ οὐδὲν ὑγιὲς οὔδ' ἀληθὲς ἔχη, τὸ δ' ἀληθὲς τῷ ὄντι ἦν κάθαρσίς [69c] τις τῶν τοιούτων πάντων καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἀνδρεία, καὶ αὐτὴ ἡ φρόνησις μὴ καθαρμός τις ἦν. καὶ κινδυνεύουσι καὶ οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὔτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοί τινες εἶναι, ἀλλὰ τῷ ὄντι πάλαι αἰνίττεσθαι δτι δὲς ἀν ἀμύητος καὶ ἀτέλεστος εἰς Ἀιδου ἀφίκηται ἐν βορβόρῳ κείσεται, δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει. εἰσὶν γάρ δῆ, ὡς φασιν οἱ περὶ τὰς τελετάς, ναρθηκοφόροι μὲν [69d] πολλοί, βάκχοι δὲ τε παῦροι· οὔτοι δὲ εἰσὶν κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν οὐκ ἄλλοι ἢ οἱ πεφιλοσοφηκότες ὁρθῶς. ὃν δὴ καὶ ἐγὼ κατά γε τὸ δυνατὸν οὐδὲν ἀπέλιπον ἐν τῷ βίῳ ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ προυθυμήθην γενέσθαι· εἰ δὲ ὁρθῶς προυθυμήθην καὶ τι ἡνύσαμεν, ἐκεῖσε ἐλθόντες τὸ σαφὲς εἰσόμεθα, ἀν θεὸς ἐθέλη, δλίγον ὕστερον, ὡς ἔμοι δοκεῖ. ταῦτ' οὖν ἐγώ, ἔφη, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἀπολογοῦμαι, ὡς εἰκότως ὑμᾶς τε ἀπολείπων καὶ τοὺς ἐνθάδε δεσπότας οὐ χαλεπῶς φέρω οὐδὲ ἀγανακτῶ, ἡγούμενος κάκει οὐδὲν ἥττον ἢ ἐνθάδε δεσπόταις τε ἀγαθοῖς ἐντεύξεσθαι καὶ ἔταίροις· τοῖς δὲ πολλοῖς ἀπιστίαν παρέχει· εἴ τι οὖν ὑμῖν πιθανώτερός είμι ἐν τῇ ἀπολογίᾳ ἢ τοῖς Αθηναίων δικασταῖς, εὖ ἀν ἔχοι.

St. 70a

εἰπόντος δὴ τοῦ Σωκράτους ταῦτα, ὑπολαβὼν ὁ Κέβης ἔφη· ὡς Σώκρατες, τὰ μὲν ἄλλα ἔμοιγε δοκεῖ καλῶς λέγεσθαι, τὰ δὲ περὶ τῆς ψυχῆς πολλὴν ἀπιστίαν παρέχει τοῖς ἀνθρώποις μή, ἐπειδὴν ἀπαλλαγῆ τοῦ σώματος, οὐδαμοῦ ἔτι ἦν, ἀλλ' ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ διαφθείρηται τε καὶ ἀπολύται ἦν ἀν ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκῃ, εὐθὺς ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος, καὶ ἐκβαίνουσα ὥσπερ πνεῦμα ἢ καπνὸς διασκεδασθεῖσα οὕχηται διαπομένη καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ἦν. ἐπει, εἰπερ εἴη που αὐτὴ καθ' αὐτὴν συνηθροισμένη καὶ ἀπηλλαγμένη τούτων τῶν κακῶν ὃν σὺ νυνδὴ διηλθεῖς, πολλὴ ἀν εἴη ἐλπὶς καὶ καλή, ὡς Σώκρατες, [70b] ὡς ἀληθῆ ἐστιν ἂν σὺ λέγεις· ἀλλὰ τοῦτο δὴ οὐσας οὐκ ὀλίγης παραμυθίας δεῖται καὶ πίστεως, ὡς ἔστι τε ψυχὴ ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τινα δύναμιν ἔχει καὶ φρόνησιν. ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὁ Σωκράτης, ὡς Κέβης· ἀλλὰ τί δὴ ποιῶμεν; ἢ περὶ αὐτῶν τούτων βούλει διαμυθολογῶμεν, εἴτε εἰκὸς οὕτως ἔχειν εἴτε μή; ἐγὼ γοῦν, ἔφη ὁ Κέβης, ήδεως ἀν ἀκούσαιμι ἥντινα δόξαν ἔχεις περὶ αὐτῶν. οὔκουν γ' ἀν οἶμαι, ἢ δ' δὲς ὁ Σωκράτης, εἰπεῖν τινα νῦν ἀκούσαντα, οὐδὲ εἰ κωμῳδοποιὸς εἴη, ὡς ἀδολεσχῶ καὶ οὐ περὶ προσηκόντων τοὺς λόγους ποιοῦμαι. εἰ οὖν δοκεῖ, χρὴ διασκοπεῖσθαι. σκεψώμεθα δὲ αὐτὸ τῆδε πῃ, εἴτ' ἄρα ἐν Ἀιδου εἰσὶν αἱ ψυχαὶ τελευτησάντων τῶν ἀνθρώπων εἴτε καὶ οὐ. παλαιὸς μὲν οὖν ἔστι τις λόγος οὗ μεμνήμεθα, ὡς εἰσὶν ἐνθένδε ἀφικόμεναι ἔκει, καὶ πάλιν γε δεῦρο ἀφικνοῦνται καὶ γίγνονται ἐκ τῶν τεθνεώτων· καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, πάλιν γίγνεσθαι ἐκ τῶν ἀποθανόντων τοὺς ζῶντας, ἄλλο τι ἢ εἴεν ἀν [70d] αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἔκει; οὐ γὰρ ἄν που πάλιν ἐγίγνοντο μὴ οὖσαι, καὶ τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον τοῦ ταῦτ' εἶναι, εἰ τῷ ὄντι φανερὸν γίγνοιτο δτι οὐδαμόθεν ἄλλοθεν γίγνονται οἱ ζῶντες ἢ ἐκ τῶν τεθνεώτων· εἰ δὲ μὴ ἔστι τοῦτο, ἄλλου ἄν του δέοι λόγου. πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κέβης. μὴ τοίνυν κατ' ἀνθρώπων, ἢ δ' δὲς, σκόπει μόνον τοῦτο, εἰ βούλει ῥάον μαθεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζώων πάντων καὶ φυτῶν, καὶ συλλήβδην δσαπερ ἔχει γένεσιν περὶ πάντων οὐδαμεν [70e] ἄρ' οὐτωσ γίγνεται πάντα, οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν ἐναντίων τὰ ἐναντία, δσοις τυγχάνει ὃν τοιοῦτόν τι, οἷον τὸ καλὸν τῷ αἰσχρῷ ἐναντίον που καὶ δίκαιον ἀδίκω, καὶ ἄλλα δὴ μυρία οὕτως ἔχει. τοῦτο οὖν σκεψώμεθα, ἄρα ἀναγκαῖον δσοις ἔστι τι ἐναντίον, μηδαμόθεν ἄλλοθεν αὐτὸ γίγνεσθαι ἢ ἐκ τοῦ αὐτῷ ἐναντίου. οἷον ὅταν μεῖζόν τι γίγνηται, ἀνάγκη που ἔξ ἐλάττονος ὄντος πρότερον ἔπειτα μεῖζον γίγνεσθαι; ναί.

St. 71a

ούκοῦν κἀν **ἔλαττον** γίγνηται, ἐκ μείζονος ὄντος πρότερον **ἔλαττον** γενήσεται; **ἔστιν** οὕτω, **ἔφη**. καὶ μὴν ἔξ **ἰσχυροτέρου** γε τὸ **ἀσθενέστερον** καὶ ἐκ βραδυτέρου τὸ θᾶττον; πάνυ γε. τί δέ; ἂν τι **χεῖρον** γίγνηται, οὐκ ἔξ ἀμείνονος, καὶ ἀν δικαιότερον, ἔξ ἀδικωτέρου; πῶς γὰρ οὗ; ἵκανῶς οὖν, **ἔφη**, **ἔχομεν** τοῦτο, ὅτι **πάντα** οὕτω γίγνεται, ἔξ ἐναντίων τὰ **ἐναντία πράγματα**; πάνυ γε. τί δ' αὖ; **ἔστι** τι καὶ **τοιόνδε** ἐν αὐτοῖς, οἶον μεταξὺ **ἀμφοτέρων** πάντων τῶν **ἐναντίων** δυοῖν **ὄντοιν** δύο **γενέσεις**, ἀπὸ [71b] μὲν τοῦ **ἔτερου** ἐπὶ τὸ **ἔτερον**, ἀπὸ δ' αὖ τοῦ **ἔτερου** πάλιν ἐπὶ τὸ **ἔτερον**. **μείζονος** μὲν **πράγματος** καὶ **ἔλάττονος** μεταξὺ **αὔξησις** καὶ **φθίσις**, καὶ καλοῦμεν οὕτω τὸ μὲν αὐξάνεσθαι, τὸ δὲ φθίνειν; ναί, **ἔφη**. ούκοῦν καὶ διακρίνεσθαι καὶ συγκρίνεσθαι, καὶ ψύχεσθαι καὶ θερμαίνεσθαι, καὶ πάντα οὕτω, κἀν εἰ μὴ **χρώμεθα** τοῖς ὀνόμασιν ἐνιαχοῦ, ἀλλ' **ἔργῳ** γοῦν πανταχοῦ οὕτως **ἔχειν** **ἀναγκαῖον**, γίγνεσθαι τε αὐτὰ ἔξ ἀλλήλων **γένεσίν** τε εἴναι **ἐκατέρου** εἰς ἄλληλα; πάνυ μὲν οὖν, ἦ δ' ὅς. τί [71c] οὖν; **ἔφη**, τῷ **ζῆν** **ἔστι** τι **ἐναντίον**, ὥσπερ τῷ **ἔγρηγορέναι** τὸ **καθεύδειν**; πάνυ μὲν οὖν, **ἔφη**. τί; τὸ **τεθνάναι**, **ἔφη**. ούκοῦν ἔξ ἀλλήλων τε γίγνεται ταῦτα, εἴπερ **ἐναντία** **ἔστιν**, καὶ αἱ **γενέσεις** εἰσὶν αὐτοῖν μεταξὺ **δύο** δυοῖν **ὄντοιν**; πῶς γὰρ οὗ; τὴν μὲν τοίνυν **ἔτέραν** **συζυγίαν** ὡν νυνδὴ **ἔλεγον** ἐγώ σοι, **ἔφη**, **ἔρω**, ὁ **Σωκράτης**, καὶ αὐτὴν καὶ τὰς **γενέσεις**· σὺ δέ μοι τὴν **ἔτέραν**. λέγω δὲ τὸ μὲν **καθεύδειν**, τὸ δὲ **ἔγρηγορέναι**, καὶ ἐκ τοῦ **καθεύδειν** τὸ **ἔγρηγορέναι** γίγνεσθαι καὶ ἐκ [71d] τοῦ **ἔγρηγορέναι** τὸ **καθεύδειν**, καὶ τὰς **γενέσεις** αὐτοῖν τὴν μὲν **καταδαρθάνειν** εἴναι, τὴν δ' **ἀνεγείρεσθαι**. ἵκανῶς σοι, **ἔφη**, ἦ οὗ; πάνυ μὲν οὖν. λέγε δή μοι καὶ σύ, **ἔφη**, οὕτω περὶ **ζωῆς** καὶ **θανάτου**. οὐκ **ἐναντίον** μὲν φῆς τῷ **ζῆν** τὸ **τεθνάναι** εἴναι; **ἔγωγε**. γίγνεσθαι δὲ ἔξ ἀλλήλων; ναί. ἔξ οὖν τοῦ **ζῶντος** τί τὸ **γιγνόμενον**; τὸ **τεθνηκός**, **ἔφη**. τί δέ, ἦ δ' ὅς, ἐκ τοῦ **τεθνεῶτος**; **ἀναγκαῖον**, **ἔφη**, ὁμολογεῖν δτι τὸ **ζῶν**. ἐκ τῶν **τεθνεώτων** ἄρα, ὡ **Κέβης**, τὰ **ζῶντά** τε καὶ οἱ **ζῶντες** γίγνονται; φαίνεται, **ἔφη**. εἰσὶν ἄρα, **ἔφη**, αἱ **ψυχαὶ** ἡμῶν ἐν **Ἄιδου**. **ἔσικεν**. ούκοῦν καὶ τοῖν **γενεσέοιν** τοῖν περὶ ταῦτα ἡ γ' **ἔτέρα σαφῆς** οὖσα τυγχάνει; τὸ γὰρ ἀποθνήσκειν **σαφὲς** δήπου, ἦ οὗ; πάνυ μὲν οὖν, **ἔφη**. πῶς οὖν, ἦ δ' ὅς, **ποιήσομεν**; οὐκ **ἀνταποδώσομεν** τὴν **ἐναντίαν** **γένεσιν**, ἀλλὰ ταύτη **χωλὴ** **ἔσται** ἡ **φύσις**; ἦ **ἀνάγκη** ἀποδοῦναι τῷ **ἀποθνήσκειν** **ἐναντίαν** τινὰ **γένεσιν**; πάντως που, **ἔφη**. τίνα ταύτην; τὸ **ἀναβιώσκεσθαι**.

St. 72a

ούκοῦν, ἦ δ' ὅς, εἴπερ **ἔστι** τὸ **ἀναβιώσκεσθαι**, ἐκ τῶν **τεθνεώτων** ἀν εἴη **γένεσις** εἰς τοὺς **ζῶντας** αὐτη, τὸ **ἀναβιώσκεσθαι**; πάνυ γε. ὁμολογεῖται ἄρα ἡμῖν καὶ ταύτη τοὺς **ζῶντας** ἐκ τῶν **τεθνεώτων** γεγονέναι οὐδὲν **ἡττον** ἦ τοὺς **τεθνεῶτας** ἐκ τῶν **ζῶντων**, τούτου δὲ **ὄντος** **ἵκανόν** που ἐδόκει **τεκμήριον** εἴναι δτι **ἀναγκαῖον** τὰς τῶν **τεθνεώτων** **ψυχὰς** εἴναι που, δθεν δὴ πάλιν γίγνεσθαι. δοκεῖ μοι, **ἔφη**, ὡ **Σώκρατες**, ἐκ τῶν ὡμολογημένων **ἀναγκαῖον** οὕτως **ἔχειν**. ίδε τοίνυν οὕτως, **ἔφη**, ὡ **Κέβης**, δτι οὐδ' ἀδίκως ὡμολογήκαμεν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. εὶ γὰρ μὴ ἀεὶ **ἀνταποδιδούῃ** τὰ **ἔτερα** [72b] τοῖς **ἔτέροις** γιγνόμενα, ώσπερεὶ **κύκλῳ** περιιόντα, ἀλλ' **εύθειά** τις εἴη ἡ **γένεσις** ἐκ τοῦ **ἔτερου** μόνον εἰς τὸ καταντικρὺ καὶ μὴ **ἀνακάμπτοι** πάλιν ἐπὶ τὸ **ἔτερον** μηδὲ **καμπὴν** ποιοῦτο, οἷσθ' δτι **πάντα τελευτῶντα** τὸ **αὐτὸ σχῆμα** ἀν σχοῖη καὶ τὸ **αὐτὸ πάθος** ἀν πάθοι καὶ παύσαιτο γιγνόμενα; πῶς λέγεις; **ἔφη**. οὐδὲν **χαλεπόν**, ἦ δ' ὅς, **ἐννοήσαι** δ λέγω ἀλλ' οἶον εὶ τὸ καταδαρθάνειν μὲν εἴη, τὸ δ' **ἀνεγείρεσθαι** μὴ **ἀνταποδιδούῃ** γιγνόμενον ἐκ τοῦ **καθεύδοντος**, οἷσθ' δτι **τελευτῶντα πάντ'** ἀν [72c] **λῆρον** τὸν **Ἐνδυμίωνα** ἀποδεῖξειν καὶ οὐδαμοῦ ἀν φαίνοιτο διὰ τὸ καὶ τὰλλα **πάντα ταύτὸν** ἐκείνω πεπονθέναι, καθεύδειν. κἀν εὶ **συγκρίνοιτο** μὲν **πάντα**, διακρίνοιτο δὲ μή, ταχὺ ἀν τὸ τοῦ **Ἀναξαγόρου** γεγονὸς εἴη, ὁμοῦ **πάντα** **χρήματα** ώσαύτως δέ, ὡ **φίλε Κέβης**, καὶ εὶ **ἀποθνήσκοι** μὲν **πάντα** ὅσα τοῦ **ζῆν** μεταλάβοι, ἔπειδὴ δὲ **ἀποθάνοι**, μένοι ἐν τούτῳ τῷ **σχήματι** τὰ **τεθνεῶτα** καὶ μὴ πάλιν **ἀναβιώσκοιτο**, ἀρ' οὐ **πολλὴ ἀνάγκη** **τελευτῶντα πάντα** **τεθνάναι** [72d] καὶ μηδὲν **ζῆν**; εὶ γὰρ ἐκ μὲν τῶν ἄλλων τὰ **ζῶντα** γίγνοιτο, τὰ δὲ **ζῶντα** **θνήσκοι**, τίς **μηχανὴ** μὴ οὐχὶ πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ **τεθνάναι**; οὐδὲ μία μοι δοκεῖ, **ἔφη** ὁ **Κέβης**, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, **παντὸς** μᾶλλον οὕτω, καὶ ἡμεῖς αὐτὰ ταῦτα οὐκ **ἔξαπατώμενοι** ὁμολογοῦμεν, ἀλλ' **ἔστι** τῷ **ὄντι** καὶ τὸ **ἀναβιώσκεσθαι** καὶ ἐκ τῶν **τεθνεώτων** τοὺς **ζῶντας** γίγνεσθαι καὶ τὰς τῶν **τεθνεώτων** **ψυχὰς** εἴναι [72e] καὶ ταῖς μὲν γε **ἄγαθαις** **ἀμεινον** εἴναι,

ταῖς δὲ κακαῖς κάκιον. καὶ μήν, ἔφη ὁ Κέβης ὑπολαβών, καὶ κατ' ἐκεῖνόν γε τὸν λόγον, ὡς Σώκρατες, εἰ ἀληθῆς ἐστιν, δὸν σὺ εἴωθας θαμὰ λέγειν, δτι ἡμῖν ἡ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἡ ἀνάμνησις τυγχάνει οὕσα, καὶ κατὰ τοῦτον ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ τινὶ χρόνῳ μεμαθηκέναι ἢ νῦν ἀναμιμησόμεθα.

St. 73a

τοῦτο δὲ ἀδύνατον, εἰ μὴ ἦν που ἡμῖν ἡ ψυχὴ πρὶν ἐν τῷδε τῷ ἀνθρωπίνῳ εἶδει γενέσθαι· ὥστε καὶ ταύτη ἀθάνατον ἡ ψυχὴ τι ἔστιν εἶναι. ἀλλά, ὡς Κέβης, ἔφη ὁ Σιμμίας ὑπολαβών, ποῖαι τούτων αἱ ἀποδείξεις; ὑπόμνησόν με· οὐ γάρ σφόδρα ἐν τῷ παρόντι μέμνημαι. ἐνὶ μὲν λόγῳ, ἔφη ὁ Κέβης, καλλίστῳ, δτι ἐρωτώμενοι οἱ ἀνθρωποι, ἐάν τις καλῶς ἐρωτᾷ, αὐτοὶ λέγουσιν πάντα ἡ ἔχει — καίτοι εἰ μὴ ἐτύγχανεν αὐτοῖς ἐπιστήμη ἐνοῦσα καὶ ὄρθος λόγος, οὐκ ἀν οἷοί τ' ἡσαν τοῦτο ποιῆσαι — ἔπειτα ἐάν [73b] τις ἐπὶ τὰ διαγράμματα ἄγῃ ἡ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἐνταῦθα σαφέστατα κατηγορεῖ δτι τοῦτο οὕτως ἔχει. εἰ δὲ μὴ ταύτη γε, ἔφη, πείθη, ὡς Σιμμία, ὁ Σωκράτης, σκέψαι ἀν τῇδε πή σοι σκοπουμένῳ συνδόξῃ. ἀπιστεῖς γὰρ δὴ πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησίς ἐστιν; ἀπιστῷ μέν σοι ἔγωγε, ἡ δ' ὅς ὁ Σιμμίας, οὗ, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἔφη, δέομαι παθεῖν περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀναμνησθῆναι. καὶ σχεδόν γε ἐξ ὧν Κέβης ἐπεχείρησε λέγειν ἡδη μέμνημαι καὶ πείθομαι· οὐδὲν μεντάν ἡττον ἀκούοιμι νῦν πῇ σὺ ἐπεχείρησας λέγειν. τῇδ' [73c] ἔγωγε, ἡ δ' ὅς. ὅμολογοῦμεν γὰρ δῆπου, εἰ τίς τι ἀναμνησθήσεται, δεῖν αὐτὸν τοῦτο πρότερόν ποτε ἐπίστασθαι. πάνυ γ', ἔφη. ἄρ' οὖν καὶ τόδε ὅμολογοῦμεν, δταν ἐπιστήμη παραγίγνηται τρόπῳ τοιούτῳ, ἀνάμνησιν εἶναι; λέγω δὲ τίνα τρόπον; τόνδε. ἐάν τίς τι ἔτερον ἡ ἰδὼν ἡ ἀκούσας ἡ τινα ἄλλην αἰσθησιν λαβὼν μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῶ, ἀλλὰ καὶ ἔτερον ἐννοήσῃ οὗ μὴ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη ἀλλ' ἄλλη, ἀρα οὐχὶ τοῦτο δικαίως λέγομεν δτι ἀνεμνήσθη, οὗ τὴν ἔννοιαν ἔλαβεν; πῶς λέγεις; οἷον τὰ τοιάδε· ἄλλη που ἐπιστήμη ἀνθρώπου καὶ λύρας. πῶς γὰρ οὗ; οὐκοῦν οἰσθα δτι οἱ ἔρασται, δταν ἰδωσιν λύραν ἡ ἴματιον ἡ ἄλλο τι οἵ τα παιδικὰ αὐτῶν εἴωθε χρῆσθαι, πάσχουσι τοῦτο· ἔγνωσάν τε τὴν λύραν καὶ ἐν τῇ διανοίᾳ ἔλαβον τὸ εἶδος τοῦ παιδὸς οὗ ἦν ἡ λύρα; τοῦτο δέ ἐστιν ἀνάμνησις· ὥσπερ γε καὶ Σιμμίαν τις ἰδὼν πολλάκις κέβητος ἀνεμνήσθη, καὶ ὅλα που μυρία τοιαῦτ' ἀν εἴη. μυρία μέντοι νὴ Δία, ἔφη ὁ Σιμμίας. οὐκοῦν, [73e] ἡ δ' ὅς, τὸ τοιοῦτον ἀνάμνησίς τίς ἐστι; μάλιστα μέντοι δταν τις τοῦτο πάθη περὶ ἐκεῖνα ἢ ὑπὸ χρόνου καὶ τοῦ μὴ ἐπισκοπεῦν ἡδη ἐπελέληστο; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. τί δέ; ἡ δ' ὅς· ἐστιν ἵππον γεγραμμένον ιδόντα καὶ λύραν γεγραμμένην ἀνθρώπου ἀναμνησθῆναι, καὶ Σιμμίαν ιδόντα γεγραμμένον κέβητος ἀναμνησθῆναι; πάνυ γε.

St. 74a

οὐκοῦν καὶ Σιμμίαν ιδόντα γεγραμμένον αὐτοῦ Σιμμίου ἀναμνησθῆναι; ἐστι μέντοι, ἔφη. ἄρ' οὖν οὐ κατὰ πάντα ταῦτα συμβαίνει τὴν ἀνάμνησιν εἶναι μὲν ἀφ' ὁμοίων, εἶναι δὲ καὶ ἀπὸ ἀνομοίων; συμβαίνει. ἀλλ' δταν γε ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἀναμιμήσκηται τίς τι, ἄρ' οὐκ ἀναγκαῖον τόδε προσπάσχειν, ἐννοεῖν εἴτε τι ἐλλείπει τοῦτο κατὰ τὴν ὁμοιότητα εἴτε μὴ ἐκείνου οὗ ἀνεμνήσθη; ἀνάγκη, ἔφη. σκόπει δῆ, ἡ δ' ὅς, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει. φαμέν πού τι εἶναι ἵσον, οὐ ξύλον λέγω ξύλῳ οὐδὲ λίθῳ λίθῳ οὐδὲ ἄλλο τῶν τοιούτων οὐδέν, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα πάντα ἔτερόν τι, αὐτὸ τὸ ἵσον· φῶμέν τι εἶναι ἡ μηδέν; φῶμεν [74b] μέντοι νὴ Δί', ἔφη ὁ Σιμμίας, θαυμαστῶς γε. ἡ καὶ ἐπιστάμεθα αὐτὸ δὲ ἐστιν; πάνυ γε, ἡ δ' ὅς. πόθεν λαβόντες αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην; ἄρ' οὐκ ἐξ ὧν νυνδὴ ἐλέγομεν, ἡ ξύλα ἡ λίθους ἡ ἄλλα ἄττα ιδόντες ἵσα, ἐκ τούτων ἐκεῖνο ἐνενοήσαμεν, ἔτερον δὸν τούτων; ἡ οὐχ ἔτερόν σοι φαίνεται; σκόπει δὲ καὶ τῇδε. ἄρ' οὐ λίθοι μὲν ἵσοι καὶ ξύλα ἐνίστε ταύτα ὄντα τῷ μὲν ἵσα φαίνεται, τῷ δ' οὐ; πάνυ μὲν οὖν. τί [74c] δέ; αὐτὰ τὰ ἵσα ἐστιν δτε ἄνισά σοι ἐφάνη, ἡ δὲ ισότης ἀνισότης; οὐδεπώποτέ γε, ὡς Σώκρατες. οὐ ταύτων ἄρα ἐστίν, ἡ δ' ὅς, ταῦτα τε τὰ ἵσα καὶ αὐτὸ τὸ ἵσον. οὐδαμῶς μοι φαίνεται, ὡς Σώκρατες. ἀλλὰ μὴν ἐκ τούτων γ', ἔφη, τῶν ἵσων, ἐτέρων ὄντων ἐκείνου τοῦ ἵσου, δημοσίου αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην ἐννενόηκάς τε καὶ εἴληφας; ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις. οὐκοῦν ἡ ὁμοίου ὄντος τούτοις ἡ ἀνομοίου; πάνυ γε. διαφέρει δέ γε, ἡ δ' ὅς, οὐδέν· ἔως ἂλλο ἰδὼν ἀπὸ ταύτης [74d] τῆς ὄψεως ἄλλο ἐννοήσης, εἴτε δημοσίου εἴτε ἀνόμοιου, ἀναγκαῖου, ἔφη, αὐτὸ ἀνάμνησιν γεγονέναι. πάνυ μὲν οὖν. τί δέ; ἡ δ' ὅς· ἡ πάσχομέν τι τοιοῦτον περὶ τὰ ἐν τοῖς ξύλοις τε καὶ οἵ τις νυνδὴ ἐλέγομεν τοῖς ἵσοις; ἄρα φαίνεται ἡμῖν οὕτως ἵσα εἶναι ὥσπερ αὐτὸ

τὸ ὃ ἔστιν, ἡ ἐνδεῖ τι ἐκείνου τῷ τοιοῦτον εἶναι οἶον τὸ ἵσον, ἡ οὐδέν; καὶ πολύ γε, ἔφη, ἐνδεῖ. οὐκοῦν ὄμολογοῦμεν, ὅταν τίς τι ἰδὼν ἐννοήσῃ ὅτι βούλεται μὲν τοῦτο ὃ νῦν ἐγὼ ὄρῳ εἶναι οἶον ἄλλο τι τῶν ὄντων, ἐνδεῖ δὲ καὶ οὐ δύναται τοιοῦτον εἶναι ἵσον οἶον ἐκεῖνο, ἀλλ' ἔστιν φαυλότερον, ἀναγκαῖόν που τὸν τοῦτο ἐννοοῦντα τυχεῖν προειδότα ἐκεῖνο ὡς φησιν αὐτὸ προσεοικέναι μέν, ἐνδεεστέρως δὲ ἔχειν; ἀνάγκη. τί οὖν; τὸ τοιοῦτον πεπόνθαμεν καὶ ἡμεῖς ἡ οὐ περὶ τε τὰ ἵσα καὶ αὐτὸ τὸ ἵσον; παντάπασί γε.

St. 75a

ἀναγκαῖον ἄρα ἡμᾶς προειδέναι τὸ ἵσον πρὸ ἐκείνου τοῦ χρόνου ὅτε τὸ πρῶτον ἴδόντες τὰ ἵσα ἐνενοήσαμεν ὅτι ὁρέγεται μὲν πάντα ταῦτα εἶναι οἶον τὸ ἵσον, ἔχει δὲ ἐνδεεστέρως. ἔστι ταῦτα. ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε ὄμολογοῦμεν, μὴ ἄλλοθεν αὐτὸ ἐννενοηκέναι μηδὲ δυνατὸν εἶναι ἐννοῆσαι ἀλλ' ἡ ἐκ τοῦ ἴδειν ἡ ἄψασθαι ἡ ἐκ τινος ἄλλης τῶν αἰσθήσεων ταύτὸν δὲ πάντα ταῦτα λέγω. ταύτὸν γὰρ ἔστιν, ὡς Σώκρατες, πρός γε ὃ βούλεται δηλῶσαι ὁ λόγος. ἀλλὰ μὲν δὴ ἐκ γε τῶν αἰσθήσεων δεῖ ἐννοῆσαι ὅτι πάντα [75b] τὰ ἐν ταῖς αἰσθήσεσιν ἐκείνου τε ὁρέγεται τοῦ ὃ ἔστιν ἵσον, καὶ αὐτοῦ ἐνδεεστερά ἔστιν· ἡ πῶς λέγομεν; οὕτως. πρὸ τοῦ ἄρα ἄρξασθαι ἡμᾶς ὁρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ τάλλα αἰσθάνεσθαι τυχεῖν ἔδει που εἰληφότας ἐπιστήμην αὐτοῦ τοῦ ἵσου ὅτι ἔστιν, εἰ ἐμέλλομεν τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἵσα ἐκεῖσε ἀνοίσειν, ὅτι προθυμεῖται μὲν πάντα τοιαῦτ' εἶναι οἶον ἐκεῖνο, ἔστιν δὲ αὐτοῦ φαυλότερα. ἀνάγκη ἐκ τῶν προειρημένων, ὡς Σώκρατες. οὐκοῦν γενόμενοι εὔθὺς ἐωρῶμεν τε καὶ ἡκούμενον καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις εἴχομεν; πάνυ γε. ἔδει [75c] δέ γε, φαμέν, πρὸ τούτων τὴν τοῦ ἵσου ἐπιστήμην εἰληφέναι; ναί. πρὶν γενέσθαι ἄρα, ὡς ἔστιν, ἀνάγκη ἡμῖν αὐτὴν εἰληφέναι. ἔστιν. οὐκοῦν εἰ μὲν λαβόντες αὐτὴν πρὸ τοῦ γενέσθαι ἔχοντες ἐγενόμεθα, ἡπιστάμεθα καὶ πρὶν γενέσθαι καὶ εὔθὺς γενόμενοι οὐ μόνον τὸ ἵσον καὶ τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἔλαττον ἀλλὰ καὶ σύμπαντα τὰ τοιαῦτα; οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἵσου νῦν ὁ λόγος ἡμῖν μᾶλλον τι ἡ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ καλοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγαθοῦ [75d] καὶ δικαίου καὶ ὀσίου καί, ὅπερ λέγω, περὶ ἀπάντων οἵς ἐπισφραγίζομεθα τὸ αὐτὸ δὲ ἔστι καὶ ἐν ταῖς ἐρωτήσεσιν ἐρωτῶντες καὶ ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν ἀποκρινόμενοι. ὥστε ἀναγκαῖον ἡμῖν τούτων πάντων τὰς ἐπιστήμας πρὸ τοῦ γενέσθαι εἰληφέναι. ἔστι ταῦτα. καὶ εἰ μέν γε λαβόντες ἐκάστοτε μὴ ἐπιλελήσμεθα, εἰδότας ἀεὶ γίγνεσθαι καὶ ἀεὶ διὰ βίου εἰδέναι· τὸ γὰρ εἰδέναι τοῦτ' ἔστιν, λαβόντα του ἐπιστήμην ἔχειν καὶ μὴ ἀπολωλεκέναι. ἡ οὐ τοῦτο λήθην λέγομεν, ὡς Σιμμία, ἐπιστήμης ἀποβολήν; πάντως δῆποι, ἔφη, ὡς Σώκρατες. εἰ δέ γε οἷμαι λαβόντες πρὶν γενέσθαι γιγνόμενοι ἀπωλέσαμεν, ὕστερον δὲ ταῖς αἰσθήσεσι χρώμενοι περὶ αὐτὰ ἐκείνας ἀναλαμβάνομεν τὰς ἐπιστήμας ἃς ποτε καὶ πρὶν εἴχομεν, ἀρ' οὐχ δὲ καλοῦμεν μανθάνειν οἰκείαν ἀν ἐπιστήμην ἀναλαμβάνειν εἴη; τοῦτο δέ που ἀναμιμήσκεσθαι λέγοντες ὁρθῶς ἀν λέγοιμεν; πάνυ γε.

St. 76a

δυνατὸν γὰρ δὴ τοῦτο γε ἐφάνη, αἰσθόμενόν τι ἡ ἴδόντα ἡ ἀκούσαντα ἡ τινα ἄλλην αἰσθησιν λαβόντα ἔτερόν τι ἀπὸ τούτου ἐννοήσαι δὲ ἐπελέληστο, ὡς τοῦτο ἐπλησίαζεν ἀνόμοιον δὲν ἡ ὡς ὅμοιον· ὥστε, ὅπερ λέγω, δυοῖν θάτερα, ἦτοι ἐπιστάμενοί γε αὐτὰ γεγόναμεν καὶ ἐπιστάμεθα διὰ βίου πάντες, ἡ ὕστερον, οὓς φαμεν μανθάνειν, οὐδὲν ἀλλ' ἡ ἀναμιμήσκονται οὗτοι, καὶ ἡ μάθησις ἀνάμνησις ἀν εἴη. καὶ μάλα δὴ οὕτως ἔχει, ὡς Σώκρατες. πότερον οὖν αἱρῆ, ὡς Σιμμία; ἐπισταμένους ἡμᾶς γεγονέναι, [76b] ἡ ἀναμιμήσκεσθαι ὕστερον ὡν πρότερον ἐπιστήμην εἰληφότες ἥμεν; οὐκ ἔχω, ὡς Σώκρατες, ἐν τῷ παρόντι ἐλέσθαι. τί δέ; τόδε ἔχεις ἐλέσθαι, καὶ πῇ σοι δοκεῖ περὶ αὐτοῦ; ἀνὴρ ἐπιστάμενος περὶ ὡν ἐπίσταται ἔχοι ἀν διδύναι λόγον ἡ οὐ; πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, ὡς Σώκρατες. ἡ καὶ δοκοῦσί σοι πάντες ἔχειν διδύναι λόγον περὶ τούτων ὡν νυνδὴ ἐλέγομεν; βουλοίμην μεντάν, ἔφη ὁ Σιμμίας· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον φοβοῦμαι μὴ αὔριον τηνικάδε οὐκέτι ἡ ἀνθρώπων οὐδεὶς ἀξίως οἰός τε τοῦτο ποιῆσαι. οὐκ [76c] ἄρα δοκοῦσί σοι ἐπίστασθαι γε, ἔφη, ὡς Σιμμία, πάντες αὐτά; οὐδαμῶς. ἀναμιμήσκονται ἄρα ἃ ποτε ἔμαθον; ἀνάγκη. πότε λαβοῦσαι αἱ ψυχαὶ ἡμῶν τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν; οὐ γὰρ δὴ ἀφ' οὐ γε ἀνθρωποι γεγόναμεν. οὐ δῆτα. πρότερον ἄρα. ναί. ἦσαν ἄρα, ὡς Σιμμία, αἱ ψυχαὶ καὶ πρότερον, πρὶν εἶναι ἐν ἀνθρώπου εἶδει, χωρὶς σωμάτων, καὶ φρόνησιν εἴχον. εἰ μὴ ἄρα ἄμα γιγνόμενοι λαμβάνομεν, ὡς Σώκρατες, ταύτας τὰς ἐπιστήμας· οὗτος γὰρ λείπεται ἔτι ὁ χρόνος. εἴεν, [76d] ὡς ἔταιρε· ἀπόλλυμεν δὲ αὐτὰς ἐν ποίῳ ἄλλῳ χρόνῳ; — οὐ γὰρ δὴ ἔχοντές γε αὐτὰς

γιγνόμεθα, ώς ἄρτι ὡμολογήσαμεν — ἢ ἐν τούτῳ ἀπόλλυμεν ἐν ὥπερ καὶ λαμβάνομεν; ἢ ἔχεις ἄλλον τινὰ εἰπεῖν χρόνον; οὐδαμῶς, ὡς Σώκρατες, ἀλλὰ ἔλαθον ἐμαυτὸν οὐδὲν εἰπών. ἀρ' οὖν οὕτως ἔχει, ἔφη, ἡμῖν, ὡς Σιμμία; εἰ μὲν ἔστιν ἂν θρυλοῦμεν ἀεί, καλόν τέ τι καὶ ἀγαθὸν καὶ πᾶσα ἡ τοιαῦτη οὐσία, καὶ ἐπὶ ταύτην τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων πάντα ἀναφέρομεν, ὑπάρχουσαν [76e] πρότερον ἀνευρίσκοντες ἡμετέραν οὔσαν, καὶ ταῦτα ἐκείνη ἀπεικάζομεν, ἀναγκαῖον, οὕτως ὕσπερ καὶ ταῦτα ἔστιν, οὕτως καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εἶναι καὶ πρὶν γεγονέναι ἡμᾶς· εἰ δὲ μὴ ἔστι ταῦτα, ἄλλως ἂν ὁ λόγος οὗτος εἰρημένος εἴη; ἀρ' οὕτως ἔχει, καὶ ἵση ἀνάγκη ταῦτά τε εἶναι καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς πρὶν καὶ ἡμᾶς γεγονέναι, καὶ εἰ μὴ ταῦτα, οὐδὲ τάδε;

St. 77a

ὑπερφυῶς, ὡς Σώκρατες, ἔφη ὁ Σιμμίας, δοκεῖ μοι ἡ αὐτὴ ἀνάγκη εἶναι, καὶ εἰς καλόν γε καταφεύγει ὁ λόγος εἰς τὸ δόμοιῶς εἶναι τὴν τε ψυχὴν ἡμῶν πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς καὶ τὴν οὐσίαν ἦν σὺ νῦν λέγεις. οὐ γὰρ ἔχω ἔγωγε οὐδὲν οὕτω μοι ἐναργές ὃν ὡς τοῦτο, τὸ πάντα τὰ τοιαῦτα εἶναι ὡς οἶόν τε μάλιστα, καλόν τε καὶ ἀγαθὸν καὶ τάλλα πάντα ἂν σὺ νυνδὴ ἔλεγες· καὶ ἔμοιγε δοκεῖ ἰκανῶς ἀποδέεικται. τί δὲ δὴ Κέβητι; ἔφη ὁ Σωκράτης· δεῖ γὰρ καὶ Κέβητα πείθειν. ἰκανῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς ἔγωγε οἷμαι· καίτοι καρτερώτατος ἀνθρώπων ἔστιν πρὸς τὸ ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις. ἀλλ' οἷμαι οὐκ ἔνδεως τοῦτο πεπεῖσθαι αὐτόν, ὅτι πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς [77b] ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ· εἰ μέντοι καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν ἔτι ἔσται, οὐδὲ αὐτῷ μοι δοκεῖ, ἔφη, ὡς Σώκρατες, ἀποδεδεῖχθαι, ἀλλ' ἔτι ἐνέστηκεν ὃ νυνδὴ Κέβης ἔλεγε, τὸ τῶν πολλῶν, ὅπως μὴ ἄμα ἀποθνήσκοντος τοῦ ἀνθρώπου διασκεδάννυται ἡ ψυχὴ καὶ αὐτῇ τοῦ εἶναι τοῦτο τέλος ἦ. τί γὰρ κωλύει γίγνεσθαι μὲν αὐτὴν καὶ συνίστασθαι ἄλλοθέν ποθεν καὶ εἶναι πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπειον σῶμα ἀφικέσθαι, ἐπειδὴν δὲ ἀφίκηται καὶ ἀπαλλάττηται τούτου, τότε καὶ αὐτὴν τελευτᾶν καὶ διαφθείρεσθαι; [77c] εῦ λέγεις, ἔφη, ὡς Σιμμία, ὁ Κέβης. φαίνεται γὰρ ὕσπερ ἡμισυ ἀποδεδεῖχθαι οὗ δεῖ, ὅτι πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ, δεῖ δὲ προσαποδεῖξαι ὅτι καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν οὐδὲν ἥττον ἔσται ἢ πρὶν γενέσθαι, εἰ μέλλει τέλος ἡ ἀπόδειξις ἔξειν. ἀποδέεικται μέν, ἔφη, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὁ Σωκράτης, καὶ νῦν, εἰ ὑθέλετε συνθεῖναι τοῦτόν τε τὸν λόγον εἰς ταύτων καὶ δὸν πρὸ τούτου ὡμολογήσαμεν, τὸ γίγνεσθαι πᾶν τὸ ζῶν ἐκ τοῦ τεθνεῶτος. εἰ γὰρ ἔστιν μὲν [77d] ἡ ψυχὴ καὶ πρότερον, ἀνάγκη δὲ αὐτῇ εἰς τὸ ζῆν ιούσῃ τε καὶ γιγνομένη μηδαμόθεν ἄλλοθεν ἢ ἐκ θανάτου καὶ τοῦ τεθνάναι γίγνεσθαι, πῶς οὐκ ἀνάγκη αὐτὴν καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνῃ εἶναι, ἐπειδή γε δεῖ αὐθίς αὐτὴν γίγνεσθαι; ἀποδέεικται μὲν οὖν ὅπερ λέγετε καὶ νῦν. δημως δέ μοι δοκεῖς σύ τε καὶ Σιμμίας ἡδέως ἂν καὶ τοῦτο διαπραγματεύσασθαι τὸν λόγον ἔτι μᾶλλον, καὶ δεδιέναι τὸ τῶν παίδων, μὴ ὡς ἀληθῶς ὁ ἀνεμος αὐτὴν ἐκβαίνουσαν ἐκ τοῦ σώματος διαφυσᾷ καὶ [77e] διασκεδάννυσιν, ἄλλως τε καὶ ὅταν τύχη τις μὴ ἐν νηνεμίᾳ ἀλλ' ἐν μεγάλῳ τινὶ πνεύματι ἀποθνήσκων. καὶ ὁ Κέβης ἐπιγελάσας, ὡς δεδιότων, ἔφη, ὡς Σώκρατες, πειρῶ ἀναπείθειν· μᾶλλον δὲ μὴ ὡς ἡμῶν δεδιότων, ἀλλ' ἵσως ἔνι τις καὶ ἐν ἡμῖν παις δοτις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται. τοῦτον οὖν πειρῶ μεταπείθειν μὴ δεδιέναι τὸν θάνατον ὕσπερ τὰ μορμολύκεια. ἀλλὰ χρή, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐπάδειν αὐτῷ ἐκάστης ἡμέρας ἔως ἂν ἐξεπάσητε.

St. 78a

πόθεν οὖν, ἔφη, ὡς Σώκρατες, τῶν τοιούτων ἀγαθὸν ἐπωδὸν ληψόμεθα, ἐπειδὴ σύ, ἔφη, ἡμᾶς ἀπολεῖπεις; πολλὴ μὲν ἡ Ἐλλάς, ἔφη, ὡς Κέβης, ἐν ᾧ ἔνεισί που ἀγαθοὶ ἄνδρες, πολλὰ δὲ καὶ τὰ τῶν βαρβάρων γένη, οὓς πάντας χρὴ διερευνᾶσθαι ζητοῦντας τοιοῦτον ἐπωδόν, μήτε χρημάτων φειδομένους μήτε πόνων, ὡς οὐκ ἔστιν εἰς ὅτι ἀν εύκαιρότερον ἀναλίσκοιτε χρήματα. ζητεῖν δὲ χρὴ καὶ αὐτοὺς μετ' ἀλλήλων· ἵσως γὰρ ἀν οὐδὲ δρόσιως εὔροιτε μᾶλλον ὑμῶν δυναμένους τοῦτο ποιεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν δῆ, ἔφη, ὑπάρξει, ὁ Κέβης· δοθεν δὲ ἀπελίπομεν [78b] ἐπανέλθωμεν, εἴ σοι ἡδομένων ἔστιν. ἀλλὰ μὴν ἡδομένων γε· πῶς γὰρ οὐ μέλλει; καλῶς, ἔφη, λέγεις. οὐκοῦν τοιόνδε τι, ἢ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, δεῖ ἡμᾶς ἀνερέσθαι ἔαυτούς, τῷ ποίῳ τινὶ ἄρα προσήκει τοῦτο τὸ πάθος πάσχειν, τὸ διασκεδάννυσθαι, καὶ ὑπὲρ τοῦ ποίου τινὸς δεδιέναι μὴ πάθη αὐτό, καὶ τῷ ποίῳ τινὶ οὕτως καὶ μετὰ τοῦτο αὖ ἐπισκέψασθαι πότερον ἡ ψυχὴ ἔστιν, καὶ ἐκ τούτων θαρρεῖν ἢ δεδιέναι ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς; ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. ἀρ' [78c] οὖν τῷ μὲν συντεθέντι τε καὶ συνθέτω ὅντι φύσει προσήκει τοῦτο πάσχειν, διαιρεθῆναι ταύτη ἥπερ συνετέθη· εἰ δέ τι τυγχάνει ὃν ἀσύνθετον, τούτῳ μόνῳ

προσήκει μὴ πάσχειν ταῦτα, εἴπερ τω ἄλλω; δοκεῖ μοι, ἔφη, οὕτως ἔχειν, ὁ Κέβης. ούκον ἄπερ ἀεὶ κατὰ ταύτα καὶ ὡσαύτως ἔχει, ταῦτα μάλιστα εἰκὸς εἶναι τὰ ἀσύνθετα, τὰ δὲ ἄλλοτ’ ἄλλως καὶ μηδέποτε κατὰ ταύτα, ταῦτα δὲ σύνθετα; ἔμοιγε δοκεῖ οὕτως. ἵωμεν δῆ, ἔφη, ἐπὶ ταύτα ἔφ’ ἄπερ ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ. [78d] αὐτὴ ἡ οὐσία ἥς λόγον δίδομεν τοῦ εἶναι καὶ ἐρωτῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι, πότερον ὡσαύτως ἀεὶ ἔχει κατὰ ταύτα ἢ ἄλλοτ’ ἄλλως; αὐτὸ τὸ ἵσον, αὐτὸ τὸ καλόν, αὐτὸ ἔκαστον ὃ ἔστιν, τὸ ὅν, μή ποτε μεταβολὴν καὶ ἡντινοῦν ἐνδέχεται; ἢ ἀεὶ αὐτῶν ἔκαστον ὃ ἔστι, μονοειδὲς ὃν αὐτὸ καθ’ αὐτό, ὡσαύτως κατὰ ταύτα ἔχει καὶ οὐδέποτε οὐδαμῇ οὐδαμῶς ὀλλοίωσιν ούδεμίαν ἐνδέχεται; ὡσαύτως, ἔφη, ἀνάγκη, ὁ Κέβης, κατὰ ταύτα ἔχειν, ὡς Σώκρατες. τί δὲ τῶν πολλῶν καλῶν, οἷον ἀνθρώπων ἡ ἵππων ἡ ἴματίων [78e] ἢ ἄλλων ὠντινωνοῦν τοιούτων, ἢ ἵσων ἢ καλῶν ἡ πάντων τῶν ἐκείνοις ὄμωνύμων; ἄρα κατὰ ταύτα ἔχει, ἡ πᾶν τούναντίον ἐκείνοις οὔτε αὐτὰ αὐτοῖς οὔτε ἀλλήλοις οὐδέποτε ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδαμῶς κατὰ ταύτα; οὕτως αὖ, ἔφη ὁ Κέβης, ταῦτα· οὐδέποτε ὡσαύτως ἔχει.

St. 79a

ούκον τούτων μὲν κἀν ἄψαιο κἀν ἵδοις κἀν ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσιν αἰσθοιο, τῶν δὲ κατὰ ταύτα ἔχόντων οὐκ ἔστιν ὅτῳ ποτ’ ἀν ἄλλω ἐπιλάβοιο ἢ τῷ τῆς διαινοίας λογισμῷ, ἀλλ’ ἔστιν ἀιδῆ τὰ τοιαῦτα καὶ οὐχ ὄρατά; παντάπασιν, ἔφη, ἀληθῆ λέγεις. θῶμεν οὖν βούλει, ἔφη, δύο εῖδη τῶν ὅντων, τὸ μὲν ὄρατόν, τὸ δὲ ἀιδές; θῶμεν, ἔφη. καὶ τὸ μὲν ἀιδές ἀεὶ κατὰ ταύτα ἔχον, τὸ δὲ ὄρατὸν μηδέποτε κατὰ ταύτα; καὶ τοῦτο, ἔφη, θῶμεν. φέρε [79b] δῆ, ἢ δ’ ὅς, ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἔστι, τὸ δὲ ψυχή; οὐδὲν ἄλλο, ἔφη. ποτέρω οὖν ὄμοιότερον τῷ εῖδει φαμὲν ἀν εἶναι καὶ συγγενέστερον τὸ σῶμα; παντί, ἔφη, τοῦτο γε δῆλον, ὅτι τῷ ὄρατῷ. τί δὲ ἡ ψυχή; ὄρατὸν ἢ ἀιδές; οὐχ ὄρατόν. ἀιδές ἄρα; ναὶ. ὄμοιότερον ἄρα ψυχὴ σώματός ἔστιν τῷ ἀιδεῖ, τὸ δὲ τῷ ὄρατῷ. πᾶσα ἀνάγκη, ὡς Σώκρατες. ούκον καὶ τόδε πάλαι ἐλέγομεν, ὅτι ἡ ψυχή, ὅταν μὲν τῷ σώματι προσχρῆται εἰς τὸ σκοπεῖν τι ἢ διὰ τοῦ ὄραν ἢ διὰ τοῦ ἀκούειν ἢ δι’ ἄλλης τινὸς αἰσθήσεως — τοῦτο γάρ ἔστιν τὸ διὰ τοῦ σώματος, τὸ δι’ αἰσθήσεως σκοπεῖν τι — τότε μὲν ἔλκεται ὑπὸ τοῦ σώματος εἰς τὰ οὐδέποτε κατὰ ταύτα ἔχοντα, καὶ αὐτὴ πλανᾶται καὶ ταράττεται καὶ εἰλιγγιᾳ ὕσπερ μεθύουσα, ἄτε τοιούτων ἐφαπτομένη; πάνυ γε. ὅταν [79d] δέ γε αὐτὴ καθ’ αὐτὴν σκοπῇ, ἐκεῖσε οἶχεται εἰς τὸ καθαρόν τε καὶ ἀεὶ ὃν καὶ ὡσαύτως ἔχον, καὶ ὡς συγγενῆς οὕσα αὐτοῦ ἀεὶ μετ’ ἐκείνου τε γίγνεται, ὅτανπερ αὐτὴ καθ’ αὐτὴν γένηται καὶ ἔξῃ αὐτῇ, καὶ πέπαυται τε τοῦ πλάνου καὶ περὶ ἐκεῖνα ἀεὶ κατὰ ταύτα ὡσαύτως ἔχει, ἄτε τοιούτων ἐφαπτομένη· καὶ τοῦτο αὐτῆς τὸ πάθημα φρόνησις κέκληται; παντάπασιν, ἔφη, καλῶς καὶ ἀληθῆ λέγεις, ὡς Σώκρατες. ποτέρω οὖν αὖ σοι δοκεῖ τῷ εῖδει καὶ ἐκ τῶν πρόσθεν καὶ ἐκ τῶν [79e] νῦν λεγομένων ψυχὴ ὄμοιότερον εἶναι καὶ συγγενέστερον; πᾶς ἀν μοι δοκεῖ, ἢ δ’ ὅς, συγχωρῆσαι, ὡς Σώκρατες, ἐκ ταύτης τῆς μεθόδου, καὶ ὁ δυσμαθέστατος, ὅτι ὅλω καὶ παντὶ ὄμοιότερόν ἔστι ψυχὴ τῷ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχοντι μᾶλλον ἢ τῷ μή. τί δὲ τὸ σῶμα; τῷ ἐτέρῳ.

St. 80a

ὅρα δὴ καὶ τῆδε ὅτι ἐπειδὰν ἐν τῷ αὐτῷ ὕσι τῷ ψυχῇ καὶ σῶμα, τῷ μὲν δουλεύειν καὶ ἄρχεσθαι ἡ φύσις προστάττει, τῇ δὲ ἄρχειν καὶ δεσπόζειν· καὶ κατὰ ταῦτα αὖ πότερόν σοι δοκεῖ ὄμοιον τῷ θείῳ εἶναι καὶ πότερον τῷ θνητῷ; ἢ οὐ δοκεῖ σοι τὸ μὲν θεῖον οἷον ἄρχειν τε καὶ ἡγεμονεύειν πεφυκέναι, τὸ δὲ θνητὸν ἄρχεσθαι τε καὶ δουλεύειν; ἔμοιγε. ποτέρω οὖν ἡ ψυχὴ ἔοικεν; δῆλα δῆ, ὡς Σώκρατες, ὅτι ἡ μὲν ψυχὴ τῷ θείῳ, τὸ δὲ σῶμα τῷ θνητῷ. σκόπει δῆ, ἔφη, ὡς Κέβης, εἰ ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων τάδε [80b] ἡμῖν συμβαίνει, τῷ μὲν θείῳ καὶ ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ καὶ μονοειδεῖ καὶ ἀδιαλύτῳ καὶ ἀεὶ ὡσαύτως κατὰ ταύτα ἔχοντι ἐαυτῷ ὄμοιότατον εἶναι ψυχή, τῷ δὲ ἀνθρωπίνῳ καὶ θνητῷ καὶ πολυειδεῖ καὶ ἀνοήτῳ καὶ διαλυτῷ καὶ μηδέποτε κατὰ ταύτα ἔχοντι ἐαυτῷ ὄμοιότατον αὖ εἶναι σῶμα. ἔχομέν τι παρὰ ταῦτα ἄλλο λέγειν, ὡς φίλε Κέβης, ἢ οὐχ οὕτως ἔχει; οὐκ ἔχομεν. τί οὖν; τούτων οὕτως ἔχόντων ἄρ’ οὐχὶ σώματι μὲν ταχὺ διαλύεσθαι προσήκει, ψυχὴ δὲ αὖ τὸ παράπαν ἀδιαλύτῳ εἶναι ἢ ἐγγύς τι τούτου; πῶς [80c] γὰρ οὕ; ἐννοεῖς οὖν, ἔφη, ἐπειδὰν ἀποθάνῃ ὁ

ἄνθρωπος, τὸ μὲν ὄρατὸν αὐτοῦ, τὸ σῶμα, καὶ ἐν ὄρατῷ κείμενον, ὃ δὴ νεκρὸν καλοῦμεν, ὡς προσήκει διαλύεσθαι καὶ διαπίπτειν καὶ διαπνεῖσθαι, οὐκ εὐθὺς τούτων οὐδέν πέπονθεν, ἀλλ’ ἐπιεικῶς συχνὸν ἐπιμένει χρόνον, ἐὰν μέν τις καὶ χαριέντως ἔχων τὸ σῶμα τελευτήσῃ καὶ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ, καὶ πάνυ μάλα· συμπεσὸν γὰρ τὸ σῶμα καὶ ταριχευθέν, ὕσπερ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ταριχευθέντες, ὅλιγου ὅλον μένει ἀμήχανον ὅσον χρόνον, ἔνια [80d] δὲ μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἂν σαπῆ, ὁστᾶ τε καὶ νεῦρα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, ὅμως ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀθάνατά ἐστιν· ἢ οὐ; ναί. ἡ δὲ ψυχὴ ἄρα, τὸ ἀιδές, τὸ εἰς τοιοῦτον τόπον ἔτερον οἰχόμενον γενναῖον καὶ καθαρὸν καὶ ἀιδῆ, εἰς Ἀΐδου ὡς ἀληθῶς, παρὰ τὸν ἀγαθὸν καὶ φρόνιμον θεόν, οἶ, ἀν θεὸς θέλη, αὐτίκα καὶ τῇ ἐμῇ ψυχῇ ἵτεον, αὕτη δὲ δὴ ἡμῖν ἡ τοιαύτη καὶ οὕτω πεφυκῦα ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος εὐθὺς διαπεφύσηται καὶ ἀπόλωλεν, ὡς φασιν οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι; [80e] πολλοῦ γε δεῖ, ὡς φίλε Κέβης τε καὶ Σιμμία, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ὡδ' ἔχει· ἐὰν μὲν καθαρὰ ἀπαλλάττηται, μηδὲν τοῦ σώματος συνεφέλκουσα, ἄτε οὐδὲν κοινωνοῦσα αὐτῷ ἐν τῷ βίῳ ἐκοῦσα εἶναι, ἀλλὰ φεύγουσα αὐτὸν καὶ συνηθροισμένη αὐτὴν εἰς ἔαυτήν, ἄτε μελετῶσα ἀεὶ τοῦτο — τὸ δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ὄρθως φιλοσοφοῦσα καὶ τῷ ὅντι

St. 81a

τεθνάναι μελετῶσα ῥαδίως· ἢ οὐ τοῦτ' ἀν εἴη μελέτη θανάτου;

St. 82a

παντάπασί γε. οὐκοῦν οὕτω μὲν ἔχουσα εἰς τὸ ὅμοιον αὐτῇ τὸ ἀιδές ἀπέρχεται, τὸ θεῖόν τε καὶ ἀθάνατον καὶ φρόνιμον, οἶ ἀφικομένη ὑπάρχει αὐτῇ εὐδαίμονι εἶναι, πλάνης καὶ ἀνοίας καὶ φόβων καὶ ἀγρίων ἐρώτων καὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν ἀνθρωπείων ἀπηλλαγμένη, ὕσπερ δὲ λέγεται κατὰ τῶν μεμυημένων, ὡς ἀληθῶς τὸν λοιπὸν χρόνον μετὰ θεῶν διάγουσα; οὕτω φῶμεν, ὡς Κέβης, ἢ ἄλλως; οὕτω νὴ Δία, ἔφη ὁ Κέβης. ἐὰν [81b] δέ γε οἷμαι μεμιασμένη καὶ ἀκάθαρτος τοῦ σώματος ἀπαλλάττηται, ἄτε τῷ σώματι ἀεὶ συνοῦσα καὶ τοῦτο θεραπεύουσα καὶ ἐρῶσα καὶ γοητευομένη ὑπ' αὐτοῦ ὑπό τε τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ἡδονῶν, ὕστε μηδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι ἀληθές ἀλλ' ἢ τὸ σωματοειδές, οὗ τις ἀν ἄψαιτο καὶ ἵδοι καὶ πίοι καὶ φάγοι καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια χρήσαιτο, τὸ δὲ τοῖς ὅμμασι σκοτῶδες καὶ ἀιδές, νοητὸν δὲ καὶ φιλοσοφία αἱρετόν, τοῦτο δὲ εἰθισμένη μισεῖν τε καὶ τρέμειν καὶ φεύγειν, οὕτω δὴ [81c] ἔχουσαν οἵει ψυχὴν αὐτὴν καθ' αὐτὴν εἰλικρινῆ ἀπαλλάξεσθαι; οὐδ' ὅπωστιοῦν, ἔφη. ἀλλὰ καὶ διειλημμένην γε οἷμαι ὑπὸ τοῦ σωματοειδοῦς, ὃ αὐτῇ ἢ ὄμιλία τε καὶ συνουσία τοῦ σώματος διὰ τὸ ἀεὶ συνεῖναι καὶ διὰ τὴν πολλὴν μελέτην ἐνεποίησε σύμφυτον; πάνυ γε. ἔμβριθὲς δέ γε, ὡς φίλε, τοῦτο οὔεσθαι χρὴ εἶναι καὶ βαρὺ καὶ γεῶδες καὶ ὄρατόν· ὃ δὴ καὶ ἔχουσα ἢ τοιαύτη ψυχὴ βαρύνεται τε καὶ ἔλκεται πάλιν εἰς τὸν ὄρατὸν τόπον φόβῳ τοῦ ἀιδοῦς τε καὶ Ἀΐδου, ὕσπερ λέγεται, περὶ τὰ μνήματά [81d] τε καὶ τοὺς τάφους κυλινδουμένη, περὶ ἀ δὴ καὶ ὕφθη ἄττα ψυχῶν σκιοειδῆ φαντάσματα, οἵα παρέχονται αἱ τοιαῦται ψυχαὶ εῖδωλα, αἱ μὴ καθαρῶς ἀπολυθεῖσαι ἀλλὰ τοῦ ὄρατοῦ μετέχουσαι, διὸ καὶ ὄρωνται. εἰκός γε, ὡς Σώκρατες. εἰκός μέντοι, ὡς Κέβης· καὶ οὐ τί γε τὰς τῶν ὀγαθῶν αὐτὰς εἶναι, ἀλλὰ τὰς τῶν φαύλων, αἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀναγκάζονται πλανᾶσθαι δίκην τίνουσαι τῆς προτέρας τροφῆς κακῆς οὖσης. καὶ μέχρι γε τούτου πλανῶνται, ἔως ἀν τῇ τοῦ [81e] συνεπακολουθοῦντος, τοῦ σωματοειδοῦς, ἐπιθυμίᾳ πάλιν ἐνδεθῶσιν εἰς σῶμα· ἐνδοῦνται δέ, ὕσπερ εἰκός, εἰς τοιαῦτα ἥθη ὅποι· ἄττ' ἀν καὶ μεμελετηκοῦται τύχωσιν ἐν τῷ βίῳ. τὰ ποιὰ δὴ ταῦτα λέγεις, ὡς Σώκρατες; οἵον τοὺς μὲν γαστριμαργίας τε καὶ ὕβρεις καὶ φιλοποσίας μεμελετηκότας καὶ μὴ διηυλαβημένους εἰς τὰ τῶν ὄνων γένη καὶ τῶν τοιούτων θηρίων εἰκός ἐνδύεσθαι.

St. 83a

ἢ οὐκ οἵει; πάνυ μὲν οὖν εἰκός λέγεις. τοὺς δέ γε ἀδικίας τε καὶ τυραννίδας καὶ ἀρπαγὰς προτετιμένας εἰς τὰ τῶν λύκων τε καὶ ιεράκων καὶ ικτίνων γένη· ἢ ποῖ ἀν ἄλλοσέ φαμεν τὰς τοιαύτας ιέναι; ἀμέλει, ἔφη ὁ Κέβης, εἰς τὰ τοιαῦτα. οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, δῆλα δὴ καὶ τάλλα ἢ ἀν ἔκαστα ιοὶ κατὰ τὰς αὐτῶν ὄμοιότητας τῆς μελέτης; δῆλον δή, ἔφη· πῶς δ' οὐ; οὐκοῦν εὐδαιμονέστατοι, ἔφη, καὶ τούτων εἰσὶ καὶ εἰς βέλτιστον τόπον ιόντες οἱ τὴν δημοτικὴν καὶ πολιτικὴν ἀρετὴν [82b] ἐπιτετηδευκότες, ἦν δὴ καλοῦσι σωφροσύνην τε καὶ δικαιοσύνην, ἐξ ἔθους τε καὶ

μελέτης γεγονούιαν ἄνευ φιλοσοφίας τε καὶ νοῦ; πῆ δὴ οὗτοι εὐδαιμονέστατοι; δτι τούτους εἰκός ἔστιν εἰς τοιοῦτον πάλιν ἀφικνεῖσθαι πολιτικὸν καὶ ἡμερον γένος, ἢ που μελιτῶν ἢ σφηκῶν ἢ μυρμήκων, καὶ εἰς ταύτον γε πάλιν τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ γίγνεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας μετρίους. εἰκός. εἰς δέ γε θεῶν γένος μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῷ [82c] ἀπιόντι οὐθέμις ἀφικνεῖσθαι ἀλλ’ ἢ τῷ φιλομαθεῖ. ἀλλὰ τούτων ἔνεκα, ὡς ἐταῖρε Σιμμία τε καὶ Κέβης, οἱ ὁρθῶς φιλόσοφοι ἀπέχονται τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐπιθυμιῶν ἀπασῶν καὶ καρτεροῦσι καὶ οὐ παραδιδόσιν αὐταῖς ἔστιν, οὐθὲ τι οἰκοφθορίαν τε καὶ πενίαν φοβούμενοι, ὥσπερ οἱ πολλοὶ καὶ φιλοχρήματοι· οὐδὲν αὖτις ἀτιμίαν τε καὶ ἀδοξίαν μοχθηρίας δεδιότες, ὥσπερ οἱ φίλαρχοι τε καὶ φιλότιμοι, ἔπειτα ἀπέχονται αὐτῶν. οὐ γάρ ἀν πρέποι, ἔφη, ὡς Σώκρατες, ὁ Κέβης. οὐ [82d] μέντοι μὰ Δία, ἢ δ' ὅς. τοιγάρτοι τούτοις μὲν ἄπασιν, ὡς Κέβης, ἐκεῖνοι οἵ τι μέλει τῆς ἔστιν ψυχῆς ἀλλὰ μὴ σώματι πλάττοντες ζῶσι, χαίρειν εἰπόντες, οὐ κατὰ ταύτα πορεύονται αὐτοῖς ὡς οὐκ εἰδόσιν ὅπῃ ἔρχονται, αὐτοὶ δὲ ἥγούμενοι οὐδὲν ἔναντία τῇ φιλοσοφίᾳ πράττειν καὶ τῇ ἐκείνης λύσει τε καὶ καθαρμῷ ταύτη δὴ τρέπονται ἐκείνη ἐπόμενοι, ἢ ἐκείνη ὑφηγεῖται. πῶς, ὡς Σώκρατες; ἔγὼ ἔρω, ἔφη. γιγνώσκουσι γάρ, ἢ δ' ὅς, οἱ φιλομαθεῖς δτι [82e] παραλαβοῦσα αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἢ φιλοσοφία ἀτεχνῶς διαδεδεμένην ἐν τῷ σώματι καὶ προσκεκολλημένην, ἀναγκαζομένην δὲ ὥσπερ διὰ εἰργμοῦ διὰ τούτου σκοπεῖσθαι τὰ ὄντα ἀλλὰ μὴ αὐτὴν δι' αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ ἀμαθίᾳ κυλινδουμένην, καὶ τοῦ εἰργμοῦ τὴν δεινότητα κατιδοῦσα δτι δι' ἐπιθυμίας ἔστιν, ὡς ἀν μάλιστα αὐτὸς ὁ δεδεμένος συλλήπτωρ εἴη τοῦ δεδέσθαι, — δπερ οὖν λέγω, γιγνώσκουσιν οἱ φιλομαθεῖς δτι οὕτω παραλαβοῦσα ἢ φιλοσοφία ἔχουσαν αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἡρέμα παραμυθεῖται καὶ λύειν ἐπιχειρεῖ, ἐνδεικνυμένη δτι ἀπάτης μὲν μεστὴ ἢ διὰ τῶν ὄμμάτων σκέψις, ἀπάτης δὲ ἢ διὰ τῶν ὄπτων καὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, πείθουσα δὲ ἐκ τούτων μὲν ἀναχωρεῖν, ὅσον μὴ ἀνάγκη αὐτοῖς χρῆσθαι, αὐτὴν δὲ εἰς αὐτὴν συλλέγεσθαι καὶ ἀθροίζεσθαι παρακελευομένη, πιστεύειν δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ἀλλ' ἢ [83b] αὐτὴν αὐτῇ, δτι ἀν νοήσῃ αὐτὴ καθ' αὐτὴν αὐτὸν καθ' αὐτὸν τῶν ὄπτων· δτι δ' ἀν δι' ἄλλων σκοπῆς ἐν ἄλλοις ὃν ἄλλο, μηδὲν ἥγεῖσθαι ἀληθές· εἶναι δὲ τὸ μὲν τοιοῦτον αἰσθητόν τε καὶ ὄρατόν, δὲ αὐτὴ ὁρᾶ νοητόν τε καὶ ἀιδές. ταύτη οὖν τῇ λύσει οὐκ οἰομένη δεῖν ἔναντιοῦσθαι ἢ τοῦ ὡς ἀληθῶς φιλοσόφου ψυχὴ οὕτως ἀπέχεται τῶν ἡδονῶν τε καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ λυπῶν καὶ φόβων καθ' ὅσον δύναται, λογίζομένη δτι, ἐπειδάν τις σφόδρα ἡσθῇ ἢ φοβηθῇ ἢ λυπηθῇ ἢ ἐπιθυμήσῃ, οὐδὲν τοσοῦτον κακὸν ἔπαθεν ἀπ' αὐτῶν [83c] ὡν ἄν τις οἰηθείη, οἷον ἢ νοσήσας ἢ τι ἀναλώσας διὰ τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλ' δὲ πάντων μέγιστόν τε κακῶν καὶ ἔσχατόν ἔστι, τοῦτο πάσχει καὶ οὐ λογίζεται αὐτό. τί τοῦτο, ὡς Σώκρατες; ἔφη ὁ Κέβης. δτι ψυχὴ παντὸς ἀνθρώπου ἀναγκάζεται ἄμα τε ἡσθῆναι σφόδρα ἢ λυπηθῆναι ἐπὶ τῷ καὶ ἥγεῖσθαι περὶ δὲ ἀν μάλιστα τοῦτο πάσχῃ, τοῦτο ἔναργέστατόν τε εἶναι καὶ ἀληθέστατον, οὐχ οὕτως ἔχον· ταῦτα δὲ μάλιστα τὰ ὄρατα· ἢ οὐ; πάνυ γε. οὐκοῦν [83d] ἐν τούτω τῷ πάθει μάλιστα καταδεῖται ψυχὴ ὑπὸ σώματος; πῶς δῆ; δτι ἐκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη ὥσπερ ἥλον ἔχουσα προσηλοῦ αὐτὴν πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾶ· καὶ ποιεῖ σωματοειδῆ, δοξάζουσαν ταῦτα ἀληθῆ εἶναι ἀπερ ἀν καὶ τὸ σῶμα φῆ. ἐκ γάρ τοῦ ὄμοδοιξεῖν τῷ σώματι καὶ τοῖς αὐτοῖς χαίρειν ἀναγκάζεται οἷμαι ὄμότροπός τε καὶ ὄμότροφος γίγνεσθαι καὶ οἴα μηδέποτε εἰς Ἀιδου καθαρῶς ἀφικέσθαι, ἀλλὰ ἀεὶ τοῦ σώματος ἀναπλέα ἔξιέναι, ὥστε ταχὺ πάλιν πίπτειν εἰς ἄλλο [83e] σῶμα καὶ ὥσπερ σπειρομένη ἔμφύεσθαι, καὶ ἐκ τούτων ἄμοιρος εἶναι τῆς τοῦ θείου τε καὶ καθαροῦ καὶ μονοειδοῦς συνουσίας. ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὁ Κέβης, ὡς Σώκρατες. τούτων τοίνυν ἔνεκα, ὡς Κέβης, οἱ δικαίως φιλομαθεῖς κόσμιοι εἰσι καὶ ἀνδρεῖοι, οὐχ ὡν οἱ πολλοὶ ἔνεκά φασιν· ἢ σὺ οἶει;

St. 84a

οὐ δῆτα ἔγωγε. οὐ γάρ· ἀλλ' οὕτω λογίσατ' ἀν ψυχὴ ἀνδρὸς φιλοσόφου, καὶ οὐκ ἀν οἰηθείη τὴν μὲν φιλοσοφίαν χρῆναι αὐτὴν λύειν, λυούσης δὲ ἐκείνης, αὐτὴν παραδιδόναι ταῖς ἡδοναῖς καὶ λύπαις ἔστιν πάλιν αὖ ἐγκαταδεῖν καὶ ἀνήνυτον ἔργον πράττειν Πηνελόπης τινὰ ἔναντίως ιστὸν μεταχειριζομένης, ἀλλὰ γαλήνην τούτων παρασκευάζουσα, ἐπομένη τῷ λογισμῷ καὶ ἀεὶ ἐν τούτῳ οὔσα, τὸ ἀληθές καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀδόξαστον θεωμένη [84b] καὶ ὑπ' ἐκείνου τρεφομένη, ζῆν τε οἴεται οὕτω δεῖν ἔως ἢ, καὶ ἐπειδὰν τελευτήσῃ, εἰς τὸ συγγενὲς καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον ἀφικομένη ἀπηλλάχθαι τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν. ἐκ δὴ τῆς τοιαύτης τροφῆς οὐδὲν δεινὸν μὴ φοβηθῇ, ταῦτα δ'

ἐπιτηδεύσασα, ὡς Σιμία τε καὶ Κέβης, δόπως μὴ διασπασθεῖσα ἐν τῇ ἀπαλλαγῇ τοῦ σώματος ὑπὸ τῶν ἀνέμων διαφυσηθεῖσα καὶ διαπομένη οἰχηται καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ἦ. σιγὴ [84c] οὖν ἐγένετο ταῦτα εἰπόντος τοῦ Σωκράτους ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ αὐτός τε πρὸς τῷ εἰρημένῳ λόγῳ ἦν ὁ Σωκράτης, ὃς ἵδεν ἐφαίνετο, καὶ ἡμῶν οἱ πλεῖστοι· Κέβης δὲ καὶ Σιμίας σμικρὸν πρὸς ἀλλήλων διελεγέσθην. καὶ ὁ Σωκράτης ἵδων αὐτῷ ἤρετο, τί; ἔφη, ὑμῖν τὰ λεχθέντα μῶν μὴ δοκεῖ ἐνδεῶς λέγεσθαι; πολλὰς γάρ δὴ ἔτι ἔχει ὑποψίας καὶ ἀντιλαβάς, εἴ γε δῆ τις αὐτὰ μέλλει ἰκανῶς διεξιέναι. εἰ μὲν οὖν τι ἄλλο σκοπεῖσθον, οὐδὲν λέγω· εἰ δέ τι περὶ τούτων ἀπορεῖτον, μηδὲν ἀποκνήσητε καὶ αὐτοὶ εἰπεῖν καὶ [84d] διελθεῖν, εἴ πη ὑμῖν φαίνεται βέλτιον ἀν λεχθῆναι, καὶ αὖτις καὶ ἐμὲ συμπαραλαβεῖν, εἴ τι μᾶλλον οἰεσθε μετ' ἔμοιο εὔπορήσειν. καὶ ὁ Σιμίας ἔφη· καὶ μήν, ὡς Σώκρατες, τάληθῆ σοι ἔρω. πάλαι γάρ ἡμῶν ἐκάτερος ἀπορῶν τὸν ἔτερον προωθεῖ καὶ κελεύει ἐρέσθαι διὰ τὸ ἐπιθυμεῖν μὲν ἀκοῦσαι, ὀκνεῖν δὲ ὅχλον παρέχειν, μή σοι ἀηδὲς ἦ διὰ τὴν παροῦσαν συμφοράν. καὶ δῆς ἀκούσας ἐγέλασέν τε ἡρέμα καὶ φησιν· Βαβαί, ὡς Σιμία· ἦ που χαλεπῶς ἀν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πείσαιμι ὃς [84e] οὐ συμφορὰν ἠγοῦμαι τὴν παροῦσαν τύχην, ὅτε γε μηδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν, ἀλλὰ φιβεῖσθε μὴ δυσκολώτερόν τι νῦν διάκειμαι ἦ ἐν τῷ πρόσθεν βίω· καί, ὃς ἔστι, τῶν κύκνων δοκῶ φαυλότερος ὑμῖν εἶναι τὴν μαντικήν, οἵ ἐπειδὴν αἴσθωνται ὅτι δεῖ αὐτοὺς ἀποθανεῖν, ἄδοντες καὶ ἐν

St. 85a

τῷ πρόσθεν χρόνῳ, τότε δὴ πλεῖστα καὶ κάλλιστα ἄδουσι, γεγηθότες ὅτι μέλλουσι παρὰ τὸν θεὸν ἀπιέναι οὕπερ εἰσι θεράποντες. οἱ δὲ ἄνθρωποι διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου καὶ τῶν κύκνων καταφεύδονται, καὶ φασιν αὐτοὺς θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξάδειν, καὶ οὐ λογίζονται ὅτι οὐδὲν ὅρνεον ἄδει ὅταν πεινῇ ἦ βίγῳ ἢ τινα ἄλλην λύπην λυπῆται, οὐδὲν δὲ αὐτὴν ἦ τε ἀηδῶν καὶ χελιδῶν καὶ ὁ ἔποψ, ἀ δῆ φασι διὰ λύπην θρηνοῦντα ἄδειν. ἀλλ' οὕτε ταῦτα μοι φαίνεται λυπούμενα [85b] ἄδειν οὕτε οἱ κύκνοι, ἀλλ' ἄτε οἷμαι τοῦ ἀπόλλωνος ὄντες, μαντικοί τέ εἰσι καὶ προειδότες τὰ ἐν Ἀιδου ἀγαθὰ ἄδουσι καὶ τέρπονται ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαφερόντως ἦ ἐν τῷ ἐμπροσθεν χρόνῳ. ἔγῳ δὲ καὶ αὐτὸς ἠγοῦμαι ὀμόδουλός τε εἶναι τῶν κύκνων καὶ ἴερὸς τοῦ αὐτοῦ θεοῦ, καὶ οὐ χεῖρον ἐκείνων τὴν μαντικήν ἔχειν παρὰ τοῦ δεσπότου, οὐδὲ δυσθυμότερον αὐτῶν τοῦ βίου ἀπαλλάττεσθαι. ἀλλὰ τούτου γ' ἔνεκα λέγειν τε χρὴ καὶ ἐρωτᾶν ὅτι ἀν βούλησθε, ἔως ἀν Αθηναίων ἔωσιν ἄνδρες ἔνδεκα. καλῶς, ἔφη, λέγεις, ὁ Σιμίας· καὶ ἐγὼ τέ σοι ἔρω ὃ ἀπορῶ, [85c] καὶ αὖ δε, ἦ οὐκ ἀποδέχεται τὰ εἰρημένα. ἐμοὶ γάρ δοκεῖ, ὡς Σώκρατες, περὶ τῶν τοιούτων ἵσως ὕσπερ καὶ σοὶ τὸ μὲν σαφὲς εἰδέναι ἐν τῷ νῦν βίῳ ἦ ἀδύνατον εἶναι ἥ παγχάλεπόν τι, τὸ μέντοι αὖ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτῶν μὴ οὐχὶ παντὶ τρόπῳ ἐλέγχειν καὶ μὴ προαφίστασθαι πρὶν ἀν πανταχῇ σκοπῶν ἀπείπῃ τις, πάνυ μαλθακοῦ εἶναι ἄνδρός· δεῖν γὰρ περὶ αὐτὰ ἐν γέ τι τούτων διαπράξασθαι, ἥ μαθεῖν ὅπῃ ἔχει ἦ εὑρεῖν ἦ, εἰ ταῦτα ἀδύνατον, τὸν γοῦν βέλτιστον τῶν ἀνθρωπίνων λόγων λαβόντα καὶ δυσεξελεγκτότατον, ἐπὶ τούτου ὀχούμενον ὕσπερ ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα διαπλεῦσαι τὸν βίον, εἰ μή τις δύνατο ἀσφαλέστερον καὶ ἀκινδυνότερον ἐπὶ βεβαιοτέρου ὀχήματος, ἥ λόγου θείου τινός, διαπορευθῆναι. καὶ δὴ καὶ νῦν ἔγωγε οὐκ ἐπαισχυνθήσομαι ἐρέσθαι, ἐπειδὴ καὶ σὺ ταῦτα λέγεις, οὐδὲ ἔμαυτὸν αἰτιάσομαι ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ ὅτι νῦν οὐκ εἴπον ἄ μοι δοκεῖ. ἐμοὶ γάρ, ὡς Σώκρατες, ἐπειδὴ καὶ πρὸς ἔμαυτὸν καὶ πρὸς τόνδε σκοπῶ τὰ εἰρημένα, οὐ πάνυ φαίνεται ἰκανῶς εἰρῆσθαι. καὶ [85e] ὁ Σωκράτης, ἵσως γάρ, ἔφη, ὡς ἔταιρε, ἀληθῆ σοι φαίνεται· ἀλλὰ λέγε ὅπῃ δὴ οὐχ ἰκανῶς.

St. 86a

ταύτη ἔμοιγε, ἦ δ' ὅς, ἦ δὴ καὶ περὶ ἀρμονίας ἄν τις καὶ λύρας τε καὶ χορδῶν τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον εἴποι, ὃς ἡ μὲν ἀρμονία ἀόρατον καὶ ἀσώματον καὶ πάγκαλόν τι καὶ θεῖόν ἐστιν ἐν τῇ ἡρμοσμένῃ λύρᾳ, αὐτὴ δὲ ἡ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ σώματά τε καὶ σωματοειδῆ καὶ σύνθετα καὶ γεώδη ἐστὶν καὶ τοῦ θητοῦ συγγενῆ. ἐπειδὴν οὖν ἥ κατάξῃ τις τὴν λύραν ἥ διατέμη καὶ διαρρήξῃ τὰς χορδάς, εἴ τις δισχυρίζοιτο τῷ αὐτῷ λόγῳ ὕσπερ σύ, ὃς ἀνάγκη ἔτι εἶναι τὴν ἀρμονίαν ἐκείνην καὶ μὴ ἀπολωλέναι — οὐδεμία γὰρ μηχανὴ ἀν εἴη τὴν μὲν λύραν ἔτι εἶναι διερρωγιῶν τῶν χορδῶν καὶ τὰς χορδὰς θητοειδεῖς οὕσας, τὴν δὲ ἀρμονίαν ἀπολωλέναι [86b] τὴν τοῦ θείου τε καὶ ἀθανάτου ὄμοφυῆ τε καὶ συγγενῆ, προτέραν τοῦ θητοῦ ἀπολομένην — ἀλλὰ φαίη ἀνάγκη ἔτι που εἶναι αὐτὴν τὴν ἀρμονίαν, καὶ πρότερον τὰ ξύλα καὶ τὰς χορδὰς κατασπήσεσθαι πρὶν τι ἐκείνην παθεῖν — καὶ

γὰρ οὖν, ὡς **Σώκρατες**, οἶμαι ἔγωγε καὶ αὐτόν σε τοῦτο ἐντεθυμῆσθαι, ὅτι **τοιοῦτόν** τι μάλιστα ὑπολαμβάνομεν τὴν ψυχὴν εἶναι, ὥσπερ ἐντεταμένου τοῦ **σώματος** ἡμῶν καὶ **συνεχομένου** ὑπὸ **θερμοῦ** καὶ **ψυχροῦ** καὶ **ξηροῦ** καὶ **ὑγροῦ** καὶ **τοιούτων** τινῶν, **κρᾶσιν** εἶναι καὶ **ἀρμονίαν** αὐτῶν [86c] τούτων τὴν **ψυχὴν** ἡμῶν, ἐπειδὰν ταῦτα καλῶς καὶ μετρίως **κραθῆ** πρὸς ἄλληλα — εἰ οὖν **τυγχάνει** ἡ **ψυχὴ** οὖσα **ἀρμονία** τις, **δῆλον** ὅτι, ὅταν **χαλασθῆ** τὸ **σῶμα** ἡμῶν ἀμέτρως ἢ ἐπιταθῆ ὑπὸ **νόσου** καὶ **ἄλλων κακῶν**, τὴν μὲν **ψυχὴν** **ἀνάγκη** εὔθὺς ὑπάρχει ἀπολωλέναι, καίπερ οὖσαν **θειοτάτην**, ὥσπερ καὶ αἱ **ἄλλαι ἀρμονίαι** αἱ τ' ἐν τοῖς φθόγγοις καὶ ἐν τοῖς τῶν **δημιουργῶν** ἔργοις πᾶσι, τὰ δὲ **λείψανα** τοῦ **σώματος** **ἐκάστου πολὺν χρόνον** παραμένειν, ἔως [86d] ἂν ἡ **κατακαυθῆ** ἢ **κατασαπῆ** — ὅρα οὖν πρὸς τοῦτον τὸν λόγον τί φήσομεν, ἔάν τις **ἀξιοῦ κρᾶσιν** οὖσαν τὴν **ψυχὴν** τῶν ἐν τῷ **σώματι** ἐν τῷ **καλουμένῳ θανάτῳ** πρώτην ἀπόλλυσθαι. **διαβλέψας** οὖν ὁ **Σωκράτης**, ὥσπερ τὰ **πολλὰ εἰώθει**, καὶ **μειδιάσας**, δίκαια μέντοι, ἔφη, λέγει ὁ **Σιμμίας**. εἰ οὖν τις ὑμῶν **εύπορώτερος** ἐμοῦ, τί οὐκ ἀπεκρίνατο; καὶ γὰρ οὐ φαύλως **ἔστιν** ἀπτομένῳ τοῦ **λόγου**. **δοκεῖ** μέντοι μοι **χρῆναι** πρὸ τῆς **ἀποκρίσεως** ἔτι πρότερον **κέβητος** ἀκοῦσαι τί [86e] αὐτὸς δεῖς ἐγκαλεῖ τῷ **λόγῳ**, **ἴνα χρόνου ἐγγενομένου** βουλευσώμεθα τί **ἔροῦμεν**, ἐπειτα δὲ **ἀκούσαντας** ἢ **συγχωρεῖν** αὐτοῖς ἔάν τι **δοκῶσι προσάρδειν**, ἔὰν δὲ μή, οὕτως **ἡδη ὑπερδικεῖν** τοῦ **λόγου**. **ἄλλ'** ἄγε, **ἢ δ'** ὅς, ὡς **Κέβης**, λέγε, τί **ἥν** τὸ σὲ αὐτὸν **ἀπιστίαν** παρέχει. λέγω δῆ, **ἢ δ'** ὅς **ὁ Κέβης**.

St. 87a

ἔμοι γὰρ φαίνεται ἔτι ἐν τῷ **αὐτῷ** ὁ **λόγος** εἶναι, καί, ὅπερ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, **ταύτον ἔγκλημα ἔχειν**. ὅτι μὲν γὰρ **ἥν** ἡμῶν ἡ **ψυχὴ** καὶ πρὶν εἰς τόδε τὸ **εἶδος** ἐλθεῖν, οὐκ ἀνατίθεμαι μὴ οὐχὶ πάνυ χαριέντως καί, εἰ μὴ **ἐπαχθές** ἐστιν εἰπεῖν, πάνυ ίκανῶς **ἀποδεεῖχθαι**· ως δὲ καὶ **ἀποθανόντων** ἡμῶν ἔτι που **ἔστιν**, οὐ μοι δοκεῖ τῇδε. ως μὲν οὐκ **ἰσχυρότερον** καὶ **πολυχρονιώτερον** **ψυχὴ σώματος**, οὐ **συγχωρῶ** τῇ **Σιμμίου ἀντιλήψει**· δοκεῖ γάρ μοι **πᾶσι τούτοις πάνυ πολὺ διαφέρειν**. τί οὖν, ἀν **φαίη** ὁ **λόγος**, ἔτι **ἀπιστεῖς**, ἐπειδὴ **όρᾳς ἀποθανόντος** τοῦ **ἀνθρώπου** τό γε **ἀσθενέστερον** ἔτι **ὅν**; τὸ δὲ **πολυχρονιώτερον** οὐ δοκεῖ σοι **ἀναγκαῖον** εἶναι ἔτι **σώζεσθαι** ἐν τούτῳ τῷ **χρόνῳ**; πρὸς δὴ τοῦτο τόδε **ἐπίσκεψαι**, εἴ τι **λέγω εἰκόνος** γάρ τινος, ως **ἔστιν**, κάγὼ **ώσπερ Σιμμίας δέομαι**. ἔμοι γὰρ δοκεῖ δύοις λέγεσθαι ταῦτα ὥσπερ ἀν τις περὶ **ἀνθρώπου ὑφάντου πρεσβύτου ἀποθανόντος λέγοι** τοῦτον τὸν λόγον, ὅτι οὐκ ἀπόλωλεν ὁ **ἀνθρωπὸς** ἀλλ' **ἔστιν** που **σῶς**, **τεκμήριον** δὲ παρέχοιτο **Θοίματιον** ὃ **ἡμπείχετο** αὐτὸς **ὑφηνάμενος** ὅτι **ἔστι σῶν** καὶ οὐκ ἀπόλωλεν, καὶ εἴ τις **ἀπιστοίη** [87c] αὐτῷ, **ἀνερωτώη** πότερον **πολυχρονιώτερόν** ἐστι τὸ **γένος ἀνθρώπου** ἢ **ίματίου** ἐν **χρείᾳ** τε **ὅντος** καὶ φορουμένου, **ἀποκριναμένου** δή τινος ὅτι πολὺ τὸ τοῦ **ἀνθρώπου**, οἵοιτο **ἀποδεεῖχθαι** ὅτι **παντὸς ἄρα μᾶλλον** ὃ γε **ἀνθρωπὸς σῶς** ἐστιν, ἐπειδὴ τό γε **όλιγοχρονιώτερον** οὐκ ἀπόλωλεν. τὸ δ' οἶμαι, ὡς **Σιμμία**, οὐχ οὕτως **ἔχει**· σκόπει γὰρ καὶ σὺ ἀλέγω. πᾶς γὰρ ἀν **ύπολάβοι** ὅτι **εὔθετες λέγει** ὁ τοῦτο λέγων· ὃ γάρ **ὑφάντης** οὗτος **πολλὰ κατατρίψας τοιαῦτα ίμάτια** καὶ **ὑφηνάμενος** ἐκείνων μὲν **ὕστερος ἀπόλωλεν πολλῶν** **ὅντων**, [87d] τοῦ δὲ **τελευταίου οἶμαι πρότερος**, καὶ οὐδέν τι μᾶλλον τούτου ἔνεκα **ἀνθρωπός** ἐστιν **ίματίου φαυλότερον** ούδε **ἀσθενέστερον**. τὴν αὐτὴν δὲ ταύτην οἶμαι **εἰκόνα δέξαιτ'** ἀν **ψυχὴ** πρὸς **σῶμα**, καί τις **λέγων** αὐτὰ ταῦτα περὶ αὐτῶν μέτρι' ἄν μοι **φαίνοιτο λέγειν**, ως ἡ μὲν **ψυχὴ πολυχρόνιόν** ἐστι, τὸ δὲ **σῶμα ἀσθενέστερον** καὶ **όλιγοχρονιώτερον**· ἀλλὰ γὰρ ἀν **φαίη ἐκάστην τῶν ψυχῶν πολλὰ σώματα κατατρίβειν**, ἀλλως τε κὰν **πολλὰ ἔτη βιῶ** — εἰ γὰρ ἔροι τὸ **σῶμα** καὶ **ἀπολλύοιτο** ἔτι **ζῶντος** τοῦ **ἀνθρώπου**, [87e] ἀλλ' ἡ **ψυχὴ** ἀεὶ τὸ **κατατριβόμενον** ἀνυφαίνοι — **ἀναγκαῖον** μεντὸν εἶη, ὀπότε **ἀπολλύοιτο** ἡ **ψυχὴ**, τὸ **τελευταῖον ὕφασμα τυχεῖν** αὐτὴν **ἔχουσαν** καὶ τούτου **μόνου προτέραν** ἀπόλλυσθαι, **ἀπολομένης** δὲ τῆς **ψυχῆς** τότ' ἡδη τὴν **φύσιν** τῆς **ἀσθενείας** **ἐπιδεικνύοι** τὸ **σῶμα** καὶ ταχὺ **σαπέν** **διοίχοιτο**.

St. 88a

ώστε τούτῳ τῷ **λόγῳ** οὕπω **ἄξιον πιστεύσαντα θαρρεῖν** ως ἐπειδὰν **ἀποθάνωμεν** ἔτι που ἡμῶν ἡ **ψυχὴ** **ἔστιν**. εἰ γάρ τις καὶ **πλέον** ἔτι τῷ **λέγοντι** ἡ ἀσθενεία **συγχωρήσειν**, δοὺς αὐτῷ μὴ μόνον ἐν τῷ πρὶν καὶ **γενέσθαι** ἡμᾶς **χρόνῳ** εἶναι ἡμῶν τὰς **ψυχάς**, ἀλλὰ μηδὲν κωλύειν καὶ ἐπειδὰν **ἀποθάνωμεν** ἐνίων ἔτι εἶναι καὶ **ἔσεσθαι** καὶ πολλάκις **γενήσεσθαι** καὶ **ἀποθανεῖσθαι** αὖθις — οὕτω γὰρ αὐτὸς **φύσει ισχυρὸν** εἶναι, ὥστε πολλάκις **γιγνομένην ψυχὴν ἀντέχειν** — δοὺς δὲ ταῦτα **ἔκεινο μηκέτι**

συγχωροῦ, μὴ οὐ πονεῖν αὐτὴν ἐν ταῖς πολλαῖς γενέσεσιν καὶ τελευτῶσάν γε ἐν τινι τῶν θανάτων παντάπασιν ἀπόλλυσθαι, τοῦτο δὲ τὸν θάνατον [88b] καὶ ταύτην τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος ἡ τῇ ψυχῇ φέρει ὅλεθρον μηδένα φαίνει — ἀδύνατον γὰρ εἶναι ὁ τῷ οὖν αἰσθέσθαι ἡμῶν — εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, οὐδενὶ προσήκει θάνατον θαρροῦντι μὴ οὐκ ἀνοήτως θαρρεῖν, δις ἀν μὴ ἔχῃ ἀποδεῖξαι ὅτι ἔστι ψυχὴ παντάπασιν ἀθάνατον τε καὶ ἀνώλεθρον· εἰ δὲ μῆ, ἀνάγκην εἶναι ἀεὶ τὸν μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι δεδιέναι ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς μὴ ἐν τῇ νῦν τοῦ σώματος διαζεύξει παντάπασιν ἀπόληται. πάντες [88c] οὖν ἀκούσαντες εἰπόντων αὐτῶν ἀγδῶς διετέθημεν, ὡς ὕστερον ἐλέγομεν πρὸς ἄλλήλους, ὅτι ὑπὸ τοῦ ἔμπροσθεν λόγου σφόδρα πεπεισμένους ἡμᾶς πάλιν ἐδόκουν ἀναταράξαι καὶ εἰς ἀπιστίαν καταβαλεῖν οὐ μόνον τοῖς προειρημένοις λόγοις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ὕστερον μέλλοντα ῥηθῆσθαι, μὴ οὐδενὸς ἄξιοι εἶμεν κριταὶ ἡ καὶ τὰ πράγματα αὐτὰ ἀπισταὶ ἡ. νὴ τοὺς θεούς, ὡς Φαίδων, συγγνώμην γε ἔχω ὑμῖν. καὶ γὰρ αὐτὸν με νῦν ἀκούσαντά σου τοιοῦτόν τι λέγειν πρὸς [88d] ἐμαυτὸν ἐπέρχεται· τίνι οὖν ἔτι πιστεύσομεν λόγῳ; ὡς γὰρ σφόδρα πιθανὸς ὡν, διὸ ὁ σωκράτης ἔλεγε λόγον, νῦν εἰς ἀπιστίαν καταπέπτωκεν. θαυμαστῶς γάρ μου ὁ λόγος οὗτος ἀντιλαμβάνεται καὶ νῦν καὶ ἀεὶ, τὸ ἀρμονίαν τινὰ ἡμῶν εἶναι τὴν ψυχήν, καὶ ὥσπερ ὑπέμνησέν με ῥηθεὶς ὅτι καὶ αὐτῷ μοι ταῦτα προυδέδοκτο. καὶ πάνυ δέομαι πάλιν ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς ἄλλου τινὸς λόγου ὃς με πείσει ὡς τοῦ ἀποθανόντος οὐ συναποθνήσκει ἡ ψυχή. λέγε οὖν πρὸς Διὸς πῆρ ὁ σωκράτης μετῆλθε τὸν λόγον; καὶ πότερον κάκενος, [88e] ὥσπερ ὑμᾶς φήσι, ἔνδηλός τι ἐγένετο ἀχθόμενος ἡ οὗ, ἀλλὰ πράως ἐβοήθει τῷ λόγῳ; ἡ καὶ ἵκανῶς ἐβοήθησεν ἡ ἐνδεῶς; πάντα ἡμῖν δίελθε ὡς δύνασαι ἀκριβέστατα.

St. 89a

καὶ μήν, ὡς Ἐχέκρατες, πολλάκις θαυμάσας σωκράτη οὐ πώποτε μᾶλλον ἡγάσθην ἡ τότε παραγενόμενος. τὸ μὲν οὖν ἔχειν ὅτι λέγοι ἔκεινος ἵσως οὐδὲν ἀτοπον· ἀλλὰ ἔγωγε μάλιστα ἐθαύμασα αὐτοῦ πρῶτον μὲν τοῦτο, ὡς ἡδέως καὶ εὔμενῶς καὶ ἀγαμένως τῶν νεανίσκων τὸν λόγον ἀπεδέξατο, ἔπειτα ἡμῶν ὡς ὀξέως ἥσθετο δὲ πεπόνθεμεν ὑπὸ τῶν λόγων, ἔπειτα ὡς εὖ ἡμᾶς ἴασατο καὶ ὥσπερ πεφευγότας καὶ ἡττημένους ἀνεκαλέσατο καὶ προύτρεψεν πρὸς τὸ παρέπεσθαι τε καὶ συσκοπεῖν τὸν λόγον. πῶς δή; ἔγω ἐρῶ. ἔτυχον γὰρ ἐν δεξιᾳ ἀποθανόντος παρὰ τὴν κλίνην ἐπὶ χαμαιζήλου τινός, ὁ δὲ ἐπὶ πολὺ ὑψηλοτέρου ἡ ἔγω. καταψήσας οὖν μου τὴν κεφαλὴν καὶ συμπιέσας τὰς ἐπὶ τῷ αὐχένι τρίχας — εἰώθει γάρ, δόποτε τύχοι, παίζειν μου εἰς τὰς τρίχας — Αὔριον δή, ἔφη, ἵσως, ὡς Φαίδων, τὰς καλὰς ταύτας κόμας ἀποκερῆ. ἔοικεν, ἦν δ' ἔγω, ὡς σωκράτες. οὐκ, ἀν γε ἐμοὶ πείθη. ἀλλὰ τί; ἦν δ' ἔγω. τίμερον, ἔφη, κάγω τὰς ἔμας καὶ σὺ ταύτας, ἔάνπερ γε ἡμῖν ὁ λόγος τελευτήσῃ καὶ μὴ δυνάμεθα αὐτὸν ἀναβιώσασθαι. καὶ [89c] ἔγωγ' ἀν, εἰ σὺ εἶην καί με διαφεύγοι ὁ λόγος, ἔνορκον ἀν ποιησάμην ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν ἀν νικήσω ἀναμαχόμενος τὸν Σιμίου τε καὶ κέβητος λόγον. ἀλλ', ἦν δ' ἔγω, πρὸς δύο λέγεται οὐδὲν ὁ Ἡρακλῆς οἵος τε εἶναι. ἀλλὰ καὶ ἔμε, ἔφη, τὸν ἱόλεων παρακάλει, ἔως ἔτι φῶς ἐστιν. παρακαλῶ τοίνυν, ἔφην, οὐχ ὡς Ἡρακλῆς, ἀλλ' ὡς ἱόλεως τὸν Ἡρακλῆ. οὐδὲν διοίσει, ἔφη. ἀλλὰ πρῶτον εὐλαβηθῶμέν τι πάθος μὴ πάθωμεν. τὸ ποῖον; ἦν δ' ἔγω. μὴ [89d] γενώμεθα, ἦ δ' ὅς, μισόλογοι, ὥσπερ οἱ μισάνθρωποι γιγνόμενοι· ὡς οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὅτι ἀν τις μεῖζον τούτου κακὸν πάθοι ἡ λόγους μισήσας. γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τρόπου μισολογία τε καὶ μισανθρωπία. ἡ τε γὰρ μισανθρωπία ἐνδύεται ἐκ τοῦ σφόδρα τινὶ πιστεῦσαι ἄνευ τέχνης, καὶ ἡγήσασθαι παντάπασι γε ἀληθῆ εἶναι καὶ ὑγιῆ καὶ πιστὸν τὸν ἄνθρωπον, ἔπειτα ὀλίγον ὕστερον εὑρεῖν τοῦτον πονηρόν τε καὶ ἀπιστον, καὶ αὐθίς ἔτερον· καὶ δταν τοῦτο πολλάκις πάθη τις καὶ ὑπὸ τούτων μάλιστα οὖς ἀν ἡγήσατο οἰκειοτάτους [89e] τε καὶ ἐταιροτάτους, τελευτῶν δὴ θαμὰ προσκρούων μισεῖ τε πάντας καὶ ἡγεῖται οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιές εἶναι τὸ παράπαν. ἡ οὐκ ἥσθησαι σύ πω τοῦτο γιγνόμενον; πάνυ γε, ἦν δ' ἔγω. οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, αἰσχρόν, καὶ δῆλον ὅτι ἄνευ τέχνης τῆς περὶ τάνθρωπεια ὁ τοιοῦτος χρῆσθαι ἐπεχείρει τοῖς ἀνθρώποις;

St. 90a

εἰ γάρ που μετὰ τέχνης ἔχρητο, ὥσπερ ἔχει οὕτως ἀν ἡγήσατο, τοὺς μὲν χρηστοὺς καὶ πονηροὺς σφόδρα ὀλίγους εἶναι ἐκατέρους, τοὺς δὲ μεταξὺ πλείστους. πῶς λέγεις; ἔφην ἔγω. ὥσπερ, ἦ δ' ὅς, περὶ τῶν σφόδρα σμικρῶν καὶ μεγάλων· οἵει τι σπανιώτερον εἶναι ἡ σφόδρα μέγαν ἡ σφόδρα σμικρὸν

ἔξευρεῖν ἄνθρωπον ἢ κύνα ἢ ἄλλο δτιοῦν; ἢ αὖ ταχὺν ἢ βραδὺν ἢ αἰσχρὸν ἢ καλὸν ἢ λευκὸν ἢ μέλανα; ἢ οὐχὶ ἥσθησαι ὅτι πάντων τῶν τοιούτων τὰ μὲν ἄκρα τῶν ἔσχάτων σπάνια καὶ ὀλίγα, τὰ δὲ μεταξὺ ἄφθονα καὶ πολλά; πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ. οὐκοῦν [90b] οἵει, ἔφη, εἰ πονηρίας ἀγὼν προτεθείη, πάνυ ἀν ὀλίγους καὶ ἐνταῦθα τοὺς πρώτους φανῆναι; εἰκός γε, ἦν δ' ἐγώ. εἰκὸς γάρ, ἔφη. ἀλλὰ ταύτη μὲν οὐχ ὅμοιοι οἱ λόγοι τοῖς ἄνθρωποις, ἀλλὰ σοῦ νυνδὴ προάγοντος ἐγὼ ἐφεσόμην, ἀλλ' ἔκείη, ἦ, ἐπειδάν τις πιστεύῃ λόγῳ τινὶ ἀληθεῖ εἶναι ἄνευ τῆς περὶ τοὺς λόγους τέχνης, καππειτα ὀλίγον ὕστερον αὐτῷ δόξῃ ψευδῆς εἶναι, ἐνίοτε μὲν ὕν, ἐνίοτε δ' οὐκ ὕν, καὶ αὐθίς ἔτερος καὶ ἔτερος — καὶ μάλιστα δὴ οἱ περὶ [90c] τοὺς ἀντιλογικοὺς λόγους διατρίψαντες οἴσθ' ὅτι τελευτῶντες οἴονται σοφώτατοι γεγονέναι καὶ κατανενοκέναι μόνοι ὅτι οὕτε τῶν πραγμάτων οὐδενὸς οὔδεν ὑγίες οὐδὲ βέβαιον οὕτε τῶν λόγων, ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ ἄνω κάτω στρέφεται καὶ χρόνον οὐδένα ἐν οὐδενὶ μένει. πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ἐγώ, ἀληθῆ λέγεις. οὐκοῦν, ὡς Φαίδων, ἔφη, οἰκτρὸν ἀν εἴη τὸ πάθος, εἰ δέ τοις δή τινος ἀληθοῦς καὶ βεβαίου λόγου καὶ δυνατοῦ κατανοήσαι, [90d] ἔπειτα διὰ τὸ παραγίγνεσθαι τοιούτοις τισὶ λόγοις, τοῖς αὐτοῖς τοτὲ μὲν διοκοῦσιν ἀληθέσιν εἶναι, τοτὲ δὲ μῆ, μὴ ἔαυτόν τις αἰτιῶτο μηδὲ τὴν ἔαυτοῦ ἀτεχνίαν, ἀλλὰ τελευτῶν διὰ τὸ ἀλγεῖν ἄσμενος ἐπὶ τοὺς λόγους ἀφ' ἔαυτοῦ τὴν αἰτίαν ἀπώσαιτο καὶ ἥδη τὸν λοιπὸν βίον μισῶν τε καὶ λοιδορῶν τοὺς λόγους διατελοῦ, τῶν δὲ ὄντων τῆς ἀληθείας τε καὶ ἐπιστήμης στερηθείη. νὴ τὸν Δία, ἦν δ' ἐγώ, οἰκτρὸν δῆτα. πρῶτον μὲν τοίνυν, ἔφη, τοῦτο εὐλαβηθῶμεν, καὶ μὴ παρίωμεν [90e] εἰς τὴν ψυχὴν ὡς τῶν λόγων κινδυνεύει οὐδὲν ὑγίες εἶναι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅτι ἡμεῖς οὕτως ὑγιῶς ἔχομεν, ἀλλὰ ἀνδριστέον καὶ προθυμητέον ὑγιῶς ἔχειν, σοὶ μὲν οὖν καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦ ἔπειτα βίου παντὸς ἔνεκα, ἐμοὶ δὲ

St. 91a

αὐτοῦ ἔνεκα τοῦ θανάτου, ὡς κινδυνεύω ἔγωγε ἐν τῷ παρόντι περὶ αὐτοῦ τούτου οὐ φιλοσόφως ἔχειν ἀλλ' ὥσπερ οἱ πάνυ ἀπαίδευτοι φιλονίκως. καὶ γὰρ ἔκεΐνοι ὅταν περὶ του ἀμφισβητῶσιν, ὅπῃ μὲν ἔχει περὶ ὕν ἀν ὁ λόγος ἢ οὐ φροντίζουσιν, ὅπως δὲ ἂν αὐτοῦ ἔθεντο ταῦτα δόξει τοῖς παροῦσιν, τοῦτο προθυμοῦνται. καὶ ἐγώ μοι δοκῶ ἐν τῷ παρόντι τοσοῦτον μόνον ἔκείνων διοίσειν· οὐ γὰρ ὅπως τοῖς παροῦσιν ἂν ἐγὼ λέγω δόξει ἀληθῆ εἶναι προθυμήσομαι, εἰ μὴ εἴη πάρεργον, ἀλλ' ὅπως αὐτῷ ἐμοὶ ὅτι μάλιστα δόξει οὕτως ἔχειν. [91b] λογίζομαι γάρ, ὡς φίλε ἔταῖρε — θέασαι ὡς πλεονεκτικῶς — εἰ μὲν τυγχάνει ἀληθῆ ὄντα ἂν λέγω, καλῶς δὴ ἔχει τὸ πεισθῆναι· εἰ δὲ μηδέν ἔστι τελευτήσαντι, ἀλλ' οὖν τοῦτόν γε τὸν χρόνον αὐτὸν τὸν πρὸ τοῦ θανάτου ἥττον τοῖς παροῦσιν ἀηδῆς ἔσομαι ὀδυρόμενος, ἢ δὲ ἄνοιά μοι αὕτη οὐ συνδιατελεῖ — κακὸν γὰρ ἀν ἦν — ἀλλ' ὀλίγον ὕστερον ἀπολεῖται. παρεσκευασμένος δή, ἔφη, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβης, οὕτωσὶ ἔρχομαι ἐπὶ τὸν λόγον· ὑμεῖς μέντοι, ἀν ἐμοὶ πειθησθε, σμικρὸν φροντίσαντες Σωκράτους, τῆς δὲ ἀληθείας πολὺ μᾶλλον, ἐὰν μὲν τι ὑμῖν δοκῶ ἀληθὲς λέγειν, συνομολογήσατε, εἰ δὲ μῆ, παντὶ λόγῳ ἀντιτείνετε, εὐλαβούμενοι ὅπως μὴ ἐγὼ ὑπὸ προθυμίας ἄμα ἐμαυτόν τε καὶ ὑμᾶς ἔξαπατήσας, ὥσπερ μέλιττα τὸ κέντρον ἔγκαταλιπὼν οἰχήσομαι. ἀλλ' ἵτεον, ἔφη. πρῶτον με ὑπομήσατε ἂν ἐλέγετε, ἐὰν μὴ φαίνωμαι μεμνημένος. Σιμμίας μὲν γάρ, ὡς ἐγῶμαι, ἀπιστεῖ τε καὶ φοβεῖται μὴ ἡ ψυχὴ ὅμως καὶ θειότερον καὶ κάλλιον [91d] δὸν τοῦ σώματος προαπολλύηται ἐν ἀρμονίᾳς εῖδει οὕσα· Κέβης δέ μοι ἔδοξε τοῦτο μὲν ἐμοὶ συγχωρεῖν, πολυχρονιώτερόν γε εἶναι ψυχὴν σώματος, ἀλλὰ τόδε ἄδηλον παντί, μὴ πολλὰ δὴ σώματα καὶ πολλάκις κατατρίψασα ἡ ψυχὴ τὸ τελευταῖον σῶμα καταλιποῦσα νῦν αὐτῇ ἀπολλύηται, καὶ ἦ αὐτὸ τοῦτο θάνατος, ψυχῆς ὅλεθρος, ἐπεὶ σῶμά γε ἀεὶ ἀπολλύμενον οὐδὲν παύεται. ἄρα ἄλλ' ἦ ταῦτ' ἔστιν, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἂ δεῖ ἡμᾶς ἐπισκοπεῖσθαι; συνωμολογείτην [91e] δὴ ταῦτ' εἶναι ἄμφω. πότερον οὖν, ἔφη, πάντας τοὺς ἔμπροσθε λόγους οὐκ ἀποδέχεσθε, ἢ τοὺς μὲν, τοὺς δ' οὐ; τοὺς μὲν, ἔφάτην, τοὺς δ' οὐ.

St. 92a

τί οὖν, ἦ δ' ὅς, περὶ ἔκείνου τοῦ λόγου λέγετε ἐν ὡς ἔφαμεν τὴν μάθησιν ἀνάμνησιν εἶναι, καὶ τούτου οὕτως ἔχοντος ἀναγκαίως ἔχειν ἄλλοθι πρότερον ἡμῶν εἶναι τὴν ψυχὴν, πρὶν ἐν τῷ σώματι ἐνδεθῆναι; ἐγὼ μέν, ἔφη ὁ Κέβης, καὶ τότε θαυμαστῶς ὡς ἐπείσθην ὑπ' αὐτοῦ καὶ νῦν ἐμμένω ὡς οὐδενὶ λόγῳ. καὶ μήν, ἔφη ὁ Σιμμίας, καὶ αὐτὸς οὕτως ἔχω, καὶ πάνυ ἀν θαυμάζοιμι εἴ μοι περί γε

τούτου ἄλλο ποτέ τι δόξειεν. καὶ ὁ Σωκράτης, ἀλλὰ ἀνάγκη σοι, ἔφη, ὡς ξένε Θηβαῖε, ἄλλα δόξαι, ἔάνπερ μείνη ἥδε ἡ οἰησις, τὸ ἀρμονίαν μὲν εἶναι σύνθετον πρᾶγμα, ψυχὴν δὲ ἀρμονίαν τινὰ ἐκ τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐντεταμένων συγκεῖσθαι· οὐ γάρ που ἀποδέξῃ γε σαυτοῦ [92b] λέγοντος ὡς πρότερον ἦν ἀρμονία συγκειμένη, πρὶν ἐκεῖνα εἶναι ἐξ ὧν ἔδει αὐτὴν συντεθῆναι. ἢ ἀποδέξῃ; οὐδαμῶς, ἔφη, ὡς Σώκρατες. αἰσθάνη οὖν, ἢ δ' ὅς, ὅτι ταῦτα σοι συμβαίνει λέγειν, ὅταν φῆς μὲν εἶναι τὴν ψυχὴν πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπου εἶδός τε καὶ σῶμα ἀφικέσθαι, εἶναι δὲ αὐτὴν συγκειμένην ἐκ τῶν οὐδέπω ὄντων; οὐ γὰρ δὴ ἀρμονία γέ σοι τοιοῦτόν ἐστιν ὡς ἀπεικάζεις, ἀλλὰ πρότερον καὶ ἡ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ καὶ οἱ [92c] φθόγγοι ἔτι ἀνάρμοστοι ὄντες γίγνονται, τελευταῖον δὲ πάντων συνίσταται ἡ ἀρμονία καὶ πρῶτον ἀπόλλυται. οὗτος οὖν σοι ὁ λόγος ἐκείνων πῶς συνάφεται; οὐδαμῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας. καὶ μήν, ἢ δ' ὅς, πρέπει γε εἴπερ τῷ ἄλλῳ λόγῳ συνωδῷ εἶναι καὶ τῷ περὶ ἀρμονίας. πρέπει γάρ, ἔφη ὁ Σιμμίας. οὗτος τοίνυν, ἔφη, σοὶ οὐ συνωδός· ἀλλ' ὅρα πότερον αἱρῆ τῶν λόγων, τὴν μάθησιν ἀνάμνησιν εἶναι ἢ ψυχὴν ἀρμονίαν; πολὺ μᾶλλον, ἔφη, ἐκεῖνον, ὡς Σώκρατες. ὅδε μὲν γάρ μοι [92d] γέγονεν ἄνευ ἀποδείξεως μετὰ εἰκότος τινὸς καὶ εὐπρεπείας, ὅθεν καὶ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ἀνθρώποις· ἔγὼ δὲ τοῖς διὰ τῶν εἰκότων τὰς ἀποδείξεις ποιουμένους λόγοις σύνοιδα οὖσιν ἀλαζόσιν, καὶ ἂν τις αὐτοὺς μὴ φυλάττηται, εὖ μάλα ἔξαπατῶσι, καὶ ἐν γεωμετρίᾳ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἄπασιν. ὁ δὲ περὶ τῆς ἀναμήσεως καὶ μαθήσεως λόγος δι' ὑποθέσεως ἀξίας ἀποδέξασθαι εἴρηται. ἐρρήθη γάρ που οὕτως ἡμῶν εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ πρὶν εἰς σῶμα ἀφικέσθαι, ὥσπερ αὐτῆς ἐστιν ἡ οὐσία ἔχουσα τὴν ἐπωνυμίαν τὴν τοῦ δέ ἐστιν ἔγὼ [92e] δὲ ταύτην, ὡς ἔμαυτὸν πείθω, ίκανῶς τε καὶ ὄρθως ἀποδέεγμαι. ἀνάγκη οὖν μοι, ὡς ἔοικε, διὰ ταῦτα μήτε ἔμαυτοῦ μήτε ἄλλου ἀποδέχεσθαι λέγοντος ὡς ψυχή ἐστιν ἀρμονία. τί δέ, ἢ δ' ὅς, ὡς Σιμμία, τῇδε;

St. 93a

δοκεῖ σοι ἀρμονία ἢ ἄλλη τινὶ συνθέσει προσήκειν ἄλλως πως ἔχειν ἢ ὡς ἂν ἐκεῖνα ἔχῃ ἐξ ὧν ἂν συγκέηται; οὐδαμῶς. οὐδὲ μὴν ποιεῖν τι, ὡς ἔγῷμαι, οὐδέ τι πάσχειν ἄλλο παρ' ἢ ἀν ἐκεῖνα ἢ ποιῆ ἢ πάσχη; συνέφη. οὐκ ἄρα ἡγεῖσθαι γε προσήκει ἀρμονίαν τούτων ἐξ ὧν ἂν συντεθῆ, ἀλλ' ἔπεσθαι. συνεδόκει. πολλοῦ ἄρα δεῖ ἐναντία γε ἀρμονία κινηθῆναι ἀν ἢ φθέγξασθαι ἢ τι ἄλλο ἐναντιωθῆναι τοῖς αὐτῆς μέρεσιν. πολλοῦ μέντοι, ἔφη. τί δέ; οὐχ οὕτως ἀρμονία πέφυκεν εἶναι ἐκάστη ἀρμονία ὡς ἀν ἀρμοσθῆ; οὐ μανθάνω, ἔφη. ἢ οὐχί, ἢ δ' ὅς, ἀν μὲν μᾶλλον ἀρμοσθῆ καὶ ἐπὶ πλέον, εἴπερ [93b] ἐνδέχεται τοῦτο γίγνεσθαι, μᾶλλόν τε ἀν ἀρμονία εἴη καὶ πλείων, εἰ δ' ἥττόν τε καὶ ἐπ' ἔλαττον, ἥττων τε καὶ ἔλαττων; πάνυ γε. ἢ οὖν ἐστι τοῦτο περὶ ψυχῆν, ὥστε καὶ κατὰ τὸ σμικρότατον μᾶλλον ἐτέραν ἐτέρας ψυχῆς ἐπὶ πλέον καὶ μᾶλλον ἢ ἐπ' ἔλαττον καὶ ἥττον αὐτὸ τοῦτο εἶναι, ψυχῆν; οὐδ' ὄπωστιοῦν, ἔφη. φέρε δῆ, ἔφη, πρὸς Διός· λέγεται ψυχὴ ἢ μὲν νοῦν τε ἔχειν καὶ ἀρετὴν καὶ εἶναι ἀγαθή, ἢ δὲ ὄντοιν τε καὶ μοχθηρίαν καὶ [93c] εἶναι κακή; καὶ ταῦτα ἀληθῶς λέγεται; ἀληθῶς μέντοι. τῶν οὖν θεμένων ψυχὴν ἀρμονίαν εἶναι τί τις φήσει ταῦτα ὄντα εἶναι ἐν ταῖς ψυχαῖς, τὴν τε ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν; πότερον ἀρμονίαν αὖ τινα ἄλλην καὶ ἀναρμοστίαν; καὶ τὴν μὲν ἡρμόσθαι, τὴν ἀγαθήν, καὶ ἔχειν ἐν αὐτῇ ἀρμονία οὖσῃ ἄλλην ἀρμονίαν, τὴν δὲ ἀνάρμοστον αὐτὴν τε εἶναι καὶ οὐκ ἔχειν ἐν αὐτῇ ἄλλην; οὐκ ἔχω ἔγωγ', ἔφη ὁ Σιμμίας, εἰπεῖν· δῆλον δ' ὅτι τοιαῦτ' ἄττ' ἀν λέγοι ὁ ἐκεῖνο ὑποθέμενος. ἀλλὰ [93d] προωμολόγηται, ἔφη, μηδὲν μᾶλλον μηδ' ἥττον ἐτέραν ἐτέρας ψυχῆν ψυχῆς εἶναι· τοῦτο δ' ἐστι τὸ ὄμοιλόγημα, μηδὲν μᾶλλον μηδ' ἐπὶ πλέον μηδ' ἥττον μηδὲ ἥττον ἀρμονίαν οὖσαν μήτε μᾶλλον μήτε ἥττον ἡρμόσθαι· ἐστιν οὕτως; ἐστιν. ἢ δὲ μήτε μᾶλλον μήτε ἥττον ἡρμοσμένη ἐστιν ὅτι πλέον ἢ ἔλαττον ἀρμονίας μετέχει, ἢ τὸ ἵσον; τὸ ἵσον. οὐκοῦν ψυχὴ ἐπειδὴ οὐδὲν μᾶλλον οὐδ' ἥττον ἄλλη ἄλλης [93e] αὐτὸ τοῦτο, ψυχή, ἐστίν, οὐδὲ δὴ μᾶλλον οὐδὲν ἥττον ἡρμοσται; οὕτω. τοῦτο δέ γε πεπονθυῖα οὐδὲν πλέον ἀναρμοστίας οὐδὲ δὴ μᾶλλον οὐδὲν οὐδὲν ἥττον ἡρμοσται; οὕτω. τοῦτο δέ γε πεπονθυῖα οὐδὲν πλέον ἀναρμοστίας οὐδὲν πλέον.

St. 94a

μᾶλλον δέ γέ που, ὡς Σιμμία, κατὰ τὸν ὄρθὸν λόγον κακίας οὐδεμία ψυχὴ μεθέξει, εἴπερ ἀρμονία ἐστίν· ἀρμονία γὰρ δῆπου παντελῶς αὐτὸ τοῦτο οὖσα, ἀρμονία, ἀναρμοστίας οὐποτ' ἀν μετάσχοι. οὐ

μέντοι. ούδε γε δήπου ψυχή, οὕσα παντελῶς ψυχή, κακίας. πῶς γὰρ ἔκ γε τῶν προειρημένων; ἐκ τούτου ἄρα τοῦ λόγου ἡμῖν πᾶσαι ψυχαὶ πάντων ζώων ὁμοίως ἀγαθαὶ ἔσονται, εἴπερ ὁμοίως ψυχαὶ πεφύκασιν αὐτὸ τοῦτο, ψυχαὶ, εἶναι. ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὡς Σώκρατες. ἦ καὶ καλῶς δοκεῖ, ἦ δ' ὅς, οὕτω λέγεσθαι, καὶ πάσχειν ἂν [94b] ταῦτα ὁ λόγος εἰ ὄρθὴ ἥ ὑπόθεσις ἦν, τὸ ψυχὴν ἀρμονίαν εἶναι; ούδ' ὁπωστιοῦν, ἔφη. τί δέ; ἦ δ' ὅς· τῶν ἐν ἀνθρώπῳ πάντων ἔσθ' ὅτι ἄλλο λέγεις ἄρχειν ἥ ψυχὴν ἄλλως τε καὶ φρόνιμον; οὐκ ἔγωγε. πότερον συγχωροῦσαν τοῖς κατὰ τὸ σῶμα πάθεσιν ἥ καὶ ἐναντιουμένην; λέγω δὲ τὸ τοιόνδε, οἷον καύματος ἐνόντος καὶ δίψους ἐπὶ τούναντίον ἔλκειν, τὸ μὴ πίνειν, καὶ πείνης ἐνούσης ἐπὶ τὸ μὴ ἐσθίειν, καὶ ἄλλα μυρία που δρῶμεν [94c] ἐναντιουμένην τὴν ψυχὴν τοῖς κατὰ τὸ σῶμα· ἦ οὖ; πάνυ μὲν οὖν οὐκοῦν αὖ ὠμολογήσαμεν ἐν τοῖς πρόσθεν μήποτ' ἂν αὐτήν, ἀρμονίαν γε οὕσαν, ἐναντία ἄδειν οἵς ἐπιτείνοιτο καὶ χαλῶτο καὶ ψάλλοιτο καὶ ἄλλο ὄτιον πάθος πάσχοι ἐκεῖνα ἔξ ὡν τυγχάνοι οὕσα, ἄλλ' ἐπεσθαι ἐκείνοις καὶ οὕποτ' ἂν ἡγεμονεύειν; ὠμολογήσαμεν, ἔφη· πῶς γὰρ οὕ; τί οὖν; νῦν οὐ πᾶν τούναντίον ἡμῖν φαίνεται ἐργαζομένη, ἡγεμονεύουσά τε ἐκείνων πάντων ἔξ ὡν φησί τις αὐτὴν εἶναι, [94d] καὶ ἐναντιουμένη ὀλίγου πάντα διὰ παντὸς τοῦ βίου καὶ δεσπόζουσα πάντας τρόπους, τὰ μὲν χαλεπώτερον κολάζουσα καὶ μετ' ἀλγηδόνων, τὰ τε κατὰ τὴν γυμναστικὴν καὶ τὴν ιατρικήν, τὰ δὲ πραότερον, καὶ τὰ μὲν ἀπειλοῦσα, τὰ δὲ νουθετοῦσα, ταῖς ἐπιθυμίαις καὶ ὄργαις καὶ φόβοις ὡς ἄλλη οὕσα ἄλλω πράγματι διαλεγομένη; οὗτον που καὶ Ὁμηρος ἐν Ὁδυσσείᾳ πεποίκεν, οὐ λέγει τὸν Ὁδυσσέα·

στῆθος	δὲ	πλήξας	κραδίην	ἥνιπαπε	μύθω-
Brust	aber	geschlagen habend	Herz	schalt	mit Wort-
breast	and	having struck	heart	he rebuked	with word-

[94e]

τέτλαθι	δή,	κραδίη-	καὶ	κύντερον	ἄλλο	ποτ'	ἔτλης.
ertrage	ja,	Herz-	und	schlimmeres	anderes	einst	ertrugst.
endure	indeed,	heart-	and	more grim	another	once	you bore.

Hom. Od 20.17-18

ἄρ' οἵει αὐτὸν ταῦτα ποιῆσαι διανοούμενον ὡς ἀρμονίας αὐτῆς οὕσης καὶ οίας ἄγεσθαι ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος παθημάτων, ἄλλ' οὐχ οίας ἄγειν τε ταῦτα καὶ δεσπόζειν, καὶ οὕσης αὐτῆς πολὺ θειοτέρου τινὸς πράγματος ἦ καθ' ἀρμονίαν; νὴ Δία, ὡς Σώκρατες, ἔμοιγε δοκεῖ.

St. 95a

οὐκ ἄρα, ὡς ἄριστε, ἡμῖν οὐδαμῇ καλῶς ἔχει ψυχὴν ἀρμονίαν τινὰ φάναι εἶναι· οὕτε γὰρ ἄν, ὡς ἔοικεν, Ὁμήρως θείως ποιητῇ ὁμολογοῦμεν οὕτε αὐτὸι ἡμῖν αὐτοῖς. ἔχει οὕτως, ἔφη. εἶεν δή, ἦ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, τὰ μὲν Ἀρμονίας ἡμῖν τῆς Θηβαϊκῆς Ὕλεά πως, ὡς ἔοικε, μετρίως γέγονεν· τί δὲ δὴ τὰ Κάδμου, ἔφη, ὡς Κέβης, πῶς ἴλασόμεθα καὶ τίνι λόγῳ; σύ μοι δοκεῖς, ἔφη ὁ Κέβης, ἔξευρήσειν· τουτονὶ γοῦν τὸν λόγον τὸν πρὸς τὴν ἀρμονίαν θαυμαστῶς μοι εἴπεις ὡς παρὰ δόξαν. Σιμμίου γὰρ λέγοντος ὅτε ἡπόρει, πάνυ ἐθαύμαζον εἰ [95b] τι ἔξει τις χρήσασθαι τῷ λόγῳ αὐτοῦ· πάνυ οὖν μοι ἀτόπως ἔδοξεν εὐθὺς τὴν πρώτην ἔφοδον οὐ δέξασθαι τοῦ σοῦ λόγου. ταῦτα δὴ οὐκ ἂν θαυμάσαιμι καὶ τὸν τοῦ Κάδμου λόγον εἰ πάθοι. ὡγαθέ, ἔφη ὁ Σωκράτης, μὴ μέγα λέγε, μή τις ἡμῖν βασκανία περιτρέψῃ τὸν λόγον τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι. ἀλλὰ δὴ ταῦτα μὲν τῷ θεῷ μελήσει, ἡμεῖς δὲ Ὁμηρικῶς ἔγγὺς ιόντες πειρώμεθα εἰ ἄρα τι λέγεις. ἔστι δὲ δὴ τὸ κεφάλαιον ὡν ζητεῖς· ἀξιοῖς ἐπιδειχθῆναι ἡμῶν τὴν ψυχὴν ἀνώλεθρόν [95c] τε καὶ ἀθάνατον οὕσαν, εἰ φιλόσοφος ἀνὴρ μέλλων ἀποθανεῖσθαι, θαρρῶν τε καὶ ἡγούμενος ἀποθανῶν ἐκεῖ εὖ πράξειν διαφερόντως ἦ εἰ ἐν ἄλλῳ βίῳ βιοὺς ἐτελεύτα, μὴ ἀνόητόν τε καὶ ἡλίθιον θάρρος θαρρήσει. τὸ δὲ ἀποφαίνειν ὅτι ισχυρόν τι ἔστιν ἥ ψυχὴ καὶ θεοειδὲς καὶ ἦν ἔτι πρότερον, πρὶν ἡμᾶς ἀνθρώπους γενέσθαι, οὐδὲν κωλύειν φῆς πάντα ταῦτα μηνύειν ἀθανασίαν μὲν μή, ὅτι δὲ πολυχρόνιόν τέ ἔστιν ψυχὴ καὶ ἦν που πρότερον ἀμήχανον ὅσον

χρόνον καὶ ἥδει τε καὶ ἔπραττεν πολλὰ ἄττα· ἀλλὰ γὰρ οὐδέν [95d] τι μᾶλλον ἦν ἀθάνατον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ εἰς ἀνθρώπου σῶμα ἐλθεῖν ἀρχὴ ἦν αὐτῇ ὀλέθρου, ὥσπερ νόσος· καὶ ταλαιπωρουμένη τε δὴ τοῦτον τὸν βίον ζῷη καὶ τελευτῶσά γε ἐν τῷ καλουμένῳ θανάτῳ ἀπολλύοιτο. διαφέρειν δὲ δὴ φῆς οὐδὲν εἴτε ἅπαξ εἰς σῶμα ἔρχεται εἴτε πολλάκις, πρός γε τὸ ἔκαστον ἡμῶν φοβεῖσθαι· προσήκει γὰρ φοβεῖσθαι, εἰ μὴ ἀνόητος εἴη, τῷ μὴ εἰδότι μηδὲ ἔχοντι λόγον διδόναι ὡς [95e] ἀθάνατόν ἐστι. τοιαῦτ' ἄττα ἐστίν, οἶμαι, ὡς Κέβης, ἃ λέγεις· καὶ ἔξεπίτηδες πολλάκις ἀναλαμβάνω, ἵνα μή τι διαφύγῃ ἡμᾶς, εἴ τέ τι βιούλει, προσθῆς ἢ ἀφέλης. καὶ ὁ Κέβης, ἀλλ' οὐδὲν ἔγωγε ἐν τῷ παρόντι, ἔφη, οὕτε ἀφελεῖν οὕτε προσθεῖναι δέομαι· ἐστι δὲ ταῦτα ἡ λέγω. ὁ οὖν Σωκράτης συχνὸν ἐπισχὼν καὶ πρὸς ἑαυτόν τι σκεψάμενος, οὐ φαῦλον πρᾶγμα, ἔφη, ὡς Κέβης, ζητεῖς· ὅλως γὰρ δεῖ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὴν αἰτίαν διαπραγματεύσασθαι.

St. 96a

ἔγὼ οὖν σοι δίειμι περὶ αὐτῶν, ἔὰν βιούλη, τά γε ἐμὰ πάθη· ἔπειτα ἂν τί σοι χρήσιμον φαίνηται ὡν ἄν λέγω, πρὸς τὴν πειθῶ περὶ ὧν δὴ λέγεις χρήση. ἀλλὰ μήν, ἔφη ὁ Κέβης, βιούλομαί γε. ἄκουε τοίνυν ὡς ἐροῦντος. ἔγὼ γάρ, ἔφη, ὡς Κέβης, νέος ὧν θαυμαστῶς ὡς ἐπεθύμησα ταύτης τῆς σοφίας ἦν δὴ καλοῦσι περὶ φύσεως ἴστορίαν· ὑπερήφανος γάρ μοι ἐδόκει εἶναι, εἰδέναι τὰς αἰτίας ἐκάστου, διὰ τί γίγνεται ἔκαστον καὶ διὰ τί ἀπόλλυται καὶ διὰ τί ἐστι. καὶ πολλάκις ἐμαυτὸν [96b] ἄνω κάτω μετέβαλλον σκοπῶν πρῶτον τὰ τοιάδε· ἀρ' ἔπειδαν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν σηπεδόνα τινὰ λάβη, ὡς τινες ἔλεγον, τότε δὴ τὰ ζῷα συντρέφεται; καὶ πότερον τὸ αἷμα ἐστιν ὡς φρονοῦμεν, ἢ ὁ ἀὴρ ἢ τὸ πῦρ; ἢ τούτων μὲν οὐδέν, ὁ δ' ἐγκέφαλός ἐστιν ὁ τὰς αἰσθήσεις παρέχων τοῦ ἀκούειν καὶ ὄραν καὶ ὀσφραίνεσθαι, ἐκ τούτων δὲ γίγνοιτο μνήμη καὶ δόξα, ἐκ δὲ μνήμης καὶ δόξης λαβούσης τὸ ἡρεμεῖν, κατὰ ταῦτα γίγνεσθαι ἐπιστήμην; καὶ αὖ τούτων τὰς φθορὰς σκοπῶν, καὶ τὰ περὶ τὸν οὐρανόν τε [96c] καὶ τὴν γῆν πάθη, τελευτῶν οὕτως ἐμαυτῷ ἔδοξα πρὸς ταύτην τὴν σκέψιν ἀφυῆς εἶναι ὡς οὐδὲν χρῆμα. τεκμήριον δέ σοι ἔρω ἱκανόν· ἔγὼ γὰρ ἢ καὶ πρότερον σαφῶς ἡπιστάμην, ὡς γε ἐμαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκουν, τότε ὑπὸ ταύτης τῆς σκέψεως οὕτω σφόδρα ἐτυφλώθην, ὥστε ὀπέμαθον καὶ ταῦτα ἢ πρὸ τοῦ ὥμην εἰδέναι, περὶ ἄλλων τε πολλῶν καὶ διὰ τί ἄνθρωπος αὐξάνεται. τοῦτο γὰρ ὥμην πρὸ τοῦ παντὶ δῆλον εἶναι, δτι διὰ τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν· [96d] ἔπειδαν γὰρ ἐκ τῶν σιτίων ταῖς μὲν σαρξὶ σάρκες προσγένωνται, τοῖς δὲ ὀστοῖς ὄστα, καὶ οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ αὐτῶν οἰκεῖα ἐκάστοις προσγένηται, τότε δὴ τὸν ὄλιγον ὅγκον ὅντα ὕστερον πολὺν γεγονέναι, καὶ οὕτω γίγνεσθαι τὸν σμικρὸν ἄνθρωπον μέγαν. οὕτως τότε ὥμην· οὐ δοκῶ σοι μετρίως; ἔμοιγε, ἔφη ὁ Κέβης. σκέψαι δὴ καὶ τάδε ἔτι. ὥμην γὰρ ἱκανῶς μοι δοκεῖν, ὅπότε τις φαίνοιτο ἄνθρωπος παραστὰς μέγας σμικρῷ μείζων εἶναι [96e] αὐτῇ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἵππος ἵππου· καὶ ἔτι γε τούτων ἐναργέστερα, τὰ δέκα μοι ἐδόκει τῶν ὀκτὼ πλέονα εἶναι διὰ τὸ δύο αὐτοῖς προσεῖναι, καὶ τὸ δίπηχο τοῦ πηχυαίου μεῖζον εἶναι διὰ τὸ ἡμίσει αὐτοῦ ὑπερέχειν. νῦν δὲ δή, ἔφη ὁ Κέβης, τί σοι δοκεῖ περὶ αὐτῶν;

St. 97a

πόρρω που, ἔφη, νὴ Δία ἐμὲ εἶναι τοῦ οἰεσθαι περὶ τούτων του τὴν αἰτίαν εἰδέναι, δς γε οὐκ ἀποδέχομαι ἐμαυτοῦ οὐδὲν ὡς ἐπειδὰν ἐνί τις προσθῇ ἐν, ἢ τὸ ἐν ὡς προσετέθη δύο γέγονεν, ἢ τὸ προστεθέν, ἢ τὸ προστεθὲν καὶ ὡς προσετέθη διὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ἐτέρου τῷ ἐτέρῳ δύο ἐγένετο· θαυμάζω γὰρ εἰ ὅτε μὲν ἐκάτερον αὐτῶν χωρὶς ἀλλήλων ἦν, ἐν ἄρα ἐκάτερον ἦν καὶ οὐκ ἤστην τότε δύο, ἐπεὶ δ' ἐπλησίασαν ἀλλήλοις, αὕτη ἄρα αἰτία αὐτοῖς ἐγένετο τοῦ δύο γενέσθαι, ἢ σύνοδος τοῦ πλησίου ἀλλήλων τεθῆναι. οὐδέ γε ὡς ἔάν τις ἐν διασχίσῃ, δύναμαι ἔτι πείθεσθαι ὡς αὕτη αὖ αἰτία γέγονεν, ἢ σχίσις, τοῦ δύο γεγονέναι· ἐναντία γὰρ γίγνεται [97b] ἢ τότε αἰτία τοῦ δύο γίγνεσθαι. τότε μὲν γὰρ δτι συνήγετο πλησίου ἀλλήλων καὶ προσετίθετο ἔτερον ἐτέρῳ, νῦν δ' ὅτι ἀπάγεται καὶ χωρίζεται ἔτερον ἀφ' ἐτέρου. οὐδέ γε δι' ὅτι ἐν γίγνεται ὡς ἐπίσταμαι, ἔτι πείθω ἐμαυτόν, οὐδ' ἄλλο οὐδὲν ἐνὶ λόγῳ δι' ὅτι γίγνεται ἢ ἀπόλλυται ἢ ἐστι, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον τῆς μεθόδου, ἀλλά τιν' ἄλλον τρόπον αὐτὸς εἰκῇ φύρω, τοῦτον δὲ οὐδαμῇ προσέμαι. ἀλλ' ἀκούσας μὲν ποτε ἐκ βιβλίου τινός, ὡς ἔφη, Ἀναξαγόρου ἀναγινώσκοντος, [97c] καὶ λέγοντος ὡς ἄρα νοῦς ἐστιν ὁ διακοσμῶν τε καὶ πάντων αἴτιος, ταύτη δὴ τῇ αἰτίᾳ ἥσθην τε καὶ ἔδοξέ μοι τρόπον τινὰ

εὗ ἔχειν τὸ τὸν νοῦν εἶναι πάντων αἴτιον, καὶ ἡγησάμην, εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, τόν γε νοῦν κοσμοῦντα πάντα κοσμεῖν καὶ ἔκαστον τιθέναι ταύτη ὅπῃ ἀν βέλτιστα ἔχῃ· εἰ οὖν τις βούλοιτο τὴν αἰτίαν εὑρεῖν περὶ ἐκάστου ὅπῃ γίγνεται ἢ ἀπόλλυται ἢ ἔστι, τοῦτο δεῖν περὶ αὐτοῦ εὑρεῖν, ὅπῃ βέλτιστον αὐτῷ ἔστιν ἢ εἶναι ἢ ἄλλο [97d] ὁτιοῦν πάσχειν ἢ ποιεῖν· ἐκ δὲ δὴ τοῦ λόγου τούτου οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖν προσήκειν ἀνθρώπῳ καὶ περὶ αὐτοῦ ἐκείνου καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀλλ' ἢ τὸ ἄριστον καὶ τὸ βέλτιστον. ἀναγκαῖον δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν τοῦτον καὶ τὸ χεῖρον εἰδέναι· τὴν αὐτὴν γὰρ εἶναι ἐπιστήμην περὶ αὐτῶν. ταῦτα δὴ λογιζόμενος ἀσμενος ηὔρηκέναι ὥμην διδάσκαλον τῆς αἰτίας περὶ τῶν ὄντων κατὰ νοῦν ἐμαυτῷ, τὸν Ἀναξαγόραν, καὶ μοι φράσειν πρῶτον μὲν πότερον ἡ γῆ πλατεῖά ἔστιν ἢ στρογγύλη, [97e] ἐπειδὴ δὲ φράσειν, ἐπεκδιηγήσεσθαι τὴν αἰτίαν καὶ τὴν ἀνάγκην, λέγοντα τὸ ἄμεινον καὶ δτι αὐτὴν ἄμεινον ἦν τοιαύτην εἶναι· καὶ εἰ ἐν μέσω φαίη εἶναι αὐτὴν, ἐπεκδιηγήσεσθαι ὡς ἄμεινον ἦν αὐτὴν ἐν μέσω εἶναι· καὶ εἴ μοι

St. 98a

ταῦτα ἀποφαίνοι, παρεσκευάσμην ὡς οὐκέτι ποθεσόμενος αἰτίας ἄλλο εἶδος.

St. 99a

καὶ δὴ καὶ περὶ ἡλίου οὕτω παρεσκευάσμην ὡσαύτως πευσόμενος, καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, τάχους τε πέρι πρὸς ἄλληλα καὶ τροπῶν καὶ τῶν ἄλλων παθημάτων, πῇ ποτε ταῦτ' ἄμεινόν ἔστιν ἔκαστον καὶ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἢ πάσχει. οὐ γὰρ ἀν ποτε αὐτὸν ὥμην, φάσκοντά γε ὑπὸ νοῦ αὐτὰ κεκοσμῆσθαι, ἄλλην τινὰ αὐτοῖς αἰτίαν ἐπενεγκεῖν ἢ δτι βέλτιστον αὐτὰ οὕτως ἔχειν ἔστιν [98b] ὡσπερ ἔχει· ἐκάστω οὖν αὐτῶν ἀποδιδόντα τὴν αἰτίαν καὶ κοινῇ πᾶσι τὸ ἐκάστω βέλτιστον ὥμην καὶ τὸ κοινὸν πᾶσιν ἐπεκδιηγήσεσθαι ἀγαθόν· καὶ οὐκ ἀν ἀπεδόμην πολλοῦ τὰς ἐλπίδας, ἀλλὰ πάνυ σπουδῆ λαβὼν τὰς βίβλους ὡς τάχιστα οἶός τ' ἢ ἀνεγίγνωσκον, τν' ὡς τάχιστα εἰδείην τὸ βέλτιστον καὶ τὸ χεῖρον. ἀπὸ δὴ θαυμαστῆς ἐλπίδος, ὡς ἔταιρε, ωχόμην φερόμενος, ἐπειδὴ προϊὼν καὶ ἀναγιγνώσκων ὁρῶ ἄνδρα τῷ μὲν νῷ οὐδὲν χρώμενον οὐδέ τινας αἰτίας ἐπαιτιώμενον εἰς τὸ διακοσμεῖν [98c] τὰ πράγματα, ἀέρας δὲ καὶ αἰθέρας καὶ ὕδατα αἰτιώμενον καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ ἄτοπα. καὶ μοι ἔδοξεν ὄμοιότατον πεπονθέναι ὡσπερ ἀν εἴ τις λέγων δτι Σωκράτης πάντα δσα πράττει νῷ πράττει, κάπειτα ἐπιχειρήσας λέγειν τὰς αἰτίας ἐκάστων ὡν πράττω, λέγοι πρῶτον μὲν δτι διὰ ταῦτα νῦν ἐνθάδε κάθημαι, δτι σύγκειταί μου τὸ σῶμα ἐξ ὄστῶν καὶ νεύρων, καὶ τὰ μὲν ὄστᾶ ἔστιν στερεὰ καὶ διαφυάς ἔχει χωρὶς ἀπ' ἄλληλων, τὰ δὲ νεῦρα οἴα ἐπιτείνεσθαι καὶ [98d] ἀνίεσθαι, περιαμπέχοντα τὰ ὄστᾶ μετὰ τῶν σαρκῶν καὶ δέρματος ὃ συνέχει αὐτά· αἰωρουμένων οὖν τῶν ὄστῶν ἐν ταῖς αὐτῶν συμβολαῖς χαλῶντα καὶ συντείνοντα τὰ νεῦρα κάμπτεσθαι που ποιεῖ οἴόν τ' εἶναι ἐμὲ νῦν τὰ μέλη, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν συγκαμφθεῖς ἐνθάδε κάθημαι· καὶ αὖ περὶ τοῦ διαλέγεσθαι ὑμῖν ἐτέρας τοιαύτας αἰτίας λέγοι, φωνάς τε καὶ ἀέρας καὶ ἀκοὰς καὶ ἄλλα μυρία τοιαῦτα [98e] αἰτιώμενος, ἀμελήσας τὰς ὡς ἀληθῶς αἰτίας λέγειν, δτι, ἐπειδὴ Αθηναίοις ἔδοξε βέλτιον εἶναι ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, διὰ ταῦτα δὴ καὶ ἐμὸι βέλτιον αὖ δέδοκται ἐνθάδε καθῆσθαι, καὶ δικαιότερον παραμένοντα ὑπέχειν τὴν δίκην ἦν δὲν κελεύσωσιν· ἐπεὶ νὴ τὸν κύνα, ὡς ἐγῶμαι, πάλαι ἀν ταῦτα τὰ νεῦρα καὶ τὰ ὄστᾶ ἢ περὶ Μέγαρα ἢ Βοιωτοὺς ἦν, ὑπὸ δόξης φερόμενα τοῦ βελτίστου, εὶ μὴ δικαιότερον ὥμην καὶ κάλλιον εἶναι πρὸ τοῦ φεύγειν τε καὶ ἀποδιδράσκειν ὑπέχειν τῇ πόλει δίκην ἦντιν' ἀν τάττη. ἀλλ' αἴτια μὲν τὰ τοιαῦτα καλεῖν λίαν ἄτοπον· εὶ δέ τις λέγοι δτι ἄνευ τοῦ τὰ τοιαῦτα ἔχειν καὶ ὄστᾶ καὶ νεῦρα καὶ ὄσα ἄλλα ἔχω οὐκ ἀν οἶός τ' ἢ ποιεῖν τὰ δόξαντά μοι, ἀληθῆ ἀν λέγοι· ὡς μέντοι διὰ ταῦτα ποιῶ ἢ ποιῶ, καὶ ταῦτα νῷ πράττων, ἀλλ' οὐ τῇ [99b] τοῦ βελτίστου αἱρέσει, πολλὴ ἀν καὶ μακρὰ ῥάθυμία εἴη τοῦ λόγου. τὸ γὰρ μὴ διελέσθαι οἴόν τ' εἶναι δτι ἄλλο μέν τι ἔστι τὸ αἴτιον τῷ ὄντι, ἄλλο δὲ ἐκεῖνο ἄνευ οῦ τὸ αἴτιον οὐκ ἀν ποτ' εἴη αἴτιον· δη μοι φαίνονται ψηλαφῶντες οἱ πολλοὶ ὡσπερ ἐν σκότει, ἀλλοτρίω δόνόματι προσχρώμενοι, ὡς αἴτιον αὐτὸ προσαγορεύειν. διὸ δὴ καὶ ὁ μέν τις δίνην περιτιθεὶς τῇ γῆ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ μένειν δὴ ποιεῖ τὴν γῆν, ὁ δὲ ὡσπερ καρδόπω πλατείᾳ βάθρον τὸν ἀέρα ὑπερείδει· τὴν [99c] δὲ τοῦ ὡς οἶόν τε βέλτιστα αὐτὰ τεθῆναι δύναμιν οὕτω νῦν κεῖσθαι, ταύτην οὕτε ζητοῦσιν οὕτε τινὰ οἴονται δαιμονίαν ισχὺν ἔχειν, ἀλλὰ ἥγοῦνται τούτου Ἀτλαντα ἀν ποτε ισχυρότερον καὶ ἀθανατώτερον καὶ μᾶλλον ἄπαντα συνέχοντα ἔξευρεῖν, καὶ ὡς ἀληθῶς τὸ ἀγαθὸν καὶ δέον συνδεῖν καὶ συνέχειν οὐδὲν

οίονται. ἐγὼ μὲν οὖν τῆς **τοιαύτης αἰτίας** ὅπη ποτὲ ἔχει μαθητὴς ὁτουοῦν **ἥδιστ'** ἀν γενούμην· ἐπειδὴ δὲ ταύτης **ἐστερήθην** καὶ οὕτ' αὐτὸς εὑρεῖν οὔτε παρ' ἄλλου μαθεῖν οἶός τε ἐγενόμην, τὸν δεύτερον **πλοῦν** [99d] ἐπὶ τὴν τῆς **αἰτίας ζήτησιν** ἥ πεπραγμάτευμαι βούλει σοι, ἔφη, **ἐπίδειξιν** ποιήσωμαι, ὃ **Κέβης**; ὑπερφυῶς μὲν οὖν, ἔφη, ὡς βούλομαι. ἔδοξε τούνυν μοι, ἥ δ' ὅς, μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπειρήκη τὰ **ὅντα σκοπῶν**, δεῖν εὐλαβηθῆναι μὴ πάθοιμι ὅπερ οἱ τὸν **ἥλιον** ἐκλείποντα θεωροῦντες καὶ σκοπούμενοι πάσχουσιν· διαφθείρονται γάρ που **ἔνιοι** τὰ **ὅμματα**, ἐὰν μὴ ἐν **ὕδατι** ἥ τινι [99e] **τοιούτῳ σκοπῶνται** τὴν **εἰκόνα** αὐτοῦ. **τοιοῦτόν** τι καὶ ἐγὼ διενοήθην, καὶ **ἔδεισα** μὴ παντάπασι τὴν **ψυχὴν** τυφλωθείην βλέπων πρὸς τὰ **πράγματα** τοῖς **ὅμμασι** καὶ **ἐκάστῃ** τῶν **αἰσθήσεων** ἐπιχειρῶν ἄπτεσθαι αὐτῶν. ἔδοξε δή μοι **χρῆναι** εἰς τοὺς λόγους καταφυγόντα ἐν ἐκείνοις σκοπεῖν τῶν **ὅντων** τὴν **ἀλήθειαν**.

St. 100a

ἴσως μὲν οὖν ὡς **εἰκάζω** **τρόπον** τινὰ οὐκ **ἔοικεν**. οὐ γάρ πάνυ συγχωρῶ τὸν ἐν τοῖς **λόγοις** σκοπούμενον τὰ **ὅντα** ἐν εἰκόσι μᾶλλον σκοπεῖν ἥ τὸν ἐν τοῖς **ἔργοις**. ἀλλ' οὖν δὴ ταύτη γε ὕρμησα, καὶ **ύποθέμενος** **ἐκάστοτε λόγον** δὸν ἀν κρίνω **ἔρρωμενέστατον** εἶναι, ἀ μὲν ἂν μοι **δοκῇ** τούτῳ συμφωνεῖν τίθημι ὡς **ἀληθῆ** **ὅντα**, καὶ περὶ **αἰτίας** καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων **ὅντων**, ἀ δ' ἀν μῆ, ὡς οὐκ **ἀληθῆ**. βούλομαι δέ σοι σαφέστερον εἰπεῖν ἀ λέγω· οἶμαι γάρ σε νῦν οὐ μανθάνειν. οὐ μὰ τὸν **Δία**, ἔφη ὁ **Κέβης**, οὐ σφόδρα. ἀλλ', [100b] ἥ δ' ὅς, ὡδε λέγω, οὐδὲν **καινόν**, ἀλλ' ἄπερ ἀεί τε ἄλλοτε καὶ ἐν τῷ παρεληλυθότι **λόγῳ** οὐδὲν **πέπαυμαι** λέγων. **ἔρχομαι** γάρ δὴ **ἐπιχειρῶν** σοι **ἐπιδείξασθαι** τῆς **αἰτίας** τὸ **εἶδος** δὲ **πεπραγμάτευματι**, καὶ εἴμι πάλιν ἐπ' ἐκεῖνα τὰ **πολυθρύλητα** καὶ **ἄρχομαι** ἀπ' ἐκείνων, **ύποθέμενος** εἶναί τι **καλὸν** αὐτὸ καθ' αὐτὸ καὶ **ἀγαθὸν** καὶ μέγα καὶ τάλλα **πάντα**. ἀ εἴ μοι δίδως τε καὶ συγχωρεῖς εἶναι ταῦτα, **ἔλπίζω** σοι ἐκ τούτων τὴν **αἰτίαν** **ἐπιδείξειν** καὶ **ἀνευρήσειν** ὡς **ἀθάνατον** ἥ **ψυχή**. ἀλλὰ [100c] μήν, ἔφη ὁ **Κέβης**, ὡς **διδόντος** σοι οὐκ ἀν φθάνοις περαίνων. σκόπει δή, ἔφη, τὰ **ἔξι**ς ἐκείνοις ἐάν σοι **συνδοκῇ** ὠσπερ ἐμοί. φαίνεται γάρ μοι, εἴ τι **ἔστιν** ἄλλο **καλὸν** πλὴν αὐτὸ τὸ **καλόν**, οὐδὲ δι' ἐν ἄλλο **καλὸν** εἶναι ἥ διότι μετέχει ἐκείνου τοῦ **καλοῦ**. καὶ πάντα δὴ οὕτως λέγω. τῇ **τοιᾶδε αἰτίᾳ** συγχωρεῖς; συγχωρῶ, ἔφη. οὐ τοίνυν, ἥ δ' ὅς, ἔτι μανθάνω οὐδὲ δύναμαι τὰς **ἄλλας αἰτίας** τὰς **σοφὰς** ταύτας γιγνώσκειν· ἀλλ' ἐάν τίς μοι λέγῃ δι' [100d] ὅτι **καλόν** ἔστιν ὀτιοῦν, ἥ **χρῶμα** εὐανθές ἔχον ἥ **σχῆμα** ἥ **ἄλλο** ὀτιοῦν τῶν **τοιούτων**, τὰ μὲν **ἄλλα χαίρειν** ἐῶ, — **ταράττομαι** γάρ ἐν τοῖς **ἄλλοις πᾶσι** — τοῦτο δὲ ἀπλῶς καὶ ἀτέχνως καὶ **ἴσως εὐήθως** **ἔχω** παρ' ἐμαυτῷ, ὅτι οὐκ **ἄλλο** τι ποιεῖ αὐτὸ **καλὸν** ἥ ἡ ἐκείνου τοῦ **καλοῦ** εἴτε **παρουσία** εἴτε **κοινωνία** εἴτε ὅπη δὴ καὶ ὅπως **προσγενομένη** οὐ γάρ ἔτι τοῦτο διισχυρίζομαι, ἀλλ' ὅτι τῷ **καλῷ** πάντα τὰ **καλὰ** γίγνεται **καλά**. τοῦτο γάρ μοι **δοκεῖ** **ἀσφαλέστατον** εἶναι καὶ ἐμαυτῷ **ἀποκρίνασθαι** καὶ **ἄλλω**, καὶ τούτου **ἔχόμενος** ἡγοῦμαι [100e] οὐκ ἀν ποτε **πεσεῖν**, ἀλλ' **ἀσφαλές** εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ ὀτωοῦν **ἄλλω** **ἀποκρίνασθαι** ὅτι τῷ **καλῷ** τὰ **καλὰ** γίγνεται **καλά**. ἥ οὐ καὶ σοὶ **δοκεῖ**; **δοκεῖ**. καὶ **μεγέθει** ἄρα τὰ **μεγάλα** μεγάλα καὶ τὰ **μείζω** μείζω, καὶ **σμικρότητι** τὰ **ἔλαττω** **ἔλαττω**; ναί.

St. 101a

οὐδὲ σὺ ἄρ' ἀν ἀποδέχοιο εἴ τίς τινα **φαίη** **ἔτερον** **ἔτέρου** τῇ **κεφαλῇ** μείζω εἶναι, καὶ τὸν **ἔλαττω** αὐτῷ τούτῳ **ἔλαττω**, ἀλλὰ **διαμαρτύροιο** ἀν ὅτι σὺ μὲν οὐδὲν **ἄλλο λέγεις** ἥ ὅτι τὸ **μείζον** πᾶν **ἔτερον** **ἔτέρου** οὐδὲν **ἄλλω μείζον** ἔστιν ἥ **μεγέθει**, καὶ διὰ τοῦτο **μείζον**, διὰ τὸ **μέγεθος**, τὸ δὲ **ἔλαττον** οὐδὲν **ἄλλω** **ἔλαττον** ἥ **σμικρότητι**, καὶ διὰ τοῦτο **ἔλαττον**, διὰ τὴν **σμικρότητα**, φοβούμενος οἶμαι μή τίς σοι **ἐναντίος λόγος** ἀπαντήσῃ, ἐὰν τῇ **κεφαλῇ** μείζονά τινα **φῆς** εἶναι καὶ **ἔλαττω**, πρῶτον μὲν τῷ αὐτῷ τὸ **μείζον** μείζον εἶναι καὶ τὸ **ἔλαττον** **ἔλαττον**, ἐπειτα τῇ **κεφαλῇ** **σμικρῷ** οὕση τὸν **μείζω** [101b] μείζω εἶναι, καὶ τοῦτο δὴ **τέρας** εἶναι, τὸ **σμικρῷ** τινι **μέγαν** τινὰ εἶναι ἥ οὐκ ἀν φοβοῦ ἀνταῦτα; καὶ ὁ **Κέβης** **γελάσας**, **ἔγωγε**, ἔφη. οὐκοῦν, ἥ δ' ὅς, τὰ **δέκα** τῶν **όκτω** δυοῖν πλείω εἶναι, καὶ διὰ ταύτην τὴν **αἰτίαν** **ὑπερβάλλειν**, φοβοῦ ἀν λέγειν, ἀλλὰ μὴ **πλήθει** καὶ διὰ τὸ **πλήθος**; καὶ τὸ **δύπηχο** τοῦ **πηχυαίου** **ἡμίσει** μείζον εἶναι ἀλλ' οὐ **μεγέθει**; ὁ αὐτὸς γάρ που **φόβος**. πάνυ γ', ἔφη. τί δέ; **ἐνὶ** ἐνὸς **προστεθέντος** τὴν **πρόσθεσιν αἰτίαν** εἶναι τοῦ [101c] **δύο** γενέσθαι ἥ **διασχισθέντος** τὴν **σχίσιν** οὐκ **εὐλαβοῦ** ἀν λέγειν; καὶ **μέγα** ἀν βοῶης ὅτι οὐκ οἰσθα **ἄλλως** πως

ἐκαστον γιγνόμενον ἡ μετασχὸν τῆς Ἰδίας οὐσίας ἐκάστου οὗ ἀν μετάσχη, καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἔχεις ἄλλην τινὰ αἰτίαν τοῦ δύο γενέσθαι ἀλλ’ ἡ τὴν τῆς δυάδος μετάσχεσιν, καὶ δεῖν τούτου μετασχεῖν τὰ μέλλοντα δύο ἕσεσθαι, καὶ μονάδος ὅ ἀν μέλλῃ ἐν ἕσεσθαι, τὰς δὲ σχίσεις ταύτας καὶ προσθέσεις καὶ τὰς ἄλλας τὰς τοιαύτας κομψείας ἐώης ἀν χαίρειν, παρεὶς ἀποκρίνασθαι τοῖς σεαυτοῦ σοφωτέροις· σὺ δὲ δεδιὼς ἄν, τὸ λεγόμενον, [101d] τὴν σαυτοῦ σκιὰν καὶ τὴν ἀπειράν, ἔχόμενος ἐκείνου τοῦ ἀσφαλοῦς τῆς ὑποθέσεως, οὕτως ἀποκρίναιο ἄν. εἰ δέ τις αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ἔχοιτο, χαίρειν ἐώης ἀν καὶ οὐκ ἀποκρίναιο ἔως ἀν τὰ ἀπ’ ἐκείνης ὁρμηθέντα σκέψαιο εἴ σοι ἀλλήλοις συμφωνεῖ ἡ διαφωνεῖ· ἐπειδὴ δὲ ἐκείνης αὐτῆς δέοι σε διδόναι λόγον, ὡσαύτως ἀν διδοίης, ἄλλην αὖ ὑπόθεσιν ὑποθέμενος ἡτις τῶν ἄνωθεν βελτίστη φαίνοιτο, ἔως [101e] ἐπί τι ἱκανὸν ἔλθοις, ἅμα δὲ οὐκ ἀν φύροιο ὥσπερ οἱ ἀντιλογικοὶ περὶ τε τῆς ἀρχῆς διαλεγόμενος καὶ τῶν ἐξ ἐκείνης ὠρμημένων, εἴπερ βούλοιο τι τῶν ὄντων εὔρεῖν; ἐκείνοις μὲν γὰρ ἵσως οὐδὲ εἰς περὶ τούτου λόγος οὐδὲ φροντίς· ἱκανοὶ γὰρ ὑπὸ σοφίας ὅμοιοι πάντα κυκῶντες ὅμως δύνασθαι αὐτοὶ αὐτοῖς ἀρέσκειν· σὺ δ’, εἴπερ εἰς τῶν φιλοσόφων,

St. 102a

οἶμαι ἀν ὡς ἐγὼ λέγω ποιοῖς. ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὅ τε Σιμίας ἅμα καὶ ὁ Κέβης. νὴ Δία, ὡς Φαίδων, εἰκότως γε· θαυμαστῶς γάρ μοι δοκεῖ ὡς ἐναργῶς τῷ καὶ σμικρὸν νοῦν ἔχοντι εἰπεῖν ἐκεῖνος ταῦτα. πάνυ μὲν οὖν, ὡς Ἐχέκρατες, καὶ πᾶσι τοῖς παροῦσιν ἔδοξεν. καὶ γὰρ ήμιν τοῖς ἀποῦσι, νῦν δὲ ἀκούουσιν. ἀλλὰ τίνα δὴ ἦν τὰ μετὰ ταῦτα λεχθέντα;

St. 103a

ώς μὲν ἐγὼ οἶμαι, ἐπεὶ αὐτῷ ταῦτα συνεχωρήθη, καὶ ὡμολογεῖτο εἶναί τι ἐκαστον τῶν εἰδῶν καὶ τούτων τάλλα μεταλαμβάνοντα αὐτῶν τούτων τὴν ἐπωνυμίαν ἴσχειν, τὸ δὴ μετὰ ταῦτα ἡρώτα, εἰ δῆ, ἢ δ’ ὅς, ταῦτα οὕτως λέγεις, ἀρ’ οὐχ, ὅταν Σιμίαν Σωκράτους φῆς μείζω εἶναι, Φαίδωνος δὲ ἐλάττῳ, λέγεις τότ’ εἶναι ἐν τῷ Σιμίᾳ ἀμφότερα, καὶ μέγεθος καὶ σμικρότητα; ἔγωγε. ἀλλὰ γάρ, ἢ δ’ ὅς, διολογεῖς τὸ τὸν Σιμίαν ὑπερέχειν Σωκράτους οὐχ ὡς τοῖς ρήμασι λέγεται οὕτω καὶ τὸ ἀληθὲς ἔχειν; [102c] οὐ γάρ που πεψυκέναι Σιμίαν ὑπερέχειν τούτῳ, τῷ Σιμίᾳ εἶναι, ἀλλὰ τῷ μεγέθει δ τυγχάνει ἔχων οὐδὲ αὖ Σωκράτους ὑπερέχειν δτι Σωκράτης ὁ Σωκράτης ἐστίν, ἀλλ’ δτι σμικρότητα ἔχει ὁ Σωκράτης πρὸς τὸ ἐκείνου μέγεθος; ἀληθῆ. οὐδέ γε αὖ ὑπὸ Φαίδωνος ὑπερέχεσθαι τῷ δτι Φαίδων ὁ Φαίδων ἐστίν, ἀλλ’ δτι μέγεθος ἔχει ὁ Φαίδων πρὸς τὴν Σιμίου σμικρότητα; ἐστι ταῦτα. οὕτως ἄρα ὁ Σιμίας ἐπωνυμίαν ἔχει σμικρός τε καὶ μέγας εἶναι, ἐν μέσῳ ὧν ἀμφοτέρων, τοῦ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχειν [102d] τὴν σμικρότητα ὑπέχων, τῷ δὲ τὸ μέγεθος τῆς σμικρότητος παρέχων ὑπερέχον. καὶ ἅμα μειδιάσας, ἔσικα, ἔφη, καὶ συγγραφικῶς ἔρεῖν, ἀλλ’ οὖν ἔχει γέ που ὡς λέγω. συνέφη. λέγω δὴ τοῦδε ἔνεκα, Βουλόμενος δόξαι σοὶ ὅπερ ἔμοι. ἔμοι γὰρ φαίνεται οὐ μόνον αὐτὸ τὸ μέγεθος οὐδέποτ’ ἔθέλειν ἅμα μέγα καὶ σμικρὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν ήμιν μέγεθος οὐδέποτε προσδέχεσθαι τὸ σμικρὸν οὐδὲ ἔθέλειν ὑπερέχεσθαι, ἀλλὰ δυοῖν τὸ ἔτερον, ἢ φεύγειν καὶ ὑπεκχωρεῖν δταν αὐτῷ προσήη [102e] τὸ ἔναντίον, τὸ σμικρόν, ἢ προσελθόντος ἐκείνου ἀπολαλέναι· ὑπομένον δὲ καὶ δεξάμενον τὴν σμικρότητα οὐκ ἔθέλειν εἶναι ἔτερον ἢ ὅπερ ἦν. ὥσπερ ἐγὼ δεξάμενος καὶ ὑπομείνας τὴν σμικρότητα, καὶ ἔτι ὧν ὅπερ εἰμί, οὗτος ὁ αὐτὸς σμικρός εἰμι· ἐκεῖνο δὲ οὐ τετόλμηκεν μέγα δν σμικρὸν εἶναι· ὡς δ’ αὐτῶς καὶ τὸ σμικρὸν τὸ ἐν ήμιν οὐκ ἔθέλει ποτὲ μέγα γίγνεσθαι οὐδὲ εἶναι, οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν τῶν ἔναντίων, ἔτι δν ὅπερ ἦν, ἅμα τούναντίον γίγνεσθαι τε καὶ εἶναι, ἀλλ’ ἡτοι ἀπέρχεται ἢ ἀπόλλυται ἐν τούτῳ τῷ παθήματι. παντάπασιν, ἔφη ὁ Κέβης, οὕτω φαίνεται μοι. καὶ τις εἶπε τῶν παρόντων ἀκούσας — δστις δ’ ἦν, οὐ σαφῶς μέμνημαι — πρὸς Θεῶν, οὐκ ἐν τοῖς πρόσθεν ήμιν λόγοις αὐτὸ τὸ ἔναντίον τῶν νυνὶ λεγομένων ὠμολογεῖτο, ἐκ τοῦ ἐλάττονος τὸ μεῖζον γίγνεσθαι καὶ ἐκ τοῦ μείζονος τὸ ἔλαττον, καὶ ἀτεχνῶς αὐτῇ εἶναι ἡ γένεσις τοῖς ἔναντίοις, ἐκ τῶν ἔναντίων; νῦν δέ μοι δοκεῖ λέγεσθαι δτι τοῦτο οὐκ ἀν ποτε γένοιτο. καὶ ὁ Σωκράτης παραβαλὼν τὴν κεφαλὴν καὶ ἀκούσας, [103b] ἀνδρικῶς, ἔφη, ἀπεμνημόνευκας, οὐ μέντοι ἔννοεῖς τὸ διαφέρον τοῦ τε νῦν λεγομένου καὶ τοῦ τότε. τότε μὲν γὰρ ἔλέγετο ἐκ τοῦ ἔναντίου πράγματος τὸ ἔναντίον πρᾶγμα γίγνεσθαι, νῦν δέ, δτι αὐτὸ τὸ ἔναντίον ἔαυτῷ ἔναντίον οὐκ ἀν ποτε γένοιτο, οὕτε τὸ ἐν ήμιν οὕτε τὸ ἐν τῇ φύσει. τότε μὲν γάρ, ὡς φίλε, περὶ τῶν ἔχόντων τὰ

έναντία ἐλέγομεν, ἐπονομάζοντες αὐτὰ τῇ ἐκείνων ἐπωνυμίᾳ, νῦν δὲ περὶ ἐκείνων αὐτῶν ὡν ἐνόντων ἔχει τὴν ἐπωνυμίαν τὰ ὄνομαζόμενα· αὐτὰ [103c] δ' ἐκείνα οὐκ ἀν ποτέ φαμεν ἐθελῆσαι γένεσιν ἀλλήλων δέξασθαι. καὶ ἅμα βλέψας πρὸς τὸν Κέβητα εἶπεν, ἥρα μή που, ὡν Κέβης, ἔφη, καὶ σέ τι τούτων ἐτάραξεν ὡν ὅδε εἶπεν; οὐδ' αὖ, ἔφη ὁ Κέβης, οὔτως ἔχω· καίτοι οὕτι λέγω ὡς οὐ πολλά με ταράττει. συνωμολογήκαμεν ἥρα, ἦ δ' ὅς, ἀπλῶς τούτο, μηδέποτε ἐναντίον ἐναντίον ἐσεσθαι. παντάπασιν, ἔφη. ἔτι δή μοι καὶ τόδε σκέψαι, ἔφη, εἰ ἥρα συνωμολογήσεις. Θερμόν τι καλεῖς καὶ ψυχρόν; ἔγωγε. ἄρ' ὅπερ χιόνα καὶ πῦρ; μὰ [103d] Δὲ οὐκ ἔγωγε. ἀλλ' ἔτερόν τι πυρὸς τὸ θερμόν καὶ ἔτερόν τι χιόνος τὸ ψυχρόν; ναί. ἀλλὰ τόδε γ' οἷμαι δοκεῖ σοι, οὐδέποτε χιόνα γ' οὕσαν δεξαμένην τὸ θερμόν, ὥσπερ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, ἔτι ἐσεσθαι ὅπερ ἦν, χιόνα καὶ θερμόν, ἀλλὰ προσιόντος τοῦ θερμοῦ ἥ ὑπεκχωρήσειν αὐτῷ ἥ ἀπολεῖσθαι. πάνυ γε. καὶ τὸ πῦρ γε αὖ προσιόντος τοῦ ψυχροῦ αὐτῷ ἥ ὑπεξιέναι ἥ ἀπολεῖσθαι, οὐ μέντοι ποτὲ τολμήσειν δεξάμενον τὴν ψυχρότητα ἔτι εἶναι ὅπερ ἦν, πῦρ καὶ ψυχρόν. ἀληθῆ, [103e] ἔφη, λέγεις. ἔστιν ἥρα, ἦ δ' ὅς, περὶ ἔνια τῶν τοιούτων, ὥστε μὴ μόνον αὐτὸν τὸ εἶδος ἀξιοῦσθαι τοῦ αὐτοῦ ὄνόματος εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι ὃ ἔστι μὲν οὐκ ἐκεῖνο, ἔχει δὲ τὴν ἐκείνου μορφὴν ἀεί, δτανπερ ἦ. ἔτι δὲ ἐν τῷδε ἵσως ἔσται σαφέστερον ὃ λέγω· τὸ γὰρ περιττὸν ἀεί που δεῖ τούτου τοῦ ὄνόματος τυγχάνειν ὅπερ νῦν λέγομεν· ἥ οὗ; πάνυ γε.

St. 104a

ἥρα μόνον τῶν ὄντων — τοῦτο γὰρ ἐρωτῶ — ἥ καὶ ἄλλο τι ὃ ἔστι μὲν οὐχ ὅπερ τὸ περιττόν, ὅμως δὲ δεῖ αὐτὸν μετὰ τοῦ ἐαυτοῦ ὄνόματος καὶ τοῦτο καλεῖν ἀεὶ διὰ τὸ οὕτω πεφυκέναι ὥστε τοῦ περιττοῦ μηδέποτε ἀπολείπεσθαι; λέγω δὲ αὐτὸν εἶναι οἶνον καὶ ἡ τριάς πέπονθε καὶ ἄλλα πολλά. σκόπει δὲ περὶ τῆς τριάδος. ἥρα οὐ δοκεῖ σοι τῷ τε αὐτῆς ὄνόματι ἀεὶ προσαγορευτέα εἶναι καὶ τῷ τοῦ περιττοῦ, ὄντος οὐχ ὅπερ τῆς τριάδος; ἀλλ' ὅμως οὔτως πέφυκε καὶ ἡ τριάς καὶ ἡ πεμπτὰς καὶ ὁ ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ ἅπας, ὥστε οὐκ [104b] ὡν ὅπερ τὸ περιττὸν ἀεὶ ἔκαστος αὐτῶν ἔστι περιττός· καὶ αὖ τὰ δύο καὶ τὰ τέτταρα καὶ ἅπας ὃ ἔτερος αὖ στίχος τοῦ ἀριθμοῦ οὐκ ὡν ὅπερ τὸ ἄρτιον ὅμως ἔκαστος αὐτῶν ἄρτιός ἔστιν ἀεί· συγχωρεῖς ἥ οὗ; πῶς γὰρ οὐκ; ἔφη. ὃ τοίνυν, ἔφη, βιόλομαι δηλῶσαι, ἄθρει. ἔστιν δὲ τόδε, δτι φαίνεται οὐ μόνον ἐκεῖνα τὰ ἐναντία ἄλληλα οὐ δεχόμενα, ἀλλὰ καὶ ὅσα οὐκ ὄντ' ἄλληλοις ἐναντία ἔχει ἀεὶ τάνατία, οὐδὲ ταῦτα ἔοικε δεχομένοις ἐκείνην τὴν ἰδέαν ἥ ἀν τῇ ἐν αὐτοῖς οὕσῃ ἐναντία ἥ, ἀλλ' ἐπιούσης αὐτῆς ἥτοι ἀπολύμενα ἥ ὑπεκχωροῦντα. ἥ οὐ φήσομεν τὰ τρία καὶ ἀπολεῖσθαι πρότερον καὶ ἄλλο ὃ τοιοῦν πείσεσθαι, πρὶν ὑπομεῖναι ἔτι τρία ὄντα ἄρτια γενέσθαι; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κέβης. οὐδὲ μήν, ἦ δ' ὅς, ἐναντίον γέ ἔστι δυάς τριάδι. οὐ γὰρ οὖν. οὐκ ἥρα μόνον τὰ εἶδη τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα ἄλληλα, ἀλλὰ καὶ ἄλλ' ἄττα τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα. ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις. βιόλει οὖν, ἦ δ' ὅς, ἔὰν οἶοί τ' ὄμεν, δρισώμεθα ὁποῖα ταῦτά ἔστιν; πάνυ γε. ἄρ' [104d] οὖν, ἔφη, ὡν Κέβης, τάδε εἴη ἄν, ἂ δτι ἄν κατάσχῃ μὴ μόνον ἀναγκάζει τὴν αὐτοῦ ἰδέαν αὐτὸν ἵσχειν, ἀλλὰ καὶ ἐναντίου αὐτῷ ἀεὶ τινος; πῶς λέγεις; ὥσπερ ἄρτι ἐλέγομεν. οἶσθα γὰρ δήπου δτι ἂ ἄν ἡ τῶν τριῶν ἰδέα κατάσχη, ἀνάγκη αὐτοῖς οὐ μόνον τρισὶν εἶναι ἄλλα καὶ περιττοῖς. πάνυ γε. ἐπὶ τὸ τοιοῦτον δή, φαμέν, ἡ ἐναντία ἰδέα ἐκείνη τῇ μορφῇ ἥ ἀν τοῦτο ἀπεργάζηται οὐδέποτ' ἄν ἔλθοι. οὐ γάρ. εἰργάζετο δέ γε ἡ περιττή; ναί. ἐναντία δὲ ταῦτη ἡ τοῦ ἄρτιου; ναί. ἐπὶ [104e] τὰ τρία ἥρα ἡ τοῦ ἄρτιου ἰδέα οὐδέποτε ἥξει. οὐ δῆτα. ἅμοιρα δὴ τοῦ ἄρτιου τὰ τρία. ἅμοιρα. ἀνάρτιος ἥρα ἡ τριάς. ναί.

St. 105a

δ τοίνυν ἔλεγον δρισάσθαι, ποῖα οὐκ ἐναντία τινὶ ὄντα ὅμως οὐ δέχεται αὐτό, τὸ ἐναντίον — οἶον νῦν ἡ τριάς τῷ ἄρτιῷ οὐκ οὕσα ἐναντία οὐδέν τι μᾶλλον αὐτὸν δέχεται, τὸ γὰρ ἐναντίον ἀεὶ αὐτῷ ἐπιφέρει, καὶ ἡ δυάς τῷ περιττῷ καὶ τὸ πῦρ τῷ ψυχρῷ καὶ ἄλλα πάμπολλα — ἀλλ' ὅρα δὴ εὶ οὔτως ὁρίζη, μὴ μόνον τὸ ἐναντίον τὸ ἐναντίον μὴ δέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὃ ἄν ἐπιφέρῃ τι ἐναντίον ἐκείνῳ, ἔφ' δτι ἄν αὐτὸν ἵη, αὐτὸν τὸ ἐπιφέρον τὴν τοῦ ἐπιφερομένου ἐναντιότητα μηδέποτε δέξασθαι. πάλιν δὲ ἀναμιμνήσκου· οὐ γὰρ χεῖρον πολλάκις ἀκούειν. τὰ πέντε τὴν τοῦ ἄρτιου οὐ δέξεται, οὐδὲ τὰ δέκα τὴν τοῦ περιττοῦ, τὸ διπλάσιον. τοῦτο μὲν οὖν καὶ αὐτὸν ἄλλω ἐναντίον, ὅμως δὲ τὴν τοῦ [105b] περιττοῦ οὐ δέξεται· οὐδὲ δὴ τὸ ἥμισιον οὐδὲ τάλλα τὰ τοιαῦτα, τὸ

ἡμισυ, τὴν τοῦ ὅλου, καὶ τριτημόριον αὖ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, εἴπερ ἔπη τε καὶ συνδοκεῖ σοι οὕτως. πάνυ σφόδρα καὶ συνδοκεῖ, ἔφη, καὶ ἔπομαι. πάλιν δή μοι, ἔφη, ἐξ ἀρχῆς λέγε. καὶ μή μοι ὃ ἂν ἐρωτῶ ἀποκρίνου, ἀλλὰ μιμούμενος ἐμέ. λέγω δὴ παρ' Ἰη τὸ πρῶτον ἔλεγον ἀπόκρισιν, τὴν ἀσφαλῆ ἐκείνην, ἐκ τῶν νῦν λεγομένων ἄλλην ὁρῶν ἀσφάλειαν. εἰ γὰρ ἔροιό με ὡς ἂν τί ἐν τῷ σώματι ἐγγένηται θερμὸν ἔσται, οὐ τὴν ἀσφαλῆ σοι ἐρῶ ἀπόκρισιν ἐκείνην τὴν ἀμαθῆ, ὅτι ὡς ἂν θερμότης, ἀλλὰ κομψοτέραν ἐκ τῶν νῦν, ὅτι ὡς ἂν πῦρ· οὐδὲ ὃν ἔρῃ ὡς ἂν σώματι τί ἐγγένηται νοσήσει, οὐκ ἐρῶ ὅτι ὡς ἂν νόσος, ἀλλ' ὡς ἂν πυρετός· οὐδ' ὡς ἂν ἀριθμῷ τί ἐγγένηται περιττὸς ἔσται, οὐκ ἐρῶ ὡς ἂν περιττότης, ἀλλ' ὡς ἂν μονάς, καὶ τάλλα οὕτως. ἀλλ' ὅρα εἰ ἡδη ἰκανῶς οἶσθ' ὅτι βούλομαι. ἀλλὰ πάνυ ἰκανῶς, ἔφη. ἀποκρίνου δή, ἦ δ' ὅς, ὡς ἂν τί ἐγγένηται σώματι ζῶν ἔσται; ὥι ἂν ψυχή, ἔφη. οὐκοῦν [105d] ἀεὶ τοῦτο οὕτως ἔχει; πῶς γὰρ οὐχί; ἦ δ' ὅς. ψυχὴ ἄρα ὅτι ἂν αὐτὴ κατάσχῃ, ἀεὶ ἥκει ἐπ' ἐκεῖνο φέρουσα ζωήν; ἥκει μέντοι, ἔφη. πότερον δ' ἔστι τι ζωῇ ἐναντίον ἢ οὐδέν; ἔστιν, ἔφη. τί; θάνατος. οὐκοῦν ψυχὴ τὸ ἐναντίον ὡς αὐτὴ ἐπιφέρει ἀεὶ οὐ μή ποτε δέξηται, ὡς ἐκ τῶν πρόσθεν ὡμολόγηται; καὶ μάλα σφόδρα, ἔφη ὁ Κέβης. τί οὖν; τὸ μὴ δεχόμενον τὴν τοῦ ἀρτίου ἵδεαν τί νυνδὴ ὠνομάζομεν; ἀνάρτιον, ἔφη. τὸ δὲ δίκαιον μὴ δεχόμενον καὶ δὲ ἂν μουσικὸν μὴ δέχηται; ἄμουσον, [105e] ἔφη, τὸ δὲ ἄδικον. εἶναι δὲ δὲ ἂν θάνατον μὴ δέχηται τί καλοῦμεν; ἀθάνατον, ἔφη. οὐκοῦν ψυχὴ οὐ δέχεται θάνατον; οὗ. ἀθάνατον ἄρα ψυχή. ἀθάνατον. εἶναι, ἔφη· τοῦτο μὲν δὴ ἀποδεῖχθαι φῶμεν; ἢ πῶς δοκεῖ; καὶ μάλα γε ἰκανῶς, ὡς Σώκρατες.

St. 106a

τί οὖν, ἦ δ' ὅς, ὡς Κέβης; εἰ τῷ ἀναρτίῳ ἀναγκαῖον ἦν ἀνωλέθρω εἶναι, ἄλλο τι τὰ τρία ἢ ἀνώλεθρα ἂν ἦν; πῶς γὰρ οὐ; οὐκοῦν εἰ καὶ τὸ ἀθερμὸν ἀναγκαῖον ἦν ἀνώλεθρον εἶναι, ὅπότε τις ἐπὶ χιόνα θερμὸν ἐπάγοι, ὑπεξήει ἂν ή χιῶν οὔσα σῶς καὶ ἄτηκτος; οὐ γὰρ ἂν ἀπώλετό γε, οὐδ' αὖ ὑπομένουσα ἐδέξατο ἂν τὴν θερμότητα. ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. ὡς δὲ αὐτῶς οἷμαι κανεὶς εἰ τὸ ἄψυκτον ἀνώλεθρον ἦν, ὅπότε ἐπὶ τὸ πῦρ ψυχρόν τι ἐπήει, οὕποτε ἂν ἀπεσβέννυτο οὐδὲ ἀπώλυτο, ἀλλὰ σῶν ἂν ἀπελθὸν ὕχετο. ἀνάγκη, ἔφη. οὐκοῦν [106b] καὶ ὕδε, ἔφη, ἀνάγκη περὶ τοῦ ἀθανάτου εἰπεῖν; εἰ μὲν τὸ ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρόν ἐστιν, ἀδύνατον ψυχῆ, ὅταν θάνατος ἐπ' αὐτὴν ἥη, ἀπόλλυσθαι θάνατον μὲν γὰρ δὴ ἐκ τῶν προειρημένων οὐ δέξεται οὐδὲ ἔσται τεθνηκαῖα, ὥσπερ τὰ τρία οὐκ ἔσται, ἔφαμεν, ἄρτιον, οὐδέ γ' αὖ τὸ περιττόν, οὐδὲ δὴ πῦρ ψυχρόν, οὐδέ γε ἡ ἐν τῷ πυρὶ θερμότης. ἀλλὰ τί κωλύει, φαίη ἂν τις, ἄρτιον μὲν τὸ περιττὸν μὴ γίγνεσθαι ἐπιόντος τοῦ ἀρτίου, ὥσπερ ὡμολόγηται, ἀπολομένου [106c] δὲ αὐτοῦ ἀντ' ἐκείνου ἄρτιον γεγονέναι; τῷ ταῦτα λέγοντι οὐκ ἂν ἔχοιμεν διαμαχέσασθαι ὅτι οὐκ ἀπόλλυται τὸ γὰρ ἀνάρτιον οὐκ ἀνώλεθρόν ἔστιν· ἐπεὶ εἰ τοῦτο ὡμολόγητο ἡμῖν, ὥραδίως ἂν διεμαχόμεθα ὅτι ἐπελθόντος τοῦ ἀρτίου τὸ περιττὸν καὶ τὰ τρία οἴχεται ἀπιόντα· καὶ περὶ πυρὸς καὶ θερμοῦ καὶ τῶν ἄλλων οὕτως ἂν διεμαχόμεθα. ἢ οὗ; πάνυ μὲν οὖν. οὐκοῦν καὶ νῦν περὶ τοῦ ἀθανάτου, εἰ μὲν ἡμῖν ὁμολογεῖται καὶ ἀνώλεθρον εἶναι, ψυχὴ ἂν εἴη πρὸς τῷ ἀθάνατος εἶναι [106d] καὶ ἀνώλεθρος· εἰ δὲ μή, ἄλλου ἂν δέοι λόγου. ἀλλ' οὐδὲν δεῖ, ἔφη, τούτου γε ἔνεκα· σχολῆ γὰρ ἂν τι ἄλλο φθορὰν μὴ δέχοιτο, εἰ τό γε ἀθάνατον ἀίδιον δὲν φθορὰν δέξεται. ὁ δέ γε θεὸς οἷμαι, ἔφη ὁ Σώκρατης, καὶ αὐτὸς τὸ τῆς ζωῆς εἶδος καὶ εἴ τι ἄλλο ἀθάνατόν ἐστιν, παρὰ πάντων ἂν ὁμολογηθείη μηδέποτε ἀπόλλυσθαι. παρὰ πάντων μέντοι νὴ Δί, ἔφη, ἀνθρώπων τέ γε καὶ ἔτι μᾶλλον, ὡς ἔγῳμαι, παρὰ θεῶν. ὅπότε [106e] δὴ τὸ ἀθάνατον καὶ ἀδιάφθορόν ἐστιν, ἄλλο τι ψυχὴ ἢ, εἰ ἀθάνατος τυγχάνει οὔσα, καὶ ἀνώλεθρος ἂν εἴη; πολλὴ ἀνάγκη. ἐπιόντος ἄρα θανάτου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον τὸ μὲν θητόν, ὡς ξοικεν, αὐτοῦ ἀποθνήσκει, τὸ δὲ ἀθάνατον σῶν καὶ ἀδιάφθορον οἴχεται ἀπιόν, ὑπεκχωρῆσαν τῷ θανάτῳ. φαίνεται.

St. 107a

παντὸς μᾶλλον ἄρα, ἔφη, ὡς Κέβης, ψυχὴ ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρον, καὶ τῷ ὄντι ἔσονται ἡμῶν αἱ ψυχαὶ ἐν Ἀιδου. οὐκοῦν ἔγωγε, ὡς Σώκρατες, ἔφη, ἔχω παρὰ ταῦτα ἄλλο τι λέγειν οὐδέ πη ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις. ἀλλ' εἰ δή τι Σιμμίας ὅδε ἢ τις ἄλλος ἔχει λέγειν, εὖ ἔχει μὴ κατασιγῆσαι· ὡς οὐκ οἶδα εἰς ὄντινά τις ἄλλον κατέρὸν ἀναβάλλοιτο ἢ τὸν νῦν παρόντα, περὶ τῶν τοιούτων βουλόμενος ἢ τι εἰπεῖν ἢ ἀκοῦσαι. ἀλλὰ μήν, ἢ δ' ὅς ὁ Σιμμίας, οὐδὲ αὐτὸς ἔχω ἔτι ὅπη ἀπιστῶ ἐκ γε τῶν λεγομένων· ὑπὸ μέντοι τοῦ μεγέθους περὶ ὃν [107b] οἱ λόγοι εἰσίν, καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν

ἀτιμάζων, ἀναγκάζομαι ἀπιστίαν ἔτι ἔχειν παρ' ἐμαυτῷ περὶ τῶν εἰρημένων. οὐ μόνον γ', ἔφη, ὡς Σιμία, ὁ Σωκράτης, ἀλλὰ ταῦτα τε εὖ λέγεις καὶ τάς γε ὑποθέσεις τὰς πρώτας, καὶ εἰ πιστὰὶ ὑμῖν εἰσιν, δῆμος ἐπισκεπτέαι σαφέστερον· καὶ ἐὰν αὐτὰς ἱκανῶς διέληπτε, ὡς ἐγὼ μαίαι, ἀκολουθήσετε τῷ λόγῳ, καθ' ὅσον δυνατὸν μάλιστ' ἀνθρώπῳ ἐπακολουθήσαι· καὶ τοῦτο αὐτὸν σαφὲς γένηται, οὐδὲν ζητήσετε περαιτέρω. ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. ἀλλὰ [107c] τόδε γ', ἔφη, ὡς ἄνδρες, δίκαιον διανοηθῆναι, ὅτι, εἴπερ ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, ἐπιμελεῖας δὴ δεῖται οὐχ ὑπὲρ τοῦ χρόνου τούτου μόνον ἐν ᾧ καλοῦμεν τὸ ζῆν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ παντός, καὶ ὁ κίνδυνος νῦν δὴ καὶ δόξειν ἀν δεινὸς εἶναι, εἴ τις αὐτῆς ἀμελήσει. εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ θάνατος τοῦ παντὸς ἀπαλλαγῆ, ἕρμαιον ἀν ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι τοῦ τε σώματος ἄμ' ἀπηλλάχθαι καὶ τῆς αὐτῶν κακίας μετὰ τῆς ψυχῆς· νῦν δ' ἐπειδὴ ἀθάνατος φαίνεται οὕσα, οὐδεμίᾳ δὲ [107d] εἴη αὐτῇ ἄλλῃ ἀποφυγὴ κακῶν οὐδὲ σωτηρία πλὴν τοῦ ὡς βελτίστην τε καὶ φρονιμωτάτην γενέσθαι. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔχουσα εἰς Ἀιδου ἡ ψυχὴ ἔρχεται πλὴν τῆς παιδείας τε καὶ τροφῆς, ἢ δὴ καὶ μέγιστα λέγεται ὥφελειν ἢ βλάπτειν τὸν τελευτήσαντα εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐκεῖσε πορείας. λέγεται δὲ οὕτως, ὡς ἄρα τελευτήσαντα ἔκαστον ὁ ἔκαστου δαίμων, διπερ γένηται εἰλήχει, οὕτος ἄγειν ἐπιχειρεῖ εἰς δῆ τινα τόπον, οἱ δεῖ τοὺς συλλεγέντας διαδικασμένους εἰς Ἀιδου πορεύεσθαι [107e] μετὰ ἡγεμόνος ἐκείνου ᾧ δὴ προστέτακται τοὺς ἐνθένδε ἐκεῖσε πορεῦσαι· τυχόντας δὲ ἐκεῖ ὡν δὴ τυχεῖν καὶ μείναντας δὲν χρὴ χρόνον ἄλλος δεῦρο πάλιν ἡγεμὼν κομίζει ἐν πολλαῖς χρόνον καὶ μακραῖς περιόδοις.

St. 108a

ἔστι δὲ ἄρα ἡ πορεία οὐχ ὡς ὁ Αἰσχύλου Τήλεφος λέγει· ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἀπλῆν οἷμόν φησιν εἰς Ἀιδου φέρειν, ἡ δ' οὔτε ἀπλῆ οὔτε μία φαίνεται μοι εἶναι. οὐδὲν γὰρ ἀν ἡγεμόνων ἔδει· οὐ γάρ πού τις ἀν διαμάρτοι οὐδαμόσε μιᾶς ὄδοιο οὕσης. νῦν δὲ ἔοικε σχίσεις τε καὶ τριόδους πολλὰς ἔχειν· ἀπὸ τῶν θυσῶν τε καὶ νομίμων τῶν ἐνθάδε τεκμαιρόμενος λέγω. ἡ μὲν οὖν κοσμία τε καὶ φρόνιμος ψυχὴ ἔπειται τε καὶ οὐκ ἀγνοεῖ τὰ παρόντα· ἡ δ' ἐπιθυμητικῶς τοῦ σώματος ἔχουσα, διπερ ἐν τῷ ἔμπροσθεν εἶπον, περὶ ἐκεῖνο πολὺν χρόνον [108b] ἐπτοημένη καὶ περὶ τὸν ὀρατὸν τόπον, πολλὰ ἀντιτείνασσα καὶ πολλὰ παθοῦσα, βίᾳ καὶ μόγις ὑπὸ τοῦ προστεταγμένου δαίμονος οἰχεται ἀγομένη. ἀφικομένην δὲ διθιπερ αἱ ἄλλαι, τὴν μὲν ἀκάθαρτον καὶ τι πεποιηκυῖαν τοιοῦτον, ἡ φόνων ἀδίκων ἡμένην ἡ ἄλλ' ἄττα τοιαῦτα εἰργασμένην, ἢ τούτων ἀδελφά τε καὶ ἀδελφῶν ψυχῶν ἔργα τυγχάνει ὄντα, ταύτην μὲν ἄπας φεύγει τε καὶ ὑπεκτρέπεται καὶ οὔτε συνέμπορος οὔτε ἡγεμῶν ἐθέλει γίγνεσθαι, αὐτὴ δὲ [108c] πλανᾶται ἐν πάσῃ ἔχομένῃ ἀπορίᾳ ἔως ἀν δῆ τινες χρόνοι γένωνται, ὡν ἐλθόντων ὑπ' ἀνάγκης φέρεται εἰς τὴν αὐτῇ πρέπουσαν οἰκησιν· ἡ δὲ καθαρῶς τε καὶ μετρίως τὸν βίον διεξελθοῦσα, καὶ συνεμπόρων καὶ ἡγεμόνων θεῶν τυχοῦσα, ὥκησεν τὸν αὐτῇ ἐκάστη τόπον προσήκοντα. εἰσὶν δὲ πολλοὶ καὶ θαυμαστοὶ τῆς γῆς τόποι, καὶ αὐτὴ οὔτε οἴα οὔτε ὅση διξάζεται ὑπὸ τῶν περὶ γῆς εἰωθότων λέγειν, ὡς ἐγὼ ὑπὸ τινος πέπεισμαι. καὶ [108d] ὁ Σιμίας, πῶς ταῦτα, ἔφη, λέγεις, ὡς Σώκρατες; περὶ γάρ τοι γῆς καὶ αὐτὸς πολλὰ δὴ ἀκήκοα, οὐ μέντοι ταῦτα ἢ σὲ πείθει· ἡδέως οὖν ἀν ἀκούσαιμι. ἀλλὰ μέντοι, ὡς Σιμία, οὐχ ἡ Γλαύκου τέχνη γέ μοι δοκεῖ εἶναι διηγήσασθαι ἢ γ' ἔστιν· ὡς μέντοι ἀληθῆ, χαλεπώτερόν μοι φαίνεται ἡ κατὰ τὴν Γλαύκου τέχνην, καὶ ἄμα μὲν ἐγὼ ἵσως οὐδ' ἀν οἶός τε εἴην, ἄμα δέ, εἰ καὶ ἡπιστάμην, ὁ βίος μοι δοκεῖ ὁ ἔμος, ὡς Σιμία, τῷ μήκει τοῦ λόγου οὐκ ἔξαρκεῖν. τὴν μέντοι ἰδέαν τῆς γῆς οἴαν πέπεισμαι [108e] εἶναι, καὶ τοὺς τόπους αὐτῆς οὐδέν με κωλύει λέγειν.

St. 109a

ἀλλ', ἔφη ὁ Σιμίας, καὶ ταῦτα ἀρκεῖ. πέπεισμαι τοίνυν, ἡ δ' ὅς, ἐγὼ ὡς πρῶτον μέν, εἰ ἔστιν ἐν μέσῳ τῷ οὐρανῷ περιφερῆς οὕσα, μηδὲν αὐτῇ δεῖν μήτε ἀέρος πρὸς τὸ μὴ πεσεῖν μήτε ἄλλης ἀνάγκης μηδεμιᾶς τοιαύτης, ἀλλὰ ἱκανὴν εἶναι αὐτὴν ἴσχειν τὴν ὁμοιότητα τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ ἐαυτῷ πάντη καὶ τῆς γῆς αὐτῆς τὴν ἴσορροπίαν· ἴσορροπον γὰρ πρᾶγμα ὁμοίου τινὸς ἐν μέσῳ τεθὲν οὐχ ἔξει μᾶλλον οὐδ' ἡττον οὐδαμόσε κλιθῆναι, ὁμοίως δ' ἔχον ἀκλινὲς μενεῖ. πρῶτον μὲν τοίνυν, ἡ δ' ὅς, τοῦτο πέπεισμαι. καὶ ὁρθῶς γε, ἔφη ὁ Σιμίας. ἔτι τοίνυν, ἔφη, πάμμεγά τι εἶναι αὐτό, καὶ ἡμᾶς οἰκεῖν τοὺς [109b] μέχρι Ἡρακλείων στηλῶν ἀπὸ Φάσιδος ἐν σμικρῷ τινι μορίῳ, ὥσπερ περὶ τέλμα μύρμηκας ἡ βατράχους περὶ τὴν θάλατταν οἰκοῦντας, καὶ ἄλλους ἄλλοθι πολλοὺς ἐν πολλοῖσι

τοιούτοις τόποις οίκειν. είναι γάρ πανταχή περὶ τὴν γῆν πολλὰ κοῦλα καὶ παντοδαπὰ καὶ τὰς ἰδέας καὶ τὰ μεγέθη, εἰς ἄστρα, τῷ οὐρανῷ ἐν ὥπερ ἔστι τὰ ἄστρα, δὸν δὴ αἰθέρα ὀνομάζειν τοὺς [109c] πολλοὺς τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα εἰωθότων λέγειν· οὗ δὴ ὑποστάθμην ταῦτα είναι καὶ συρρεῖν ἀεὶ εἰς τὰ κοῦλα τῆς γῆς. ἡμᾶς οὖν οἰκοῦντας ἐν τοῖς κούλοις αὐτῆς λεληθέναι καὶ οἰεσθαι ἄνω ἐπὶ τῆς γῆς οίκειν, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐν μέσῳ τῷ πυθμένι τοῦ πελάγους οἰκῶν οἴοιτό τε ἐπὶ τῆς θαλάττης οίκειν καὶ διὰ τοῦ ὅδατος ὁρῶν τὸν ἱλιον καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα τὴν θαλάτταν ἥγοιτο οὐρανὸν είναι, διὰ δὲ βραδυτῆτά [109d] τε καὶ ἀσθένειαν μηδεπώποτε ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς θαλάττης ἀφιγμένος μηδὲ ἐωρακῶς εἴη, ἐκδὺς καὶ ἀνακύψας ἐκ τῆς θαλάττης εἰς τὸν ἐνθάδε τόπον, ὅσῳ καθαρώτερος καὶ καλλίων τυγχάνει ὃν τοῦ παρὰ σφίσι, μηδὲ ἄλλου ἀκηκοῶς εἴη τοῦ ἐωρακότος. ταῦτὸν δὴ τοῦτο καὶ ἡμᾶς πεπονθέναι· οἰκοῦντας γάρ ἐν τινι κοίλῳ τῆς γῆς οἰεσθαι ἐπάνω αὐτῆς οίκειν, καὶ τὸν ἀέρα οὐρανὸν καλεῖν, ὡς διὰ τούτου οὐρανοῦ ὅντος τὰ ἄστρα χωροῦντα· τὸ δὲ είναι ταύτον, ὑπ' [109e] ἀσθενείας καὶ βραδυτῆτος οὐχ οἷους τε είναι ήμᾶς διεξελθεῖν ἐπ' ἔσχατον τὸν ἀέρα· ἐπεὶ, εἴ τις αὐτοῦ ἐπ' ἄκρα ἔλθοι ἢ πιτηνὸς γενούμενος ἀνάπτοιτο, κατιδεῖν ἂν ἀνακύψαντα, ὥσπερ ἐνθάδε οἱ ἐκ τῆς θαλάττης ἵχθυες ἀνακύπτοντες ὁρῶσι τὰ ἐνθάδε, οὕτως ἂν τινα καὶ τὰ ἐκεῖ κατιδεῖν, καὶ εἰ ἡ φύσις ἵκανή εἴη ἀνασχέσθαι θεωροῦσα, γνῶναι ἂν ὅτι ἐκεῖνός ἔστιν ὁ ἀληθῶς οὐρανὸς καὶ τὸ ἀληθινὸν φῶς

St. 110a

καὶ ἡ ὡς ἀληθῶς γῆ. ἕδε μὲν γάρ ἡ γῆ καὶ οἱ λίθοι καὶ ἄπας ὁ τόπος ὁ ἐνθάδε διεφθαρμένα ἔστιν καὶ καταβεβρωμένα, ὥσπερ τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ ὑπὸ τῆς ἄλμης, καὶ οὔτε φύεται ἄξιον λόγου οὐδὲν ἐν τῇ θαλάττῃ, οὔτε τέλειον ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδέν ἔστι, σήραγγες δὲ καὶ ἄμμος καὶ πηλὸς ἀμήχανος καὶ βόρβοροί εἰσιν, ὅπου ἂν καὶ ἡ γῆ ἦ, καὶ πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν κάλλη κρίνεσθαι οὐδ' ὄπωστιοῦν ἄξια. ἐκεῖνα δὲ αὖ τῶν παρ' ἡμῖν πολὺ ἂν ἔτι πλέον φανείη διαφέρειν· εἰ [110b] γάρ δὴ καὶ μῦθον λέγειν καλόν, ἄξιον ἀκοῦσαι, ὡς Σιμμία, οἷα τυγχάνει τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὅντα. ἀλλὰ μήν, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς Σώκρατες, ἡμεῖς γε τούτου τοῦ μύθου ἡδέως ἂν ἀκούσαιμεν. λέγεται τοίνυν, ἔφη, ὡς ἔταῖρε, πρῶτον μὲν είναι τοιαύτη ἡ γῆ αὐτὴ ἰδεῖν, εἴ τις ἀνωθεν θεῷτο, ὥσπερ αἱ δωδεκάσκυτοι σφαῖραι, ποικίλη, χρώμασιν διειλημμένη, ὃν καὶ τὰ ἐνθάδε είναι χρώματα ὥσπερ δείγματα, οἵς δὴ οἱ γραφῆς καταχρῶνται. [110c] ἐκεῖ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκ τοιούτων είναι, καὶ πολὺ ἔτι ἐκ λαμπροτέρων καὶ καθαρωτέρων ἢ τούτων· τὴν μὲν γάρ ἀλουργῆ είναι καὶ θαυμαστὴν τὸ κάλλος, τὴν δὲ χρυσοειδῆ, τὴν δὲ ὅση λευκὴ γύψου ἢ χιόνος λευκοτέραν, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων χρωμάτων συγκειμένην ὡσαύτως, καὶ ἔτι πλειόνων καὶ καλλιόνων ἢ ὅσα ἡμεῖς ἐωράκαμεν. καὶ γάρ αὐτὰ ταῦτα τὰ κοῦλα αὐτῆς, ὅδατός τε καὶ ἀέρος ἔκπλεα ὅντα, [110d] χρώματός τι εἶδος παρέχεσθαι στίλβοντα ἐν τῇ τῶν ἄλλων χρωμάτων ποικιλίᾳ, ὥστε ἐν τι αὐτῆς εἶδος συνεχὲς ποικίλον φαντάζεσθαι. ἐν δὲ ταύτῃ οὕση τοιαύτη ἀνὰ λόγον τὰ φυόμενα φύεσθαι, δένδρα τε καὶ ἄνθη καὶ τοὺς καρπούς· καὶ αὖ τὰ ὅρη ὡσαύτως καὶ τοὺς λίθους ἔχειν ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὴν τε λειότητα καὶ τὴν διαφάνειαν καὶ τὰ χρώματα καλλίω· ὃν καὶ τὰ ἐνθάδε λιθόδια είναι ταῦτα τὰ ἀγαπώμενα μόρια, σάρδιά τε καὶ ιάσπιδας καὶ σμαράγδους καὶ [110e] πάντα τὰ τοιαῦτα· ἐκεῖ δὲ οὐδὲν ὅτι οὐ τοιοῦτον είναι καὶ ἔτι τούτων καλλίω. τὸ δ' αἴτιον τούτου είναι ὅτι ἐκεῖνοι οἱ λίθοι εἰσὶν καθαροὶ καὶ οὐ κατεδηδεσμένοι οὐδὲ διεφθαρμένοι ὥσπερ οἱ ἐνθάδε ύπὸ σηπεδόνος καὶ ἄλμης ύπὸ τῶν δεῦρο συνερρυηκότων, ἢ καὶ λίθοις καὶ γῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ζῷοις τε καὶ φυτοῖς αἰσχη τε καὶ νόσους παρέχει.

St. 111a

τὴν δὲ γῆν αὐτὴν κεκοσμῆσθαι τούτοις τε ἄπασι καὶ ἔτι χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις αὖ τοῖς τοιούτοις. ἐκφανῆ γάρ αὐτὰ πεφυκέναι, ὅντα πολλὰ πλήθει καὶ μεγάλα καὶ πανταχοῦ τῆς γῆς, ὥστε αὐτὴν ἰδεῖν είναι θέαμα εύδαιμόνων θεατῶν. ζῶα δ' ἐπ' αὐτῇ είναι ἄλλα τε πολλὰ καὶ ἀνθρώπους, τοὺς μὲν ἐν μεσογαίᾳ οἰκοῦντας, τοὺς δὲ περὶ τὸν ἀέρα ὥσπερ ἡμεῖς περὶ τὴν θαλάτταν, τοὺς δ' ἐν νήσοις ἀς πειρρεῖν τὸν ἀέρα πρὸς τῇ ἡπείρῳ οὔσας· καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὥσπερ ἡμῖν τὸ ὅδωρ τε καὶ ἡ θαλάττα ἔστι πρὸς τὴν ἡμετέραν χρείαν, τοῦτο ἐκεῖ τὸν [111b] ἀέρα, δὲ δὲ ἡμῖν ἄήρ,

έκεινοις τὸν αἰθέρα. τὰς δὲ ὥρας αὐτοῖς κρᾶσιν ἔχειν τοιαύτην ὥστε έκεινους ἀνόσους εἶναι καὶ χρόνον τε ζῆν πολὺ πλείω τῶν ἐνθάδε, καὶ ὅψει καὶ ἀκοῇ καὶ φρονήσει καὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἡμῶν ἀφεστάναι τῇ αὐτῇ ἀποστάσει ἥπερ ἄρι τε ὕδατος ἀφέστηκεν καὶ αἰθήρ ἀέρος πρὸς καθαρότητα. καὶ δὴ καὶ θεῶν ἄλση τε καὶ λεπτὰ αὐτοῖς εἶναι, ἐν οἷς τῷ ὄντι οἰκητὰς θεοὺς εἶναι, καὶ φήμας τε καὶ μαντείας καὶ αἰσθήσεις τῶν θεῶν καὶ τοιαύτας συνουσίας [111c] γίγνεσθαι αὐτοῖς πρὸς αὐτούς· καὶ τόν γε ἥλιον καὶ σελήνην καὶ ἀστρα ὁρᾶσθαι ὑπ' αὐτῶν οἷα τυγχάνει ὄντα, καὶ τὴν ἄλλην εύδαιμονίαν τούτων ἀκόλουθον εἶναι. καὶ ὅλην μὲν δὴ τὴν γῆν οὕτω πεφυκέναι καὶ τὰ περὶ τὴν γῆν τόπους δ' ἐν αὐτῇ εἶναι κατὰ τὰ ἔγκοιλα αὐτῆς κύκλῳ περὶ ὅλην πολλούς, τοὺς μὲν βαθυτέρους καὶ ἀναπεπταμένους μᾶλλον ἢ ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν, τοὺς δὲ βαθυτέρους ὄντας τὸ χάσμα αὐτοὺς ἔλαττον ἔχειν τοῦ παρ' ἡμῖν τόπου, [111d] ἔστι δ' οὓς καὶ βραχυτέρους τῷ βάθει τοῦ ἐνθάδε εἶναι καὶ πλατυτέρους. τούτους δὲ πάντας ὑπὸ γῆν εἰς ἀλλήλους συντετριθεῖται τε πολλαχῇ καὶ κατὰ στενότερα καὶ εύρυτερα καὶ διεξόδους ἔχειν, ἢ πολὺ μὲν ὕδωρ ῥεῖν ἐξ ἀλλήλων εἰς ἀλλήλους ὥσπερ εἰς κρατῆρας, καὶ ἀενάων ποταμῶν ἀμήχανα μεγέθη ὑπὸ τὴν γῆν καὶ θερμῶν ὕδατων καὶ ψυχρῶν, πολὺ δὲ πῦρ καὶ πυρὸς μεγάλους ποταμούς, πολλοὺς δὲ ὑγροῦ πηλοῦ καὶ καθαρωτέρους καὶ βορβορωδεστέρους, ὥσπερ [111e] ἐν Σικελίᾳ οἱ πρὸ τοῦ ρύακος πηλοῦ ῥέοντες ποταμοὶ καὶ αὐτὸς ὁ ρύαξ· ὃν δὴ καὶ ἔκαστους τοὺς τόπους πληροῦσθαι, ὃς ἀν ἔκάστοις τύχην ἔκαστοτε ἡ περιφρόη γιγνομένη. ταῦτα δὲ πάντα κινεῖν ἄνω καὶ κάτω ὥσπερ αἰώραν τινὰ ἐνοῦσαν ἐν τῇ γῇ ἔστι δὲ ἄρα αὕτη ἡ αἰώρα διὰ φύσιν τοιάνδε τινά.

St. 112a

ἐν τι τῶν χασμάτων τῆς γῆς ἄλλως τε μέγιστον τυγχάνει ὃν καὶ διαμπερὲς τετρημένον δι' ὅλης τῆς γῆς, τοῦτο ὅπερ Ὄμηρος εἶπε, λέγων αὐτό

τῆλε	μάλ'	,	ἵχι	βάθιστον	ὑπὸ	χθονός	ἔστι	βέρεθρον·
weit	sehr,	wo	tiefstes	unter	der Erde	ist	Ab grund-	
far	very,	where	deepest	under	earth	is	abyss·	

Hom. II. 8.14

δὲ καὶ ἄλλοι καὶ ἔκεινος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν Τάρταρον κεκλήκασιν. εἰς γὰρ τοῦτο τὸ χάσμα συρρέουσί τε πάντες οἱ ποταμοὶ καὶ ἐκ τούτου πάλιν ἐκρέουσιν· γίγνονται δὲ ἔκαστοι τοιοῦτοι δι' οἷας ἀν καὶ τῆς γῆς ῥέωσιν. ἡ δὲ αἴτια [112b] ἔστιν τοῦ ἐκρεῖν τε ἐντεῦθεν καὶ εἰσρεῖν πάντα τὰ ῥέύματα, διτι πυθμένα οὐκ ἔχει οὐδὲ βάσιν τὸ ὑγρὸν τοῦτο. αἰωρεῖται δὴ καὶ κυμαίνει ἄνω καὶ κάτω, καὶ ὁ ἄὴρ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ περὶ αὐτὸν ταύτον ποιεῖ· συνέπεται γὰρ αὐτῷ καὶ δταν εἰς τὸ ἐπ' ἔκεινα τῆς γῆς ὁρμήσῃ καὶ δταν εἰς τὸ ἐπὶ τάδε, καὶ ὥσπερ τῶν ἀναπνεόντων ἀεὶ ἐκπνεῖ τε καὶ ἀναπνεῖ ῥέον τὸ πνεῦμα, οὕτω καὶ ἔκει συναιωρούμενον τῷ ὑγρῷ τὸ πνεῦμα δεινούς τινας ἀνέμους καὶ ἀμηχάνους παρέχεται καὶ εἰσὶδὸν [112c] καὶ ἔξιόν. δταν τε οὖν ὑποχωρήσῃ τὸ ὕδωρ εἰς τὸν τόπον τὸν δὴ κάτω καλούμενον, τοῖς κατ' ἔκεινα τὰ ῥέύματα διὰ τῆς γῆς εἰσρεῖ τε καὶ πληροῖ αὐτὰ ὥσπερ οἱ ἐπαντλοῦντες· δταν τε αὖ ἔκειθεν μὲν ἀπολίπῃ, δεῦρο δὲ ὁρμήσῃ, τὰ ἐνθάδε πληροῖ αῦθις, τὰ δὲ πληρωθέντα ῥεῖ διὰ τῶν ὀχετῶν καὶ διὰ τῆς γῆς, καὶ εἰς τοὺς τόπους ἔκαστα ἀφικνούμενα, εἰς οὓς ἔκάστοις ὠδοποίηται, θαλάττας τε καὶ λίμνας καὶ ποταμοὺς καὶ κρήνας ποιεῖ· ἐντεῦθεν δὲ πάλιν δυόμενα κατὰ [112d] τῆς γῆς, τὰ μὲν μακροτέρους τόπους περιελθόντα καὶ πλείους, τὰ δὲ ἔλαττους καὶ βραχυτέρους, πάλιν εἰς τὸν Τάρταρον ἐμβάλλει, τὰ μὲν πολὺ κατωτέρω ἢ ἦ ἐπηντλεῖτο, τὰ δὲ ὀλίγον πάντα δὲ ὑποκάτω εἰσρεῖ τῆς ἐκροῆς, καὶ ἔνια μὲν καταντικρὺ ἢ ἦ εἰσρεῖ ἔξεπεσεν, ἔνια δὲ κατὰ τὸ αὐτὸν μέρος· ἔστι δὲ ἀ παντάπασιν κύκλῳ περιελθόντα, ἢ ἄπαξ ἢ καὶ πλεονάκις περιελιχθέντα περὶ τὴν γῆν ὥσπερ οἱ ὄφεις, εἰς τὸ δυνατόν κάτω καθέντα πάλιν ἐμβάλλει. δυνατόν [112e] δέ ἔστιν ἔκατέρωσε μέχρι τοῦ μέσου καθιέναι, πέρα δ' οὐ· ἄναντες γὰρ ἀμφοτέροις τοῖς ῥέύμασι τὸ ἔκατέρωθεν γίγνεται μέρος.

St. 113a

τὰ μὲν οὖν δὴ ἄλλα πολλά τε καὶ μεγάλα καὶ παντοδαπά φεύματά ἔστι τυγχάνει δ' ἄρα ὅντα ἐν τούτοις τοῖς πολλοῖς τέτταρ' ἄττα φεύματα, ὡν τὸ μὲν μέγιστον καὶ ἔξωτάτω φέον περὶ κύκλω ὁ καλούμενος Ὡκεανός ἔστιν, τούτου δὲ καταντικρὺ καὶ ἐναντίως φέων Ἀχέρων, δι' δι' ἐρήμων τε τόπων φέει ἄλλων καὶ δὴ καὶ ὑπὸ γῆν φέων εἰς τὴν λίμνην ἀφικνεῖται τὴν Ἀχερούσιάδα, οὗ αἱ τῶν τετελευτηκότων ψυχαὶ τῶν πολλῶν ἀφικνοῦνται καὶ τινας εἰμαρμένους χρόνους μείνασαι, αἱ μὲν μακροτέρους, αἱ δὲ βραχυτέρους, πάλιν ἐκπέμπονται εἰς τὰς τῶν ζώων γενέσεις. τρίτος δὲ ποταμὸς τούτων κατὰ μέσον ἐκβάλλει, καὶ ἐγγὺς τῆς ἐκβολῆς ἐκπίπτει εἰς τόπον μέγαν παρὶ πολλῷ καόμενον, καὶ λίμνην ποιεῖ μείζω τῆς παρ' ἡμῖν θαλάττης, ζέουσαν ὕδατος καὶ πηλοῦ· ἐντεῦθεν δὲ χωρεῖ [113b] κύκλω θολερὸς καὶ πηλώδης, περιελιττόμενος δὲ τῇ γῇ ἄλλοσέ τε ἀφικνεῖται καὶ παρ' ἕσχατα τῆς Ἀχερούσιάδος λίμνης, οὐ συμμειγνύμενος τῷ ὕδατι· περιελιχθεὶς δὲ πολλάκις ὑπὸ γῆς ἐμβάλλει κατωτέρω τοῦ Ταρτάρου· οὕτος δ' ἔστιν δν ἐπονομάζουσιν Πυριφλεγέθοντα, οὗ καὶ οἱ ρύακες ἀποσπάσματα ἀναψυσῶσιν ὅπη ἀν τύχωσι τῆς γῆς. τούτου δὲ αὖ καταντικρὺ ὁ τέταρτος ἐκπίπτει εἰς τόπον πρῶτον δεινόν τε καὶ ἄγριον, ὡς λέγεται, χρῶμα δ' ἔχοντα ὅλον οἶνον ὁ κυανός, [113c] δν δὴ ἐπονομάζουσι Στύγιον, καὶ τὴν λίμνην ἦν ποιεῖ ὁ ποταμὸς ἐμβάλλων, Στύγα· ὁ δ' ἐμπεσὼν ἐνταῦθα καὶ δεινὰς δυνάμεις λαβῶν ἐν τῷ ὕδατι, δὺς κατὰ τῆς γῆς, περιελιττόμενος χωρεῖ ἐναντίος τῷ Πυριφλεγέθοντι καὶ ἀπαντᾷ ἐν τῇ Ἀχερούσιάδι λίμνῃ ἐξ ἐναντίας· καὶ οὐδὲ τὸ τούτου ὕδωρ οὐδενὶ μείγνυται, ἀλλὰ καὶ οὕτος κύκλω περιελθὼν ἐμβάλλει εἰς τὸν Τάρταρον ἐναντίος τῷ Πυριφλεγέθοντι· ὅνομα δὲ τούτῳ ἔστιν, ὡς οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, κωκυτός. τούτων [113d] δὲ οὕτως πεψυκότων, ἐπειδὴν ἀφίκωνται οἱ τετελευτηκότες εἰς τὸν τόπον οἵ δαίμων ἔκαστον κομίζει, πρῶτον μὲν διεδικάσαντο οἱ τε καλῶς καὶ ὄσιως βιώσαντες καὶ οἱ μῆτραι, καὶ οἱ μὲν ἀν δόξωσι μέσως βεβιωκέναι, πορευθέντες ἐπὶ τὸν Ἀχέροντα, ἀναβάντες δὲ δὴ αὐτοῖς ὁχήματά ἔστιν, ἐπὶ τούτων ἀφικνοῦνται εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἐκεῖ οἰκοῦσί τε καὶ καθαιρόμενοι τῶν τε ἀδικημάτων διδόντες δίκας ἀπολύονται, εἴ τις τι ἡδίκηκεν, τῶν τε εὔεργεσιῶν τιμᾶς [113e] φέρονται κατὰ τὴν ἀξίαν ἔκαστος· οἱ δ' ἀν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἀμαρτημάτων, ἥ ιεροσυλίας πολλὰς καὶ μεγάλας ἥ φόνους ἀδίκους καὶ παρανόμους πολλοὺς ἔξειργασμένοι ἥ ἄλλα ὄσα τοιαῦτα τυγχάνει ὅντα, τούτους δὲ ἥ προσήκουσα μοῖρα φίπτει εἰς τὸν Τάρταρον, ὅθεν οὕποτε ἐκβαίνουσιν.

St. 114a

οἱ δ' ἀν ιάσιμα μὲν μεγάλα δὲ δόξωσιν ἡμαρτηκέναι ἀμαρτήματα, οἶνον πρὸς πατέρα ἥ μητέρα ὑπ' ὄργης βίαιόν τι πράξαντες, καὶ μεταμέλον αὐτοῖς τὸν ἄλλον βίον βιῶσιν, ἥ ἀνδροφόνοι τοιούτῳ τινὶ ἄλλῳ τρόπῳ γένωνται, τούτους δὲ ἐμπεσεῖν μὲν εἰς τὸν Τάρταρον ἀνάγκη, ἐμπεσόντας δὲ αὐτοὺς καὶ ἐνιαυτὸν ἐκεῖ γενομένους ἐκβάλλει τὸ κῦμα, τοὺς μὲν ἀνδροφόνους κατὰ τὸν Κωκυτόν, τοὺς δὲ πατραλοίας καὶ μητραλοίας κατὰ τὸν Πυριφλεγέθοντα· ἐπειδὴν δὲ φερόμενοι γένωνται κατὰ τὴν λίμνην τὴν Ἀχερούσιάδα, ἐνταῦθα βοῶσί τε καὶ καλοῦσιν, οἱ μὲν οὓς ἀπέκτειναν, οἱ δὲ οὓς ὕβρισαν, καλέσαντες δ' ίκετεύουσι καὶ [114b] δέονται ἔᾶσαι σφᾶς ἐκβῆναι εἰς τὴν λίμνην καὶ δέξασθαι, καὶ ἔὰν μὲν πείσωσιν, ἐκβαίνουσί τε καὶ λήγουσι τῶν κακῶν, εἰ δὲ μῆτρας, φέρονται αὖθις εἰς τὸν Τάρταρον καὶ ἐκεῖθεν πάλιν εἰς τὸν ποταμούς, καὶ ταῦτα πάσχοντες οὐ πρότερον παύονται πρὶν ἀν πείσωσιν οὓς ἡδίκησαν· αὕτη γὰρ ἥ δίκη ὑπὸ τῶν δικαστῶν αὐτοῖς ἐτάχθη. οἱ δὲ δὴ ἀν δόξωσι διαφερόντως πρὸς τὸ ὄσιως βιῶνται, οὕτοι εἰσιν οἱ τῶνδε μὲν τῶν τόπων τῶν ἐν τῇ γῇ ἐλευθερούμενοί τε καὶ ἀπαλλαττόμενοι ὕσπερ [114c] δεσμωτηρίων, ἀνω δὲ εἰς τὴν καθαρὰν οἰκησιν ἀφικνούμενοι καὶ ἐπὶ γῆς οἰκιζόμενοι. τούτων δὲ αὐτῶν οἱ φιλοσοφίᾳ ίκανῶς καθηράμενοι ἄνευ τε σωμάτων ζῶσι τὸ παράπαν εἰς τὸν ἐπειτα χρόνον, καὶ εἰς οἰκήσεις ἔτι τούτων καλλίους ἀφικνοῦνται, ἀς οὕτε φίδιον δηλῶσαι οὕτε ὁ χρόνος ίκανὸς ἐν τῷ παρόντι. ἀλλὰ τούτων δὴ ἔνεκα χρὴ ὡν διεληλύθαμεν, ὡς Σιμμία, πᾶν ποιεῖν ὕστε ἀρετῆς καὶ φρονήσεως ἐν τῷ βίῳ μετασχεῖν· καλὸν γὰρ τὸ ἄθλον καὶ ἥ ἐλπὶς μεγάλη. τὸ μὲν οὖν ταῦτα διισχυρίσασθαι οὕτως ἔχειν ὡς ἐγὼ διελήλυθα, οὐ πρέπει νοῦν ἔχοντι ἀνδρί· ὅτι μέντοι ἥ ταῦτ' ἔστιν ἥ τοιαῦτ' ἄττα περὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ τὰς οἰκήσεις, ἐπείπερ ἀθάνατόν γε ἥ ψυχὴ φαίνεται οὕσα, τοῦτο καὶ πρέπειν μοι δοκεῖ καὶ ἄξιον κινδυνεῦσαι οἰομένω οὕτως ἔχειν — καλὸς γὰρ ὁ κίνδυνος — καὶ χρὴ τὰ τοιαῦτα ὕσπερ ἐπάδειν ἔαυτῷ, διὸ δὴ ἔγωγε καὶ πάλαι μηκύνω

τὸν μῦθον. ἀλλὰ τούτων δὴ ἔνεκα θαρρεῖν χρὴ περὶ τῇ ἔαυτοῦ ψυχῆς ἄνδρα [114e] ὅστις ἐν τῷ βίῳ τὰς μὲν ἄλλας ἡδονὰς τὰς περὶ τὸ σῶμα καὶ τοὺς κόσμους εἴασε χαίρειν, ὡς ἀλλοτρίους τε ὅντας, καὶ πλέον θάτερον ἡγησάμενος ἀπεργάζεσθαι, τὰς δὲ περὶ τὸ μανθάνειν ἐσπούδασέ τε καὶ κοσμήσας τὴν ψυχὴν οὐκ ἀλλοτρίως ἀλλὰ τῷ αὐτῆς κόσμῳ, σωφροσύνῃ τε καὶ

St. 115a

δικαιοσύνη καὶ ἀνδρείᾳ καὶ ἐλευθερίᾳ καὶ ἀληθείᾳ, οὕτω περιμένει τὴν εἰς Ἀιδου πορείαν ὡς πορευσόμενος ὅταν ἡ εἰμαρμένη καλῇ. ὑμεῖς μὲν οὖν, ἔφη, ὡς Σιμία τε καὶ Κέβης καὶ οἱ ἄλλοι, εἰς αὗθις ἐν τινι χρόνῳ ἔκαστοι πορεύσεσθε· ἐμὲ δὲ νῦν ἥδη καλεῖ, φαίη ἀνὴρ τραγικός, ἡ εἰμαρμένη, καὶ σχεδόν τί μοι ὡρα τραπέσθαι πρὸς τὸ λουτρόν· δοκεῖ γὰρ δὴ βέλτιον εἶναι λουσάμενον πιεῖν τὸ φάρμακον καὶ μὴ πράγματα ταῖς γυναιξὶ παρέχειν νεκρὸν λούειν. ταῦτα [115b] δὴ εἰπόντος αὐτοῦ ὁ Κρίτων, εἶεν, ἔφη, ὡς Σώκρατες· τί δὲ τούτοις ἡ ἐμοὶ ἐπιστέλλεις ἡ περὶ τῶν παίδων ἡ περὶ ἄλλου του, ὅτι ἀν σοι ποιοῦντες ἡμεῖς ἐν χάριτι μάλιστα ποιοῦμεν; ἀπερ ἀεὶ λέγω, ἔφη, ὡς Κρίτων, οὐδὲν καινότερον· ὅτι ὑμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι ὑμεῖς καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε ἄττ' ἀν ποιῆτε, κἀν μὴ νῦν ὁμολογήσητε· ἐὰν δὲ ὑμῶν μὲν αὐτῶν ἀμελῆτε καὶ μὴ ὑθέλητε ὕσπερ κατ' ἵχνη κατὰ τὰ νῦν τε εἰρημένα καὶ τὰ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ζῆν, οὐδὲ ἐὰν πολλὰ ὁμολογήσητε ἐν [115c] τῷ παρόντι καὶ σφόδρα, οὐδὲν πλέον ποιήσετε. ταῦτα μὲν τοίνυν προθυμησόμεθα, ἔφη, οὕτω ποιεῖν· θάπτωμεν δέ σε τίνα τρόπον; ὅπως ἀν, ἔφη, βιούλησθε, ἐάνπερ γε λάβητε με καὶ μὴ ἐκφύγω ὑμᾶς. γελάσας δὲ ἄμα ἡσυχῇ καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποβλέψας εἶπεν· οὐ πείθω, ὡς ἄνδρες, Κρίτωνα, ὡς ἔγω εἴμι οὗτος Σωκράτης, ὃ νυνὶ διαλεγόμενος καὶ διατάττων ἔκαστον τῶν λεγομένων, ἀλλ' οἰεταί με ἐκεῖνον εἶναι δὲν [115d] ὅψεται ὀλίγον ὕστερον νεκρόν, καὶ ἐρωτᾷ δὴ πῶς με θάπτῃ. ὅτι δὲ ἔγω πάλαι πολὺν λόγον πεποίημαι, ὡς, ἐπειδὰν πίω τὸ φάρμακον, οὐκέτι ὑμῖν παραμενῶ, ἀλλ' οἰχήσομαι ἀπιών εἰς μακάρων δή τινας εὔδαιμονίας, ταῦτα μοι δοκῶ αὐτῷ ἄλλως λέγειν, παραμυθούμενος ἄμα μὲν ὑμᾶς, ἄμα δ' ἐμαυτόν. ἐγγυήσασθε οὖν με πρὸς Κρίτωνα, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγύην ἡ ἦν οὗτος πρὸς τοὺς δικαστὰς ἡγγυᾶτο. οὗτος μὲν γὰρ ἡ μὴν παραμενεῖν· ὑμεῖς δὲ ἡ μὴν μὴ παραμενεῖν ἐγγυήσασθε ἐπειδὰν ἀποθάνω, ἀλλὰ οἰχήσεσθαι ἀπιόντα, [115e] ἵνα Κρίτων ῥᾶσιν φέρῃ, καὶ μὴ ὀρῶν μου τὸ σῶμα ἡ καόμενον ἡ κατορυττόμενον ἀγανακτῇ ὑπὲρ ἐμοῦ ὡς δεινὰ πάσχοντος, μηδὲ λέγη ἐν τῇ ταφῇ ὡς ἡ προτίθεται Σωκράτη ἡ ἐκφέρει ἡ κατορύττει. εῦ γὰρ ἴσθι, ἡ δ' ὅς, ὡς ἄριστε Κρίτων, τὸ μὴ καλῶς λέγειν οὐ μόνον εἰς αὐτὸ τοῦτο πλημμελές, ἀλλὰ καὶ κακόν τι ἐμποιεῖ ταῖς ψυχαῖς.

St. 116a

ἀλλὰ θαρρεῖν τε χρὴ καὶ φάναι τούμὸν σῶμα θάπτειν, καὶ θάπτειν οὕτως ὅπως ἀν σοι φίλον ἡ καὶ μάλιστα ἡγῆ νόμιμον εἶναι. ταῦτ' εἰπὼν ἐκεῖνος μὲν ἀνίστατο εἰς οἰκημά τι ὡς λουσάμενος, καὶ ὁ Κρίτων εἶπετο αὐτῷ, ἡμᾶς δ' ἐκέλευε περιμένειν. περιεμένομεν οὖν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλεγόμενοι περὶ τῶν εἰρημένων καὶ ἀνασκοποῦντες, τοτὲ δ' αὖ περὶ τῆς συμφορᾶς διεξιόντες ὅση ἡμῖν γεγονυῖα εἴη, ἀτεχνῶς ἡγούμενοι ὕσπερ πατρὸς στερηθέντες διάξειν ὄρφανοι τὸν ἔπειτα βίον. ἐπειδὴ δὲ [116b] ἐλούσατο καὶ ἡνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παιδία — δύο γὰρ αὐτῷ ὑεῖς σμικροὶ ἥσαν, εῖς δὲ μέγας — καὶ αἱ οἰκεῖαι γυναῖκες ἀφίκοντο ἐκεῖναι, ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος διαλεχθείς τε καὶ ἐπιστείλας ἄττα ἔβούλετο, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ παιδία ἀπιέναι ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἥκε παρ' ἡμᾶς. καὶ ἦν ἥδη ἐγγὺς ἥλιον δυσμῶν χρόνον γὰρ πολὺν διέτριψεν ἔνδον. ἐλθὼν δ' ἐκαθέζετο λελουμένος καὶ οὐ πολλὰ ἄττα μετὰ ταῦτα διελέχθη, καὶ ἥκεν ὁ τῶν ἔνδεκα ὑπηρέτης καὶ στὰς παρ' [116c] αὐτόν, ὡς Σώκρατες, ἔφη, οὐ καταγνώσομαι γε σοῦ ὅπερ ἄλλων καταγιγνώσκω, δτι μοι χαλεπαίνουσι καὶ καταρῶνται ἐπειδὰν αὐτοῖς παραγγείλω πίνειν τὸ φάρμακον ἀναγκαζόντων τῶν ἀρχόντων. σὲ δὲ ἔγω καὶ ἄλλως ἔγνωκα ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ γενναιότατον καὶ πραότατον καὶ ἄριστον ἄνδρα ὅντα τῶν πώποτε δεῦρο ἀφικομένων, καὶ δὴ καὶ νῦν εῦ οἶδ' ὅτι οὐκ ἐμοὶ χαλεπαίνεις, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ ἐκείνοις. νῦν οὖν, οἰσθα γὰρ ἡ ἥλιον ἀγγέλλων, [116d] χαῖρε τε καὶ πειρῶ ὡς ῥᾶστα φέρειν τὰ ἀναγκαῖα. καὶ ἄμα δακρύσας μεταστρεφόμενος ἀπήγει. καὶ ὁ Σωκράτης ἀναβλέψας πρὸς αὐτόν, καὶ σύ, ἔφη, χαῖρε, καὶ ἡμεῖς ταῦτα ποιήσομεν. καὶ ἄμα πρὸς ἡμᾶς, ὡς ἀστεῖος, ἔφη, ὁ ἄνθρωπος· καὶ παρὰ πάντα μοι τὸν χρόνον προσήγει καὶ διελέγετο ἐνίστε καὶ ἦν ἀνδρῶν λῷστος, καὶ

νῦν ὡς γενναίως με ἀποδακρύει. ἀλλ' ἄγε δή, ὡς **Κρίτων**, πειθώμεθα αὐτῷ, καὶ ἐνεγκάτω τις τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπται· εἰ δὲ μῆ, τριψάτω ὁ ἄνθρωπος. καὶ [116e] ὁ **Κρίτων**, ἀλλ' οἶμαι, ἔφη, ἔγωγε, ὡς **Σώκρατες**, ἔτι ἥλιον εἶναι ἐπὶ τοῖς ὅρεσιν καὶ οὕπω δεδυκέναι. καὶ ἄμα ἔγὼ οἶδα καὶ ἄλλους πάνυ ὄψε πίνοντας, ἐπειδὴν παραγγελθῇ αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε καὶ πιόντας εὖ μάλα, καὶ συγγενομένους γ' ἐνίους ὡν ἀν τύχωσιν ἐπιθυμοῦντες. ἀλλὰ μηδὲν ἐπείγου· ἔτι γὰρ ἔγχωρεῖ.

St. 117a

καὶ ὁ **Σωκράτης**, εἰκότως γε, ἔφη, ὡς **Κρίτων**, ἐκεῖνοί τε ταῦτα ποιοῦσιν, οὓς σὺ λέγεις — οἴονται γὰρ **κερδαίνειν** ταῦτα **ποιήσαντες** — καὶ ἔγωγε ταῦτα εἰκότως οὐ ποιήσω· οὐδὲν γὰρ οἶμαι κερδανεῖν ὀλίγον ὕστερον πιῶν ἄλλο γε ἢ γέλωτα ὀφλήσειν παρ' ἐμαυτῷ, γλιχόμενος τοῦ ζῆν καὶ φειδόμενος οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος. ἀλλ' ἵθι, ἔφη, πείθου καὶ μὴ ἄλλως ποίει. καὶ ὁ **Κρίτων** ἀκούσας ἔνευσε τῷ παιδὶ πλησίον ἐστῶτι. καὶ ὁ **παῖς** ἔξελθὼν καὶ συχνὸν χρόνον διατρίψας ἤκεν ἄγων τὸν μέλλοντα δώσειν τὸ φάρμακον, ἐν κύλικι φέροντα τετριμένον. Ιδὼν δὲ ὁ **Σωκράτης** τὸν ἄνθρωπον, εἶεν, ἔφη, ὡς **βέλτιστε**, σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων, τί χρὴ ποιεῖν; οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πιόντα περιέναι, ἔως ἂν σου **βάρος** ἐν [117b] τοῖς **σκέλεσι** γένηται, ἔπειτα **κατακείσθαι**. καὶ οὕτως αὐτὸς ποιήσει. καὶ ἄμα ὥρεξε τὴν κύλικα τῷ **Σωκράτει**. καὶ ὅς λαβὼν καὶ μάλα **Ὦλεως**, ὡς **Ἐχέκρατες**, οὐδὲν τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὗτε τοῦ **χρώματος** οὗτε τοῦ προσώπου, ἀλλ' ὑσπερ εἰώθει ταυρηδὸν **ὑποβλέψας** πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τί λέγεις, ἔφη, περὶ τοῦδε τοῦ **πώματος** πρὸς τὸ ἀποσπεῖσαί τινι; **ἔξεστιν** ἢ οὐ; **τοσοῦτον**, ἔφη, ὡς **Σώκρατες**, τρίβομεν ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι πιεῖν. μανθάνω, [117c] ἢ δ' ὅς· ἀλλ' εὔχεσθαι γέ που τοῖς **θεοῖς** **ἔξεστί** τε καὶ χρή, τὴν **μετοίκησιν** τὴν ἐνθένδε ἐκεῖσε **εύτυχῆ** γενέσθαι· ἢ δὴ καὶ ἔγὼ **εὔχομαι** τε καὶ γένοιτο ταύτῃ. καὶ ἄμ' εἰπὼν ταῦτα **ἐπισχόμενος** καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἔξεπιεν. καὶ ἡμῶν οἱ **πολλοὶ** τέως μὲν ἐπιεικῶς οἶοί τε ἥσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύειν, ὡς δὲ εἴδομεν πίνοντά τε καὶ πεπωκότα, οὐκέτι, ἀλλ' ἐμοῦ γε **βίᾳ** καὶ αὐτοῦ ἀστακτὶ ἔχώρει τὰ δάκρυα, ὥστε **ἔγκαλυψάμενος** ἀπέκλαον ἐμαυτόν — οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνόν γε, ἀλλὰ τὴν ἐμαυτοῦ **τύχην**, οἷον ἀνδρὸς ἔταίρου [117d] ἐστερημένος εἶην. ὁ δὲ **Κρίτων** ἔτι **πρότερος** ἐμοῦ, ἐπειδὴ οὐχ **οἶός** τ' ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἔξανέστη. **Ἀπολλόδωρος** δὲ καὶ ἐν τῷ ἐμπροσθεν **χρόνῳ** οὐδὲν ἐπαύετο δακρύων, καὶ δὴ καὶ τότε ἀναβρυχησάμενος κλάων καὶ **ἀγανακτῶν** οὐδένα ὅντινα οὐ **κατέκλασε** τῶν παρόντων πλήν γε αὐτοῦ **Σωκράτους**. ἐκεῖνος δέ, οἶα, ἔφη, ποιεῖτε, ὡς **θαυμάσιοι**. ἔγὼ μέντοι οὐχ ἥκιστα τούτου ἔνεκα τὰς **γυναῖκας** ἀπέπεμψα, ἵνα μὴ **τοιαῦτα** [117e] πλημμελοῖεν· καὶ γὰρ ἀκήκοα ὅτι ἐν **εὔφημίᾳ** χρὴ τελευτᾶν. ἀλλ' ἥσυχίαν τε ἄγετε καὶ καρτερεῖτε. καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες ἥσχύνθημέν τε καὶ ἐπέσχομεν τοῦ δακρύειν. ὁ δὲ πειρελθών, ἐπειδὴ οἱ βαρύνεσθαι ἔφη τὰ **σκέλη**, κατεκλίνη **ὕπτιος** — οὕτω γὰρ ἐκέλευεν ὁ ἄνθρωπος — καὶ ἄμα **ἔφαπτόμενος** αὐτοῦ οὕτος ὁ **δοὺς** τὸ φάρμακον, διαλιπὼν χρόνον ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ **σκέλη**, κάπειτα σφόδρα πιέσας αὐτοῦ τὸν πόδα **ἥρετο** εἰ αἰσθάνοιτο,

St. 118a

ὅ δ' οὐκ ἔφη. καὶ μετὰ τοῦτο αὖθις τὰς **κνήμας**· καὶ **ἐπανιὼν** οὕτως ἡμῖν ἐπεδείκνυτο ὅτι ψύχοιτό τε καὶ πήγνυτο. καὶ αὐτὸς **ἥπετο** καὶ εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴν πρὸς τὴν **καρδία** γένηται αὐτῷ, τότε οἰχήσεται. ἥδη οὖν σχεδόν τι αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ **ἥτρον** ψυχόμενα, καὶ **ἔκκαλυψάμενος** — ἔνεκεντοπτο γάρ — εἶπεν — ὃ δὴ **τελευταῖον** ἐφθέγξατο — ὡς **Κρίτων**, ἔφη, τῷ **Ἄσκληπιῷ** ὀφείλομεν ἀλεκτρυόνα· ἀλλὰ ἀπόδοτε καὶ μὴ ἀμελήσητε. ἀλλὰ ταῦτα, ἔφη, ἔσται, ὁ **Κρίτων**· ἀλλ' ὅρα εἴ τι ἄλλο λέγεις. ταῦτα **έρομένου** αὐτοῦ οὐδὲν ἔτι ἀπεκρίνατο, ἀλλ' ὀλίγον χρόνον διαλιπὼν ἐκινήθη τε καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔξεκάλυψεν αὐτόν, καὶ ὅς τὰ **ὅμματα** **ἔστησεν**· Ιδὼν δὲ ὁ **Κρίτων** συνέλαβε τὸ **στόμα** καὶ τοὺς ὄφθαλμούς. ἥδε ἡ **τελευτή**, ὡς **Ἐχέκρατες**, τοῦ ἔταίρου ἡμῖν ἐγένετο, ἀνδρός, ὡς ἡμεῖς φαῦμεν ἄν, τῶν τότε ὡν ἐπειράθημεν ἀρίστου καὶ ἄλλως **φρονιμωτάτου** καὶ **δικαιοτάτου**.